

Statistiske Tabeller

vedkommende

Undervisningsvæsenets Tilstand i Norge

ved Udgangen af Aaret 1857,

udgivne

efter Foranstaltning af den Kongl. Norske Regjerings Departement for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

Indhold:

Indledning.

A. Almueskolevæsenet:

I. paa Landet.

II. i Byerne.

III. Seminarier og øvrige Dannelsesanstalter for Almueskolelærere.

B. Borger- og Realskoler.

C. Lærde Skoler og Universitetet.

af

Christian Holst.

Christiania, 1840.

Trykt hos Chr. Grøndahl.

Ved Udarbejdelsen af nærværende Tabelværk over Rigets Skole- og Underviisningsvæsen har Departementet vel nærmest havt til Hensigt at skaffe sig det almindelige Overblik over denne Gjenstand, som dens Bigtighed synes at kræve og som maa ansees uundværligt for Udvælsen af det Tilfald, der ifølge Lovgivningen paahviler Departementet for Underviisningsvæsenet. Men det har derhos ikke undgaaet Departementets Opmærksomhed, at Skolevæsenet i Almindelighed og den elementaire Underviisning i Særdeleshed lider af Mangler, hvilke fordrer fuldstændigere og mere indgribende Bestemmelser end de, der paa blot administrativ Veie og i Henshold til den gjældende Lovgivning kunne gives. Man har derfor troet med disse Tabeller at burde forbinde et andet ikke mindre vigtigt Wiemed, nemlig at forberede de fornødne Materialier for en i længere Tid paatænkt Behandling af Spørgsmaalet om en Reform i Skolevæsenet, og dette er Karsagen til, at Tabellerne have erholdt en større Udførlighed end under andre Omstændigheder vilde have været anset fornødent, da man, med det nævnte Formaal for Die, har optaget i Schemaerne, ikke blot Dplysninger af almindelig statistisk Interesse, men ogsaa forskjellige Data, der kun i foransførte Henseende have Betydning.

Uagtet saaledes nærværende Tabeller nærmest ere bestemte for et specielt Wiemed, har man dog troet, at det vilde være gavnligt, paa Grund af de mange statistiske Dplysninger, de indeholde, at de bleve Publicum meddelte, hvorhos det samtidigt dermed var af Bigtighed, at der til nærmere Prøvelse blev opstillet Schemaer, hvorefter vedkommende Auctoriteter i Fremtiden kunde paalægges at forme deres Indberetninger om Skolevæsenets Tilstand.

Tabellerne danne vel hver for sig et fuldstændigt Heelt; men alligevel antages det, at en Fremstilling af de vundne Resultater ikke vil være uden Interesse, da man derved vil faae Anledning til at supplere de opstillede Zifferrækker med flere Dplysninger og Bemærkninger, hovedsagelig uddragne af de indkomne Beretninger, hvilke ikke lade sig bringe i tabellærisk Form og dog kunne være nødvendige at kjende, for at undgaae Misforstaaelse, og da desuden den Sammenstilling af de enkelte Momenter, hvorved det egentlige Udbytte skal vindes, uden Forklaring idetmindste ikke strax vil være fatelig for Enhver.

I Overensstemmelse med den Orden, hvori Tabellerne ere udarbejdede, følges her den sædvanlig antagne Inddeling af Skolevæsenet i Almue-, Borger- og lærde Skoler.

A. A l m u e s k o l e v æ s e n e t.

Dette deles sig igjen i 3de Affnit

- I. Almueskolevæsenet paa Landet og
- II. do. i Byerne.
- III. Seminarier og øvrige Dannelsesanstalter for Almue-Skolelærere.

I. A l m u e s k o l e v æ s e n e t p a a L a n d e t.

Antallet af skolepligtige Børn paa Landet i Norge udgjorde ved Udgangen af Aaret 1837 ialt 175,733, hvoraf 90,101 Dreng og 85,632 Piger. Sammenligner man dette Antal med Folkemængden i Rigets Landdistricter, 1,062,464, vil det findes, at de skolepligtige Børns Antal udgjorde omtrent $\frac{1}{6}$ af den hele Befolkning eller 165 paa 1000, hvilket paa det Nærmeste stemmer med den Erfaring, man i denne Henseende har gjort i andre Lande (153 af 1000), uagtet Skolepligtigheden der i Almindelighed indtræder med en tidligere Alder end hos os, hvor den først begynder med det fyldte 7de Aar, eller hvor Omstændighederne lægge Hindringer iveien for, at Børnene i denne Alder søge Skole, med det fyldte 8de. Denne sildig indtrædende Skolepligtighed maa paa Grund af særegne Forholde for Norge antages at medføre et Tab for Almuens Dplysning, da Underviisningen derved indskrænkes til en altfor kort Tid, idet Børnene ofte allerede i det 10de eller 12te Aar, altsaa midt i deres skolepligtige Alder, begynde at forsømme Skolen, fordi de hjemme kunne være deres Forældre til Nytte ved huuslige Syssler, og disse besaarfag nødige ville undvære deres Hjælp. Ifølge den ældre Skoleforordning af 23de Januar 1739 begyndte Skolealderen med det fyldte 6te Aar.

Af skolepligtige Børn nyde et Antal af 1,624 privat Underviisning af 206 Lærere og Lærerinder. Forholdet mellem den private Underviisning og den offentlige var saaledes paa Landet i Norge som 1,624 : 174,109 eller $\frac{1}{108}$ af Antallet af skolepligtige Børn. I Almindelighed er det Embedsmænd, som ved Hjælp af en Huusinformator eller Gouvernante søge at bibringe deres Børn en høiere Dannelse end den, Almueskolerne kunne give, medens det kun sjeldnere er en eller anden mere oplyst og mere formuende Forbruger, som antager Bygdens Dmgangs-skoleholder under Ferierne til at læse med hans Børn. Af de privat underviste Børn var for 783 Dreng og 546 Piger Graden af den Underviisning, som de modtog, vanskelig at bestemme; hvorimod Antallet af Dreng, som modtog en for de lærde Skoler eller Universitetet forberedende Underviisning, udgjorde 295, altsaa 16 paa 10,000 af alle skolepligtige Børn. Dette ringe Antal maa forklæres deraf, at lærd Opdragelse sjelden finder Sted udenfor Embedsstanden, der sædvanlig sender sine Sønner til nærmeste By for der enten i Skolen eller under privat Veiledning at fuldende deres Forberedelse til Universitetet.

Men uagtet Almuen i Almindelighed røber liden Interesse for Skoleunderviisningen, maa man alligevel indrømme, at en stor Deel eller rettere den største Deel af Forældrene selv tage Deel i deres Børns Underviisning. Denne Hjælp fra Forældre-

nes Side skyldes imidlertid fornemmelig Mødrene, hvilke bringe deres Børn, førend de blive skolepligtige, mere eller mindre vidt i at læse i Bog, og siden, naar de ere indtrædte i Skolen, hjælpe og opmuntre dem. Det engere Forhold, hvori Pigerne staae til deres Mødre, er det rimeligviis man maa tilskrive det ikke ualmindelige Phænomen, at Pigebørnene ere de bedst underviste. Hvad Underviisningen angaaer, da kan den naturligviis ikke strække sig videre end til hvad Forældrene selv have lært; men ihvor ringe dette Bidrag til den almindelige Dplysning end er, er det dog af yderste Bigtighed, da Skolerne uden samme endnu vilde ubrette mindre end de virkelig gjøre.

Antallet af skolepligtige Børn, som i 1837 ikke søgte Skole, var ialt i det hele Rige: 8,206, altsaa, sammenholdt med Antallet af skolepligtige Børn i det Hele: 175,733, $\frac{1}{21}$ af det hele Antal. Dette Resultat maa upaatvivlelig ansees for særdeles fordelagtigt i Sammenligning med hvad der finder Sted i andre Lande, navnlig i Frankrig, hvor endnu i 1833 gives 9,568 Menigheder af Frankrigs samtlige 38,149 Communer, som vare aldeles uden nogen Almueskole, medens der i Norge ikke findes noget District uden Skole. Vel maa det indrømmes, at Antallet vil blive betydeligt større, ifald man medtager i Beregningen de Børn, der saagodtjom ingen Skole søgte, uden dog ganske at forsømme den; men selv om man isaafald beregner Antallet af Skoleføgende til det Dobbelte af hvad der er opgivet, vil Forholdet dog endnu kun blive som 1 : 10.

Med Hensyn til de angivne Karsager til Forsømmelse, da viser det sig, at den største Deel, nemlig 6,804, vare bevirkede af Fattigdom, Mangel paa Klæder, Sygdom, Veilængde og andre utilregnelige Karsager, medens kun 1,402 Tilfælde vare grundede i Forældrenes Modvillighed, Ligegyldighed eller Egennytte. Det indbyrdes Forhold mellem disse 2de Arter af Forsømmelse bliver saaledes som 64 : 13, eller hos $\frac{2}{3}$ af de Forsømmendes hele Antal var Forsømmelsen bevirket af utilregnelige Karsager.

Vel tilholder Skoleloven Communerne i deslige Tilfælde at lade oplæde fattige Børn, men Frygten for Misbrug afholder Skolevæsenets Formandskaberne fra i denne Henseende at gaae altfor hurtig tilværks, da det er vanskeligt at bestemme, hvor Manglen er sand eller blot Paaskud. Endnu hyppigere end Fattigdom turde det være Forældrenes Behov af Børnenes Hjælp i deres Levevei, som afholder Børnene fra et regelmæssigt Skolebesøg.

Antallet af Mulcttilfælde var i 1837 kun 620; altsaa blev af modvillige Skoleforsømmelser kun 1 af 2de straffet med Bøder. Som Karsag til dette Misforhold mellem Forsømmelse og Mulct bør ansæres, at saavel Skoleformandskaberne som Geistligheden i Almindelighed ikke ynde det lovbestemte Dvangsmiddel ved Bøder, fordi det snart træffer den Fattige, som Intet har at betale med, snart den mere Formuende, som derved troer at tilkjøbe sig en Ret til at fremture i sin Modvillighed. Det hænder derhos ofte, at Præsten, naar han andrager paa Slæggelse af Mulct, bliver overstemt af Skolebestyrelsens øvrige Medlemmer, der formene, at han bør søge at virke ved Formaninger. Et Middel, der med Held er blevet anvendt, er at gjøre en ordentlig Skolegang til Betingelse for Antagelse til Confirmation, ligesom flere Geistlige have yttret, at ifald Fattigforsørgelsen blev ordnet paa hensigtsmæssig Maade og sat i Forbindelse med Børnenes Skolegang, saaledes at Bidraget ikke uden Legitimation for en regelmæssig Skolegang blev udbetalt, vilde det ikke blive uden gavnlige Indflydelse paa denne Deel af Skoledisciplinen.

Førend man gaaer over til de enkelte Arter af Almueskoler paa Landet, vil det maaskee ikke være uden Interesse at berøre de nærmeste Localauctoriteter for Skolevæsenet paa Landet.

Ethvert Præstegjeld, der sædvanlig indeholder flere Kirkesogne, har en egen Skolebestyrelse. Denne bestaaer af det almindelige Formandskab, der vælges af Præstegjeldets stemmeberettigede Indvaanere, og hvis Antal ikke maa være under 3 eller over 9, og hvilket i Skolevæsenets Anliggender tiltrædes af Stedets Præster, hvoraf Sognepræsten som Ordfører, af Lensmanden og af Medhjælperne; saaledes bestaaer Skolebestyrelsen ofte af 10 à 15 Medlemmer, hvilke i de fleste Tilfælde alle ere Almuesmænd med Undtagelse af Præsten. Dette Skoleformandskab i Forening med Stiftsdirectionen vaager over alt det Ydre, der vedkommer Præstegjeldets Skolevæsen, medens Sognepræsten alene fører Tilfald med det egentlige Underviisningsvæsen, og den dertil hørende Orden og Indretning i Skolerne, samt aarlig afholder Examen i ethvert af Præstegjeldets Skoledistricter. Gengang aarlig skal Provsten visiterer Præstegjeldets Skoler og derom indgive Indberetning til Biskopen, hvem det er paalagt mindst eengang hvert 3die Aar at besøge samtlige Præstegjælde i hans Stift og ved samme Leilighed i de almindelige Visitatsberetninger til Departementet for Kirke- og Underviisningsvæsenet meddele det Fornødne om Skolevæsenet. De Auctoriteter, hvorunder Skolevæsenet paa Landet henhører, ere saaledes Sognepræsten i Forening med Skoleformandskabet, Provsten og endelig Biskopen, tildeels i Forening med Stiftamtmanden.

Dmgangsskolerne ere her i Landet de talrigste, og ville formodentlig steds blive det paa Grund af Localiteten. Ethvert Præstegjeld er inddeelt i flere eller færre Districter, hvoraf ethvert har een Skoleholder, som ved Dmgang fra Gaard til Gaard besørger Underviisningen. For imidlertid at gjøre det muligt for flere Gaardes Børn paa eengang i længere Tid uafbrudt at søge Skole, ere Districterne igjen inddeelte i Roder, i hvilke Skoleholderen en bestemt Tid opholder sig paa hver Gaard, medens det paaligger alle Rodens Børn sammesteds at søge Skole. Enhver Rode maa altsaa ansees for en selvstændig Skole, der bestaaer af alle de til Roden hørende Gaardbrugeres eller Dpfinderes Børn. Der er imidlertid mange Forældre, som i den hele Tid,

hvori Roden har Skole, ikke lade deres Børn tage Deel i Underviisningen uden de faa Dage om Aaret, da Skolen holdes i deres eget Huus, og det er af dette Slags partielle Skoleforsømmelser, hvilke ovenfor ere berørte, hvorunder Almueunderviisningen i særdeleshed lider. Der gives desuden ofte Plads og Gaarde saaledes beliggende, at de ikke kunne have tilstrækkelig Nytte af Skole udenfor Huset, fordi den meste Tid af Dagen vilde spildes med at gaae fra og til Skolen, ligesom Aarstiden ofte lægger Hindringer ivelen for stadig Skolegang fra de fjernere liggende Gaarde i Skoleroden.

Antallet af Dage, som falder paa hver Gaard eller Dpfsidder, er meget forskjelligt, da det er afhængigt af Gaardens Størrelse, Dpfsidderens Formue og andre Omstændigheder. I nogle Præstegjelde lignes Skoleholdsdagene efter Matriculskjlden, og isaafald kan det uden Vanskelighed udfindes, hvilket Antal Dage en Gaard svarer, naar dens Skjld er bekjendt. Man dividerer isaafald Antallet af Skoledage, hvori alle Præstegjeldets Dmgangsskoleholdere tilsammen undervise, med hele Præstegjeldets Matriculskjld, og faaer da ud, hvormange Dage der falder paa hver Skjldbaler. I andre Præstegjelde holder man sig til den ældre Inddeling i fuld Gaard, halv Gaard og Mbegaard; men ogsaa i dette Tilfælde er det dog fornemmelig efter Gaardens Skjld eller Værdi at Skoleholdet bestemmes.

Af Dmgangsskolelærere fandtes i Norges 320 Land-Præstegjelde ialt 1,841; saaledes vilde, isald alle Præstegjelde vare lige store, 5½ District falde paa hvert Præstegjeld. Disse 1,841 Districter vare atter inddeelte i 6,971 Roder, følgende i Gjennemsnit 3½ Rode i hvert District. Til disse 6,971 Roder eller, hvad de egentlig ere, Dmgangsskoler vare henlagte 161,599 Børn, saaledes at der i Gjennemsnit paa hver Rode kom 23 Børn. Dette Forhold er langt fordelagtigere end hvad der findes Sted i de fleste andre Lande, forsaavidt ellers nogen Parallel kan drages mellem Dmgangsskoler og faste Skoler, da Antallet af Børn, som falder paa een Skole eller paa een Lærer, der sjelden er under 100. Naar man vil vide, hvormange Dages Underviisning der aarlig i Gjennemsnit falder paa ethvert af de til Rigets Dmgangsskoler hørende Børn, maa man dividere Antallet af Underviisningsdage for hele Riget med Roderens Antal. Underviisningsdage udgjorde 330,693 (eller 55115½ Uge), hvilket Antal, divideret med 6,971, giver 47½ Skoledag paa hver Rode eller, hvad der bliver det samme, paa hvert Barn. Skoleloven bestemmer, at ethvert Barn idetmindste bør have 3 Maanedes (72 Dages) eller, hvor dette maatte findes ugjærligt, 2 Maanedes (48 Dages) Underviisning om Aaret. Middeltallet af Underviisningsdage var imidlertid, som viist, under Minimum af det lovbestede Antal, og følgende den største Deel af Landets Præstegjelde in culpa, i hvilken Henseende det bør bemærkes, at ifølge Skoleloven skulle Skoleformandskaberne bestemme, hvor lang Tid af Aaret Skolerne paa ethvert Sted efter de locale Forholde bør holdes, dog med den anførte Indskrænkning til et Minimum.

Underviisningsgjensstandene i en Dmgangsskole ere ifølge Skoleloven og Instrux af 22de Juli 1834 Læsning, Skrivning, Regning, Religion og Sang, hvorhos der Intet er til Hinder for, at man kan gaae videre. Man har imidlertid paa Tabellerne kun optaget Skrivning, Regning og "videre Komme," da Erfaring har viist, at de 2de førstnævnte Gjenstande ere et non plus ultra for Dannelsen i en Dmgangsskole, hvilket sjelden overstrides. Religion og Læsning i Bog har man ikke troet at burde optage i Tabellen, for ikke at vildtøstiggjøre den uden Nødvendighed, da disse Underviisningsgjensstande maae ansees for primære og ubetingede, d. v. s. hvori ethvert Barn i Almindelighed maa antages at nyde Underviisning. Hvad man af disse Momenter har villet udbringe er fornemmelig Forholdet af de Børn, der have sig over den egentlige Confirmations- eller Christendomsunderviisning, men derhos har man af denne Uplysning i sin Detail, for ethvert enkelt District i særdeleshed, troet at kunne erholde et vigtigt Bidrag til Bedømmelsen af vedkommende Skolelæreres Duelighed. Med Hensyn til Dpgavernes Paalidelighed bemærkes, at der i enhver Almueskole skal holdes en Skoleprotocol, hvori bør findes for ethvert Barn anført dets Kundskaber efter de forskjellige Fag. Underviisningen i Skrivning og Regning er i de fleste Tilfælde blot opgiven som paabegyndt og ikke som fuldendt, hvorved noget af det Glimrende ved den store Facit bortfalder. Som det sees, var Antallet af Børn, der lærte at skrive, 35,180, de der lærte at regne, 18,220, og de, der vare videre komne, 1,889. Disse Talstørrelseres forskjellige Forhold til det samlede Antal af skolepligtige Børn er respektive 1 : 5, 1 : 9 og 1 : 86 af det hele Antal. Den Slutning med Hensyn til Lærernes Dygtighed, som man af disse Talangivelser har udtaget, lader sig ikke numerisk opgive, men viist er det, at der fandtes enkelte Districter, især i de nordligste Præstegjelde af Riget, hvori intet Skolebarn var kommet videre end til Læsning og Christendomskundskab, fordi Skoleholderen selv hverken forstod at skrive eller regne.

Den næste Rubrik, der indeholder Dpgave om, hvorvidt den aarlige Examen var afholdt, viser at Examen i 61 Præstegjelde enten ikke eller kun tildeels har fundet Sted. I de fleste Tilfælde har imidlertid en eller anden lovlig Underskyldning været forhaanden.

Antallet af omgaaende Skoleholdere i hele Riget udgjorde ved Udgangen af 1837 1,826, Districternes Antal til samme Tid 1,841, følgende 15 flere Districter end Skoleholdere, hvilket maa tilregnes Vacancer paa den Tid, da Indberetningerne bleve afgivne. Naar man sammenholder Antallet af Skoleholdere, 1,826, med Antallet af skolepligtige Børn, 161,599, faaer man ud, at Forholdet var som 2 : 177, eller at hver Lærer i Gjennemsnit havde 88 Børn at undervise; hvorved imidlertid maa bemærkes, at dette Børneantal igjen var fordeelt i Roder, saaledes at een Lærer, som forhen anført, i Gjennemsnit kun fik 23 Børn til Underviisning paa eengang. Sammenlignes Skoleholderens Antal med Antallet af Underviisningsdage, 330,693, faaer man ud, at hver Skoleholder i Gjennemsnit underviste 181 Dage om Aaret.

De omgaaende Skoleholdere skulle ifølge Skoleloven oplæres ved Hovedfognets Kirkefanger under Tilsyn af Sognepræsten, mod et bestemt Honorar for hver Lærling. Men de facto ere de fleste Skoleholdere baneede af Geistligheden uden nogen Udgift for vedkommende Skolecasser. Til Skoleholderens fortsatte Dannelsen var det paa mange Steder sædvanligt, at Sognepræsten af og til samlede dem hos sig i saadan Hensigt, ligesom Præster ved Søndagscatechisationer i Kirkerne samt ved Skolebesøg og Examina søgte at gjøre dem opmærksomme paa en bedre Methode og give dem den fornødne Veiledning og Underviisning.

Af omgaaende Skoleholdere, som have nydt seminaristisk Dannelsen, vare kun yderst faa anførte, næsten alene i Nore Slemmerken, hvor Hvides Seminariet findes. I Almindelighed er det blandt den Ungdom, der forberedes til Confirmation, at Sognepræsten udvælger de dueligste til Skoleholder-subjecter, hvilke han isaafald opmuntrer til at forberede sig til Bestillingen og selv giver Underviisning. Den Anskuelse, at Sko-

lelærerposterne paa Landet alene skulle betragtes som Middelet til at undgaa Militærtjeneste, maa saaledes tildeels ansees mindre rigtig. Den Dmgangsskoleholderne som saadanne tilstaaede Fritagelse for Børnepligt efter 7 Aars Tjeneste har desuden under den langvarige Fred tabt meget af sin Betydning, og uagtet et Antal af 1,127 Skoleholdere sees at være afgivne af Militæretaterne, tør man dog antage, at kun et mindre Antal af disse har været ledet af nogen saadan Bevæggrund. Det er naturligvis en Selvfølge, at da, paa Grund af de etablerede Regler for Militærtjenesten, alle Bønderbørne ere værnepligtige, maae de, forinden de kunne antages til Skoleholdere, enten have udtjent sin Børnepligt eller afgives af Militæretaterne. Forholdet mellem de af Militæretaterne Afgivne og de Ikke-Afgivne var som 1127 : 699 eller omtrent som 8 : 5.

Med Hensyn til Dmgangsskoleholderens Alder har man inddeelt dem i 3de Classer, nemlig de, der ere under 25 Aar (før det 17de Aar antages i Almindelighed Sagen til Skoleholder), mellem 25 og 50, og derover. Af Rigets 1,826 Skoleholdere vare 565 under 25 Aar, 1,032 mellem 25 og 50, og 229 50 eller derover; for 39 Skoleholdere er Alderen ikke opgivet. Man vil heraf see, at omtrent $\frac{1}{3}$ vare unge Mennesker, hvoraf endel neppe kunne antages at have den Modenhed, der udfordres til det dem betroede Kald; $\frac{2}{3}$ vare Mænd i den bedste Alder, og kun omtrent $\frac{1}{3}$ af ældste Classen. Med Hensyn til Tjenestetiden har man ligeledes inddeelt Skoleholderne i 3 Classer, nemlig saadanne, der have tjent under 7 Aar, mellem 7 og 20, og 20 Aar eller derover. Til den første Classen hører 883, til anden Classen 668 og til tredje 275; for 87 er Tjenestetiden ikke opgivet. Man sees heraf, at det største Antal havde tjent over de lovbestede 7 Aar, som udfordres for at nyde Fritagelse for Børnepligten, et Resultat, som bidrager til at gjendrive den Anskuelse, at Fritagelse for Militærtjenesten skulde være den virksomste Drivkraft til Concurrencen om ledige Skoleholderposter. Den anførte Dpgave om Skoleholderens Alder og Tjenestetid afgiver, med Hensyn til hver enkelt Skoleholder og det af ham underviste District, et Sammenligningsforhold, hvoraf man ofte kan slutte sig til Skoleholderens Duelighed. Saaledes er for det meste Antallet af Børn, der lære at skrive og regne, lidet i de Districter, hvori Skoleholderne enten ere ublevede Dlinge eller Drengene paa 17 til 18 Aar, medens paa den anden Side en lang Tjenestetid i Forening med en ikke altså hoi Alder i Almindelighed udviser et i den nævnte Henseende fordelagtigere Resultat.

Saalange en Dmgangsskolelærer holder Skole, nyder han hos Beboerne i den Rode, hvor Skolen holdes, fri Kost, Pleie og Herberge endog paa de Høitids- og Helligdage, som indfaldt i den Tid, han opholder sig der, og endelig fri Befordring efter hvad hidtil paa ethvert Sted har været brugeligt. Desuden erholdes han af Skolecassen en aarlig Løn, der ifølge Skoleloven mindst skulde udgjøre 20 Spd., dog med den Indskrænkning, at den Løn, som paa ethvert Sted i 1827 var bestemt, ikke kan forhøies ved Paalæg paa Almuen, medmindre det ved Pluralitet af Skolecommissionen antages. Som Tabellen udviser, udgjorde ved Udgangen af Aaret 1837 Lønnen for de i hele Riget ansatte 1,826 Dmgangsskoleholdere et Beløb af 33,764 Spd. 66 $\frac{1}{2}$, hvilket i Gjennemsnit bliver omtrent 18½ Spd. for hver Skoleholder. I 1836 var Antallet af Dmgangsskoleholdere 1,794 og deres Løn ialt 33,103 Spd. 98 $\frac{1}{2}$, altså Lønnen i Gjennemsnit 18½ Spd. for hver Skoleholder. I 1826 var Antallet af Dmgangsskoleholdere 1,540 og deres Løn ialt 26,488 Spd. 51 $\frac{1}{2}$, altså Lønnen i Gjennemsnit 17½ Spd. for hver. Sammenligner man Gjennemsnitslønnen i 1826 og 1836, 17½ og 18½ Spd., finder man, at Dmgangsskoleholderens Løn i det første Decennium efter Loven af 1827 er forbedret med 7½ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$. Sammenligner man Antallet af Dmgangsskoleholdere i 1826: 1,540, med Antallet i 1836: 1,794, viser det sig, at Dmgangsskoleholderne i 1836 udgjorde 254 flere end i 1826 eller er tiltagte med 16½ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$. Da Befolkningen, hvormed tillige Børneantallet maa antages at tiltage i samme Forhold, siden 1825 er steget med 14 $\frac{1}{2}$, saa staaer Antallet af Skoleholdere og Skolebørn omtrent i samme Forhold til hinanden i 1836 som for 10 Aar tilbage. Skolevæsenet maa dog i denne Henseende antages, sjønt kun ubetydeligt, at være gaaet fremad, da det nemlig ikke bør forglemmes, at Dprettelsen af faste Skoler har i samme Tidrum indskrænket Antallet af Dmgangsskoleholdere, og at dette saaledes har havt en større Tilværet end der ovenfor viser sig. Da det forresten er mindre oplysende blot at kjende Gjennemsnitslønnen for Skoleholdere i Almindelighed, har man inddeelt dem i 3de Classer, nemlig de, hvis Løn er under 10 Spd., mellem 10 og 20 Spd., og 20 Spd. eller derover, hvorved man finder, at ved Udgangen af 1837 havde 199 Skoleholdere under 10, 661 mellem 10 og 20, og 966 over 20 Spd. (den højeste Løn var i flere Præstegjelde i Agershuus Stift 50 Spd., derimod i Nordland indtil 140 Spd. paa Grund af, at Skoleholderen underviste i flere Districter; den mindste 5 Spd. i et enkelt Præstegjeld i Finmarkens Amt og 6 à 8 Spd. i nogle Præstegjelde i Agershuus Stift); for 33 var ingen Løn opgivet, da de tildeels lønnebes af Klokkerindtægter. Forholdet mellem dem, der nyde det ved Skoleloven bestemte Minimum og derover, samt dem, der have en mindre Løn, var saaledes som 9 til 8; eller $\frac{9}{17}$ af det hele Antal nød Løn under Minimum og $\frac{8}{17}$ havde Minimum eller derover.

Med Hensyn til Rubriken for Emolumenter bemærkes, at disse deels ere sjældne og ubetydelige, deels saa ueensartede, at de ikke kunne angives med noget Ziffer.

Klokkerindtægter, der tilfaldt Dmgangsskoleholdere, som vare ansatte ved Annexkirkerne, udgjorde ialt 9,434 Spd. 31 $\frac{1}{2}$, hvilket Beløb fordeelt paa 332 Skoleholdere udgjør 28½ Spd. i Gjennemsnit for hver. Man bør dog formeentlig ikke medtage Klokkerindtægterne ved Beregningen af Dmgangsskoleholderens Løn, da de ere Skolecassernes aldeles vedkommende og indkomme som Differ eller som Betaling for ministerielle Forretninger. Gavnigheden af en Forening mellem Skolelærer- og Kirkefangerbetjeningerne turde forøvrigt i Almindelighed være nogen Tvivl underkastet.

Sammenligner man Antallet af skolepligtige Børn i Dmgangsskolerne, 161,599, med Totalbeløbet af den Skoleholderne i 1837 tilstaaede Løn, 33,464 Spd. 66 $\frac{1}{2}$, udkommer 25 $\frac{1}{2}$ for hvert Barn, hvilket saaledes udgjorde hvad et Barns aarlige Underviisning i Gjennemsnit kostede Communerne. Sammenligner man Antallet af Uger, hvori de omgaaende Skoleholdere aarlig underviste, 55115½ Uge (à 6 Dage eller 28 Timer), med det Beløb, de nød i Løn, 33,764 Spd. 66 $\frac{1}{2}$, saa faaer man ud, at hver Uges Underviisning lønnebes med 72 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ og hver Time med 2½ $\frac{1}{2}$, hvilket sidste Beløb, forbeelt paa Gjennemsnitsstallet af en Rodes Børn eller 23, bliver omtrent $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{2}$ for hvert Barn for en Times Underviisning. Forsaavidt man imidlertid medtager i Beregningen den Skoleholderne tilstaaede frie Kost, Pleie og Herberge, og man anslaaer hvert Døgn til 12 $\frac{1}{2}$, og paa Grund af de medregne Helligdage beregner Ugen til 7 istedetfor til 6 Døgn, saa faaer man paa denne Maade ud, at Communerne in næ-

Desuden holdtes i flere Præstegjelde saakaldte Søndagsoverhøringer, som bestaae i en Repetition af det i Dmgangsskolerne Gennemgaaede, hvilke af Dmgangsskoleholderne holdes rodeviis og sædvanlig paa Søndage, da ingen Gudstjeneste indtræffer i den nærmeste Kirke. Man har imidlertid ikke troet at kunne optage i Tabellen dette Slags Underviisning, der egentlig er et Supplement til Dmgangsskolerne og ikke har til Hensigt at føre Eleverne videre, end til hvad de i disse have lært.

Det næste Hovedafsnit i Tabellen angaaer Skolecasernes Status ved Udgangen af 1837. Da Skoleloven bestemmer, at der med Skolecasernes Indtægter skal forholde sig hidtil har været Brug og forøvrigt efter de Regler, som Skolecommissionen paa ethvert Sted bestemmer med Stiftsdirectionens Approbation, saa er Maaden, hvorpaa Skolecasernes Udgifter beskrives, meget forskjellig. I Almindelighed har man imidlertid henført Indtægterne under 2de Alternativer, enten at de ere lignede Bidrag, eller at de indkomme paa anden Maade. Denne Inddeling synes at være hensigtsmæssig, da den paa eengang lærer at kjende Communerens Bidrag til Skolecasenet og tillige hvad dette i det Hele koster. For at oplyse, hvad der specielt ved Ligning paa Matriculsklyden indkommer, og hvad der udredes af Professionister (der ikke ere Gaardbrugere), Huusmænd, Jernstær, Ejendomsfolk og ugifte Dreng og Piger, hvilket er en Slags Kopskat eller personlig Afgift fra ældre Løder, der sædvanlig svares under Navn af Almuen's Contingent, har man deelt Rubriken for Ligning i 2de Afdelinger. Hvad den første af disse angaaer, da udgjorde den paa hele Rigets Matriculsklyd til Bestribelse af Skolecasenet's Udgifter ublignede Sum for Aaret 1837: 29,121 Spd. 22½ p., følgelig, da Matriculsklyden udgjør 241,053 Spd. 67 p., kun 14½ p. pr. Skulddaler. Naar man som forhen berørt fordeler de 330,693 Underviisningsdage i Dmgangsskolerne paa Rigets Matriculsklyd, faaer man ud, at der i Gjennemsnit falder 1½ Dages Skolehold paa hver Skulddaler, og naar hver Dags Skolehold beregnes til 12 p., saa bliver Resultatet, at hver Skulddaler, iberegnet den Skoleholderne tilkommende frie Kost og Pleie, svarede i Gjennemsnit til Almuekolecasenet 31 p. Sfaald man hertil endvidere lægger den personlige Afgift, som paa enkelte Steder svares af Almuen, nemlig 3,606 Spd. 114 p., udkommer et Beløb af 65,879 Spd., som var Alt, hvad Almuekolecasenet i 1837 kostede Landdistricternes Communer. Fordeelt paa Antallet af Børn, 175,733, kostede saaledes ethvert Barns Underviisning uden Forskjel paa Dmgangs- eller faste Skoler Communerne i Gjennemsnit 45 p. aarlig.

Af de specielle Tabeller vil sees, at i mange Præstegjelde Skolecaserne bestode uden Ligning paa Matriculsklyden, enten alene ved de tilfældige Indtægter eller tillige ved den saakaldte Almuecontingent, som ovenfor er omtalt. Almuekolecasenet's Indtægter i det Hele, med Tillæg af tilfældige Indtægter: 23,867 Spd. 83½ p., udgjorde saaledes i 1837 for Rigets Landdistrict-56,595 Spd. 99½ p. Skolecaserne eiede til samme Tid Capitaler til Beløb 52,482 Spd. 114 p.

Vil man anstille en Sammenligning mellem Skolecasenet's Indtægter i 1826 og 1836, udviser den sammenlignende Tabel, at Skolecasernes ublignede Indtægt i 1826 udgjorde 26,004 Spd. 95 p. og i 1836 35,512 Spd. 3½ p.*) Antager man, at disse Beløb idethede ere tilveiebragte ved Ligning paa Matriculsklyden, falder saaledes i 1826 13 p. og i 1836 17½ p. paa hver Skulddaler, uberegnet Værdien af de 330,693 Skoleholdsdage, som antages paa samme Tid at have fundet Sted.

Sammenligner man disse Resultater, finder man, at Almuekolecasenet i det første Decennium efter Skoleloven af 1827 har faaet en Tilvæxt i Indtægter af 9,507½ Spd., eller at Indtægterne ere flegne med 36½ pSt., hvilket i Forhold til det i samme Tidrum med 14 pSt. tiltagne Antal af Børn, (hvilket i 1826 var 130,405 og i 1836 169,362) ikke udviser noget betydeligt Fremfærdigt. Endnu større bliver Misforholdet, naar Hensyn tages til Almuen's formindskede Byrder, idet de directe Skatter til Statscasen ere ophævede og en Mængde Udgifter, der forhen lignedes paa Communerne, i den senere Tid ere overførte paa Statscasen. Da Skoleloven bestemmer, at ingen Nedsættelse maatte skee i det Bidrag, som hver enkelt Commune i 1827 svarede til Skolecasenet, har vel ingen Formindskelse i Skolebidraget lovmæssig kunnet finde Sted, medens paa den anden Side heller ingen Forhøielse har kunnet foregaae uden Samtykke af Skolecommissionen eller nu af Skoleformandskabet. Skolecasernes Capital udgjorde i 1826: 35,467 Spd. 83½ p., i 1836: 49,133 Spd. 19½ p., og er saaledes betydelig tiltaget i det sidste Decennium. Den skadelige Sammenblanding, som stundom finder Sted mellem Skole- og Fattigcasenet's Midler, har imidlertid været til Hinder for, at denne Capital har kunnet anvendes til større Fordeel for Skolecasenet, hvorhos Skolecommissionerne af en misforstaaet Deconomie have fundet det hensigtsmæssigere at lade Renterne af de udsatte Capitaler tilflyde Skolecaserne og derved formindskede Beløbet for Ligning, end at anvende Capitalerne til nogen forbedret Indretning af Skolecasenet.

Den almindelige Klage, hvormed Skolecommissionerne afvise enhver Dpfordring til Forbedring i Almuekolecasenet, er Mangel paa Resourcer. Men denne Mangel antages ligesaa ofte at ligge i Willien som i Evnen, da den vrangne Formening er temmelig almindelig udbredt ikke alene blandt Almuerne selv, men ogsaa blandt de geistlige Embedsmænd, at Landalmuen er i Besiddelse af den Forrettighed fremfor andre Borgereklasser, at deres Børn skulle opdrages paa Statens Bekostning. I Almindelighed er det Dplysningsscasenet's Fond, hvortil man i denne Henseende gjør Fordring, idet man udleder Menighedernes Ret til det beneficerede Gods, som ligger indenfor Præstegjeldets Grændser, fra de allerældste Tider, da samme blev tillagt Klostre og Kirker. Det hedder saaledes i en af de indkomne Indberetninger til Circulairet af 31te Juli forrige Aar: "Almuekolecasenet synes dog fremfor Alt at have det retfærdigste Krav paa en flækkelig Andeel i Dplysningsscasenet's Fonds Midler; og hvad enten en Menighed ansees mere eller mindre formuende, er det dog vist, at det beneficerede Gods, der har tilhørt dens Lærere, maa ansees nærmest med testamentarisk Ret at tilhøre Menigheden, til hvis christelige Dplysning og Dpbyggelse det i sin Tid er fjenket. Om altsaa idetmindste den ene Trediedeel af de opsparede og fremdeles faldende Renter af de Summer, der ere tilveiebragte ved Salg af Geistligheden beneficeret Gods, gjengaves vedkommende Menighed til dens christelige Dplysning's Fremme, skulde det neppe være mere end billigt. Dette Præstegjeld vilde da kunne vente omtrent 800 Spd. eengang for alle og 100 Spd. aarlig, det Første til Grundlag for Skoler, det Sidste til deres Dpretholdelse."

Sfaald man vilde anføre Antallet af de Præstegjelde, som ansee sig paa denne

*) I dette Beløb er uden Tvivl iberegnet Almuen's Contingent.

Maade trængende og berettigede til offentlig Understøttelse for deres Skolecasen, vilde det maaskee uden Undtagelse blive det hele Rige.

Saalænge denne Anskuelse ikke modvirkes ved en Lov, der giver bestemte Regler for Minimum af Menighedernes Bidrag til Skolecasenet, enten i Forhold til Matriculsklyden eller efter nogen anden ligesaa sikker Maalestok, vil der stedse herske Lunkenhed hos Almuen for Skolecasenet's Fremme; thi hvad man anseer en Anden pligtig til, paatager man sig ikke gjerne selv.

Derved at Skoleloven har overdraget til Skolecommissionerne alene at bestemme Communerens Bidrag til Skolecasenet tilligemed Skoleholdets Størelse*), har den paa en vis Maade overladt Almuekolecasenet's Livsspørgsmaal til Afgjørelse af den samme overhovedet ubannede Mængde, hvis Dplysning den har havt til Hensigt at fremme. Thi, som forhen anført, bestaaer Fleerheden af hiin Bestyrelses Medlemmer overalt af Almuesmænd, og Stedets Præster ere i Almindelighed de eneste, der kunne veilede de Vorige. Men ligesom det paa den ene Side turde være formeget forlangt af Folk, der selv Lidet eller Intet have lært, at de skulde være istand til at fatte Nytten af at bibringe deres Børn større Kundskaber, end de selv besidde, saaledes er det paa den anden Side heller ikke at vente, at en eneste ophlyst Mand, han have noksaa megen Indflydelse, skulde formaae at indvirke paa dem, hvor det gjælder om at rykke ud med Mere, end de ansee sig tvungne til at bidrage.

Den Committee, der paa Stortinget i 1827 behandlede den kongelige Proposition, der er lagt til Grund for den nugældende Lov om Almuekolecasenet paa Landet, ytrede i sin Indstilling angaaende denne Gjensand, "at den fandt det betænkeligt at overlade det til Stiftsdirectionens Decision, hvor stort Paalæg til Skolecasenet's Vedligeholdelse og Fremme ethvert Præstegjeld havde at udrede, og at den derfor saae sig nødsaget til at forandre denne Bestemmelse i den kongelige Proposition, omendstjont den indsaae, at Skolecasenet derved paa mange Steder endnu længe vilde hindres i sine Fremfærdigt". Committeeen tilføier, "at den heller vil haabe, at efterhaanden mere Sands for denne vigtige Sag vil udvikles og Midler til dens Fremme saaledes paa en lempelig Maade tilveiebringes". Dette kan imidlertid, efter hvad forhen er ophlyst, hidtil kun for en Deel ansees at være indtruffet.

Med Hensyn til de Forhaabninger, man i denne Henseende kunde bygge paa de nylig indrettede Formandskaber, troer man at burde bemærke, hvad der ogsaa i en af de indkomne Beretninger er yttret, at det ligger i Sagens Natur, at Communerne første Gang vilde vælge sine Formænd eller Repræsentanter i Særdeleshed blandt de Almuesmænd, der have forskaffet sig et Slags Tiltro eller Navn ved deres idelige Klager over Undertrykkelse, Mangel paa Sparksomhed o. s. v. For at vedligeholde deres Auctoritet tør disse nu ei Andet end være consequente, hvilken Consequents ei kan vise sig anderledes, end ved at modsætte sig ethvert Anliggende, der kræver Udgifter af Communerne. Man bør desuden erindre, at Bælgerne med Hensyn til Formandskaberne ere de samme Individuer, hvoriblandt Medlemmerne af de forhenværende Skolecommissioner have været tagne. Men denne Communalbestyrelse, som for Tiden antages at lægge de største Hindringer iveien for Skolecasenet's Fremme, vil sikkerlig om nogle Aar fremkalde nyt Liv i dette vigtige Anliggende. Almuesmanden, der nu fjender sine Rettigheder, vil da komme til Erkjendelse af, hvormeget Dplysning er ham fornøden, for at han fuldstændig skal kunne benytte det længe attraaede og nu erholdte Gode.

Skoleloven bestemmer, at forsaavidt et enkelt Præstegjeld skulde være aldeles uformuende til at udrede de efter Skolecommissionens Forslag til Skolecasenet forøbnede Udgifter, har Stiftsdirectionen derom at gjøre Indstilling til Regjeringen, hvorefter denne kan bestemme et passende Bidrag af Dplysningsscasenet's Understøttelsesfond til at ophjælpe Skolecasenet i deslige Districter. I Dvereensstemmelse hermed har Dplysningsscasenet's Understøttelsesfond til Almuekolecasenet paa Landet ydet følgende Bidrag: **)

1830	21 Spd. 36 p.
1831	101 — 36 =
1832	363 — 40 =
1833	142 — 72 =
1834	211 — 36 =
1835	341 — 36 =
1836	210 — =
1837	341 — 82 =
1838	2262 — 72 = (***)

hvilket tilsammen udgjør fra 1830 til 1838 3,995 Spd. 50 p. eller i Gjennemsnit 444 Spd. aarlig †).

Dog gjælder den ovennævnte Bestemmelse ikke for Nordlands og Finmarkens Bispedømme, medmindre Indtægterne af sammes Kirke- og Skolefond ei dertil skulde ansees tilstrækkelige. Bemeldte Fond er imidlertid, som af nedenfor aftrykte Bilag A vil sees, i de senere Aar betydelig tiltaget, og kan Fondets Capitalformue med nogenlunde Sikkerhed antages at ville komme til at overstige 200,000 Spd. Af Fondets Indtægter er i Aaret 1837 udbetalt

1. til Lønninger og Tillæg til Skoleholdere og Klokkere	52 Spd. = p.
2. = Pensioner til Skoleholdere, Klokkere og deres Enker	770 — 107 =
3. = Bidrag og Understøttelser til Skolecaser, Alt i Nordland og Finmarken	1298 — 24 =
tilsammen et Beløb af	2121 Spd. 11 p.

Den næste Rubrik viser, at Antallet af Skolebøger, som manglede i alle Rigets Landalmuekoler, tilsammentagne udgjorde 6,349 Exemplarer. Skoleloven bestemmer nemlig, at enhver Skole bør være forsynet med en Bibel, et Nye Testament, en Psalmebog, en Postil, et Exemplar af Norges Grundlov samt af Loven om Almuekolecasenet og en Regnebog; men hvor tarvelig end denne Fordring er, fandtes dog mange Præste-

*) Dmgangsskoleholdet er, som forhen vist, anslaaet i Penge omtrent ligesaa stort som Gjennemsnitsbeløbet af Pengebidraget.

**) Blandt disse Summer ere et indberegnede Bidragene til Hyskoler, Seminarier, Berestkoler, Molde og Kobbervigs Skoler, Udgifterne til Underviisningsbøger eller til Pensioner for Skoleholdere og deres Efterladte, hvilke sidste Udgifter i Aaret 1837 udgjorde 804 Spd.

***) Af dette Beløb ere 1500 Spd. anvendte til Præmier for de duestigste Dmgangsskoleholdere, hvilken Udbetaling ogsaa finder Sted i 1839. Forøvrigt er Gavnligheden af denne Foranstaltning's Vedbliven, hvorom ikke uvigtige Tvivl ere ytrede, for Tiden under Ventilation.

†) De paa Budgettet opførte Summer til Almuekolecasenet, for 1818—1821 og 1821—1824 440 Spd., og siden uforandret 398 Spd., ere udbetalte til Skolecasenet i Fredrikstad og Fredrikshald.

gjelde, hvor Skolecasjerne ikke have formaaet at udrede de med Anskaffelsen af disse lovbefalede Bøger forbundne Udgifter. Selv Bøger og Exemplarer af Skoleloven manglede ikke sjelden, og ofte vare de Exemplarer, der fandtes, saa udslidte og ilde medhandlede, at de vare saagodt som til ingen Nytte. Det største Savn, som næsten overalt paalagedes, var imidlertid Mangel paa en passende Læsebog, der kunde benyttes isærlig for Bibel og Huuspostil, hvilke nu meget ofte ere de eneste Bøger, der have. Imidlertid antages det, at denne Mangel vilde noget afhjælpes, naar en Læsebog blev auctoriseret ifølge Underviisningsplanens § 6, eller der ialfald blev givet et almindeligt Tilfagn om, at man kunde vedblive at benytte den Læsebog, som paa ethvert Sted maatte være anskaffet; thi saalænge saadan Bestemmelse ikke er afgiven, tør man ikke anstaafe nogen af de nu erholdelige Læsebøger af Frygt for, at en anden maaffee kort Tid efter kunde blive bestemt, hvorved Skolecasje og Forældre udsattes for en dobbelt Udgift. I Anledning heraf maa det ikke lades ubemærket, at Departementet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, efter naadigt Bemyndigelse, i 1836 udløvede en Præmie af 300 Spd. for den bedst udarbejdede Læsebog for Almuefolkene, men at kun een Concurrent fremstillede sig, ikke med et for Præmien udarbejdet Skrift, men med allerede i Trykken udgivne Læsebog. Ifølge nedenstaaende Fortegnelse (Bilag B) har Departementet for Kirke- og Underviisningsvæsenet deels selv bekostet udgivet, deels indkjøbt en Mængde Exemplarer af forskjellige Bøger m. v. til Brug i Almuefolkene, hvortil især Dplysningsvæsenets Understøttelsesfond har udredt det Fornødne*).

§ 254 af Rigets Præstegjelde gives der Anledning til at oprette ialt 582 faste Skoler foruden de allerede tilværende. Da der ialt findes 320 Præstegjelde, bliver der følgende tilbageliggende 262; men da af dette Antal 37 allerede ere i Besiddelse af faste Skoler, saa er det kun 229 Præstegjelde, hvilke maae antages til enhver Tid at ville komme til at savne denne Indretning. Antallet af skolepligtige Børn, hvilke kunde blive at henlægge under disse 582 faste Skoler, udgjør 31,720, hvilket er omtrent $\frac{1}{2}$ af alle skolepligtige Børn, der søgte Dmgangsskoler, 161,599. I fald man lægger disse 31,720 Børn sammen med dem, der allerede søgte faste Skoler, 14,134, saa faaer man ud, at ialt et Antal af 45,854 Børn eller $\frac{1}{4}$ af alle skolepligtige Børn paa Landet, 175,733, maatte kunne henlægges til faste Skoler, medens kun $\frac{1}{2}$ af alle skolepligtige Børn virkelige søgte faste Skoler ved Udgangen af Aaret 1837. Udgiften til Dpretelse af disse 582 faste Skoler vilde blive, eengang for alle til Domt, Skolehuus og Inventarium 267,732 Spd., og Udgifterne aarlig til Vedligeholdelse og Lærernes Løn 43,046 Spd. eller i Gjennemsnit 460 Spd. eengang for alle og 74 Spd. aarlig til hver Skole. Fordeler man disse Summer paa Rigets Matriculskole, 241,053 Spd. 67 $\frac{1}{2}$, vilde en saadan Foranstaltning forbrø et Paalæg paa hver Skoledaler af $1\frac{1}{2}$ Spd. eengang for alle og 21 $\frac{1}{2}$ Spd. aarlig udenfor det Bidrag, som allerede til Skolevæsenet svares ved Ligning.

Af Dmgangsskoleholdere antages Riget endnu at tiltrænge et Antal af 376, hvorved den aarlige Udgift vilde forøges med 7,943 $\frac{1}{2}$ Spd. eller i Gjennemsnit 21 $\frac{1}{2}$ Spd. for hver, hvorved dog maa bemærkes, at ifald de ovennævnte 582 faste Skoler bleve oprettede, vilde der i Antallet af Dmgangsskoleholdere, som tiltrænges, afgaae 25 med Løn 459 Spd.

Der staaer endnu tilbage under denne Rubrik at omtale den Almuen paahvilende Forpligtelse til at oprette faste Skoler ved Hovedkirkerne. Skoleloven bestemmer nemlig, at af ethvert Præstegjelds Kirkefanger skal den, som ansættes ved Hovedkirken, holde faste Skoler, mod at nyde alle de Indtægter, som hvert Steds Klokker hidtil har havt, samt, hvor Saadant findes fornødent, tillige Løn af Skolecasjen. Hvor locale Omstændigheder antages at gjøre saadan faste Skole uensigtsmæssig, skal vedkommende Skolecommissiön gennem Stiftsdirectionen indgive Andragende om Fritagelse til Regjeringen, som bestemmer, om faste Skoler bør finde Sted eller ikke. Hertil er imidlertid føiet den Indskrænkning, at denne Forpligtelse først indtræder efterhaanden, som de før 1827 ansatte Klokkere afgaae. Foraauidt et Præstegjelds Hovedkirkefanger er ansat før 1827, paaligger der saaledes Kommunen ingen Forpligtelse til at oprette faste Skoler, om end Anledningen forøvrigt maatte være nok saa beqvem. For at udfinde det nærværende Forhold i denne Henseende bemærkes, at af Rigets 320 Hovedkirker havde 186 endnu Kirkefanger, der vare ansatte før 1827. Af disse 186 Kirkefanger vare imidlertid 35 faste Skolelærere (hvoraf 25 ansatte ved Skoler, der vare oprettede før 1827), følgende bliver der tilbage et Antal af 151 Kirkefanger, som enten vare aldeles fritagne for alt Skolehold, alene under den Forpligtelse, at oplære Præstegjeldets Dmgangsskoleholdere, eller ialfald kun gjorde Tjeneste som Dmgangsskoleholdere, medens de hverken kunde paalægges mod deres Villie at overtage Underviisningen i en fast Skole eller i Almindelighed dertil vare duelige. Af de 151 Præstegjelde, hvori ovennævnte Hovedkirkefanger vare ansatte, maa det ifølge de indkomne Dplysninger antages, at de 134 frembyde beqvem Anledning til Dpretelsen af den lovbefalede faste Skole. Naar man drager ovenanførte Antal af før 1827 ansatte Hovedkirkefanger, 186, fra Rigets hele Antal, 320, kommer ud en Rest af 134 Præstegjelde, hvis Hovedkirkefanger-Dmbud have været ledige efter 1827. Af disse 134 havde, som nedenstaaende Fortegnelse udviser, 4 ansøgt og erholdt Dispensation, hvorimod 68 Præstegjelde i længere eller kortere Tid have været in mora, uden at enten Fritagelse var tilstaaet eller den befalede faste Skole var oprettet (Bilag C). Af disse 68 Præstegjelde viser Tabellen, at de 59 have Anledning til Dpretelse af faste Skoler ved Hovedkirken, hvorimod 9 maae antages i denne Henseende at være hindrede af locale Omstændigheder. Det bemærkes forøvrigt, at Præstegjeldenes i Tabellen opgivne Areal i det heromhandlede Punkt er af forholdsvis liden Vigtighed, da i Norge Befolkningen sjelden er jevnt fordelt paa et givet District, men som oftest mere eller mindre concentreret i enkelte Strøg, som f. Ex. i Finnmarken, hvor, uagtet den store Udstrækning og ringe Folkemængde, langt mere end i mange bedre befolkede Egne findes Anledning til at anlægge faste Skoler.

Som Bidrag til Dplysningen om projecterede faste Skoler tilføies endvidere, at der fandtes ialt 131 Klokkergaarde, hvoraf den største Deel allerede var tagen i Brug for faste Skoler, og de øvrige ere saaledes beliggende, at de ikke ere bekvemme for Skolevæsenet. Den Fordeel, der maatte være paaregnet for Skolevæsenet af de allerede eksisterende Klokkergaarde som Localer for de faste Skoler, der skulle oprettes ved Hovedkirkerne, er saaledes næsten ingen, da den ene Tredepart af Rigets Præstegjelde, som var i Besiddelse af Klokkergaarde, fordelte sig allerede, som anført, havde taget disse i

Brug for Skolevæsenet, medens de øvrige $\frac{2}{3}$ Parter hverken have eller i Overensstemmelse med Lovens 2—15—7 og 2—21—20 kunne vente at erholde Klokkergaarde ublagte, paa Grund af, at Kirkerne eller Staten intet Gods der ere. Imidlertid fordrer man, at Dplysningsvæsenets Fond ogsaa i denne Henseende skal tilveiebringe det Fornødne, da det bemeldte Fond tilhørende, i alle Rigets Præstegjelde omsprede Gods, foraauidt det har en til Locale for en fast Skole beqvem Beliggenhed, af Almuerne ved hyppige Andragender fordres afgivet, ikke alene til den fornødne Byggeplads, men ofte tillige til Jordvei for den ansættende Lærer, som deri skulde nyde en Deel af sin Løn. Skolelovens udtrykkelige Bestemmelse i § 2 giver imidlertid alene Udgang til Klokkergaardens Udlæggelse af Kirken eller Statens Gods, samt til at erholde Bidrag af Dplysningsvæsenets Understøttelsesfond, og deslige Bidrag nægtes aldrig de Kommuner, hvilke kunne legitimere deres virkelige Trang til offentlig Understøttelse for deres Skolevæsen. Naaden, hvorpaa i den senere Tid den fornødne Byggetomt for faste Skoler ofte tilveiebringes, er den, at Præstegaarden, hvor denne ligger beqvemt, afgiver en Plads, der tilfæstes Læreren ved den faste Skole mod Afgift. Da de paa Præstegaardens Grund saaledes anlagte Skoler have det Fortrin, at de jevnlige kunne tilføies af Sognepræsten, antages dette Arrangement i flere Henseender at være anbefalelsesværdigt.

Klokkerindtægterne ved Hovedkirkerne, dog deri ogsaa ofte iberegnet Indtægterne for Annexerne, foraauidt samme Person oppebar begge, udgjorde for hele Riget 23,793 Spd. 79 $\frac{1}{2}$, altsaa, fordeelt paa 320 Præstegjelde, i Gjennemsnit omtrent 74 $\frac{1}{2}$ Spd.

Af Almuebibliotheker fandtes ialt 185, i Almindelighed oprettede af Sogneselskaberne, med et Antal af 6,016 Medlemmer, med aarligt Bidrag af 1,299 Spd. 67 $\frac{1}{2}$ eller omtrent 25 $\frac{1}{2}$ af hvert Medlem, med et Antal af 17,396 Bind og en Understøttelse andetsfædsfra af 415 Spd., foruden Gaver bestaaende af Bøger. Disse 185 Bibliotheker vare fordeelte paa 154 Præstegjelde. I 1836-indfordrede Kirkedepartementet ved Circulaire af 30te April f. A., blandt andre Dplysninger vedkommende Almuevæsenet, tillige Underretning om, i hvilke Præstegjelde der fandtes Almuebibliotheker og hvorvidt der maatte være Grund til at bevilge offentlig Understøttelse til saadanne Bogsamlingers Dpretelse og Udvidelse. I Bisittatsberetningerne for Aarene 1836 og 1837, hvori Besvarelsen af bemeldte Circulaire er indkommet, har en stor Deel af Landets Geistlighed været enig i, at den almindelige Culturgrad i de Præstegjelde, hvor ikke allerede saadanne Bogsamlinger fandtes, eller ved Menighedernes egen Drift kunde ventes oprettede, var saa ringe, at Dpretelsen af Almuebogsamlinger paa offentlig Bekostning ikke kunde antages at ville medføre den tilføjede Nytte. Der hvor Sands for nyttig Læsning gjorde sig gjældende, vilde Almuen ogsaa i de fleste Tilfælde, ialfald ved Geistlighedens Veiledning, selv finde Midlerne til at tilfredsstille denne Trang, og ansaaes det derfor nyttigere, at Staten, ifald den vilde komme Kommunerne til Hjælp, heller anvendte Understøttelsen til Skolevæsenet end til Bogsamlinger, idet Almuen først og fremst trængte til en forbedret Underviisning, som kunde vække Aanden, og først da, naar denne var vaakt, kunde have Nytte af Bøger. Da imidlertid Stortinget i 1836 udtrykkelig havde udtalt Ønske om hien Sags Fremme, udfærdigede Departementet for Kirke- og Underviisningsvæsenet i 1837 et Circulaire, hvori Departementet gennem Bisopperne opfordrede Sognepræsterne til at indkomme med Andragender fra de Menigheder, hvilke sønste Almuebibliotheker oprettede, og som vise deres Interesse for Sagen ved at anstrænge sig efter Evne, samt godtgjøre at have begyndt Forretningen efter en hensigtsmæssig Plan, om Bidrag af Dplysningsvæsenets Understøttelsesfond.

Til Slutning skal man endnu anføre et Par i Indberetningerne fremsatte Bemærkninger, hvilke man i det Foregaaende ikke har fundet Anledning til at berøre. Saaledes er det yttret, at det vilde være ønskeligt, ifald Geistligheden ved Lovgivningens Hjælp kunde blive sat istand til ubelukkende at opofre sig til dens egentlige Kaldspligter, idet Præsterne bleve fritagne for den Mængde af verdslige Forretninger, der nu paahvile dem, og hvilke hindre dem fra ganske at tilhøre Kirken og Skolen. Fattigvæsenets Ligningender skulde overtages af Formandskaberne, Valgforretninger, Ligningscommissiöner o. desl. bestyres af civile Betjente, og endelig de store Jordbrug, hvilke undertiden ere forbundne med Præstegaardene, indskrænkes. Da Præsterne i mange Egne af Landet ere de eneste Embedsmænd og paa samme Tid ofte de eneste Individider, som i et heelt District ere i Besiddelse af den fornødne Forretningsdygtighed, maa det uden tvivl erkjendes, at Præsterne af Nødvendighed ere paalagte mange Forretninger, som ikke synes at harmonere med deres Embede.

Med Hensyn til Umuligheden for Sognepræsterne i de større Præstegjelde at føre et tilstrækkeligt Tilsyn med Skoleunderviisningen, er foreslaaet Ansættelsen af Catecheter, hvilke bestandig skulde være i Bevægelse, for at inspicere Skolerne, oplære de fornødne Skoleholdere og i det Hele overtage Beskyttelsen af Almuevæsenet. Deres Løn skulde udredes enten af Dplysningsvæsenets Fond eller af de Rigets 5 Bispestole tillagte betydelige Indkomster, hvilke tilligemed de nuværende Provstembeder skulde indbrages og i deres Sted ansættes Amtsprøfter og een Biskep for hele Riget, der tillige skulde være Chef for Kirkedepartementet.

Foruden disse 2de Forslag findes flere Bemærkninger til Almuevæsenets Forbedring fremsatte i de som Svar paa Circulairerne af 30te April 1836 og 31te Juli 1838 indkomne Beretninger, men da de fleste af disse deels ere berørte i det Foregaaende, deels i mange Punkter dermed stemme overens, har man ikke ved at gjentage dem her, villet vidtløftiggjøre nærværende Fremstilling.

II. Almuevæsenet i Byerne.

Almuevæsenet i Byerne har hidtil tildeels været sat i Forbindelse med Fattigforsørgelsen, hvorfor ogsaa flere af Almuefolkene i Byerne benævnes Fattig- eller Frikkoler og modtage det fornødne Bidrag til deres Existence af vedkommende Fattigcasjer. Der findes ingen almindelig Skolelov, men blot specielle Bestemmelser for enkelte Byer, og maa Almuevæsenet i Byerne derfor anses i det Hele at befinde sig i en misligeret Forfatning end paa Landet. Dette kan maaffee fornemmelig tilskrives de forsøgte Byrder, som Byernes Fattigvæsen i de senere Aar paa Grund af en tiltagende næringsløs Folkemængde har havt at bære, hvorved Almue- eller, som det kaldes, Fattigvæsenet er blevet forsvundet som den mindst paatrængende Deel af Fattigforsørgelsen, ved hvis Tilfjedsettelse der i Almindelighed ikke har været at befrugte nogen Klage fra de Individiders Side, hvem den nærmest har rammet. Som Følge af Manglen paa en almindelig Skolelov findes heller ingen lovbefæstet Skolepligt for

*) Hs. Maj. Kongen har i forrige Aar for sin private Regning subscriberet paa 100 Exemplarer af det norske Skillingmagazin, hvilket efter Kirkedepartementets Foranstaltning uddeles igennem Rigets Bisopper til de Vedste blandt Skoler og Confraternations-Indgdommen.

Børn i en vis Alder, og det har derfor alene været Listerne over Fødte og Døde samt efter Fattigvæsenets Fortegnelser, at en nogenlunde nøjagtig Calculé over Antallet af skolepligtige Børn i Byerne har kunnet opgøres.

Som Tabellen viser, fandtes ialt i hele Riget 42 større og mindre Byer, hvorunder forstaaes ikke blot Kjøbstæder, men ethvert Læsteds med særskilt Skolevæsen. Ved at opstille denne Deling troer man at burde bemærke, at Adskillelsen af Land og By, hvad Skolevæsenet betræffer, er antaget hovedsagelig at burde gaae ud fra den locale Omstændighed: enten Indvaanerne boe adspredte paa Landet eller samlede i en By uden Hensyn til Kjøbstads- eller Læstedsrettigheder; hvorhos det er vedtaget som afgjørende Motiv for at henseende den respective By enten under Landets eller Byernes Skolevæsen: om samme har havt særskilt Skolecasé eller i denne Henseende har forteret under Landdistriktet. Paa Grund af disse 2de antagne Regler er saaledes Læstedsbet Hølen optaget under Byernes Skolevæsen, fordi det har særskilt Skolecasé, hvorimod Levanger Kjøbstad er henseende under Landet, da den har fælles Skolecasé med Skogns Præstegjæld.

Antallet af Indvaanere i disse Stæder udgjorde ifølge Folketællingen i 1835 ialt 132,383, medens Antallet af skolepligtige Børn ved Udgangen af 1837 var 20,048 (hvoraf 10,160 Dreng og 9,888 Piger), hvortil kommer 1,812 Børn i specielle Skoler og 1,380 i Latin- og Borgerskolerne, altsaa ialt 23,240 eller omtrent $\frac{1}{5}$ af Befolkningen, hvilket, sammenlignet med Forholdet paa Landet, giver det samme Resultat.

Antallet af Børn, der i Byerne modtog privat Underviisning, udgjorde ved Udgangen af 1837 i det Hele 4,244 (hvoraf 2,057 Dreng og 2,187 Piger), altsaa omtrent $\frac{1}{5}$ af det hele Antal skolepligtige Børn. Forholdet paa Landet var til samme Tid 1 : 108.

Af de privat Underviste modtog 2,341 Børn (hvoraf 1,077 Dreng og 1,264 Piger) en Underviisning, der nærmest maa antages at svare til den, der gives i Almueskolerne. Sammenligner man dette Antal med det Antal Børn, som paa samme Tid frekventerede de egentlige Almueskoler i Byerne, 12,130, faaer man ud, at denne Deel af den private Underviisning forholdt sig til den offentlige som 1 : 5. Disse 2,341 Børn undervistes af 159 Lærere, Lærerinder eller Instituter, hvorved i Gjennemsnit omtrent 15 Børn kom paa hver Lærer eller Institut.

1,903 (hvoraf 980 Dreng og 923 Piger) privat underviste Børn modtog en højere Underviisning end den, der gives i Almueskolerne, og hvilken maaskee nærmest svarede til den, der meddeles i Borgerskolerne. Da Antallet af Elever i Byernes Borgerskoler til samme Tid udgjorde 840 (hvoraf 758 Dreng og 82 Piger) saa stod denne Art af privat Underviisning i Forhold til den offentlige som 3 : 7; men hvis man særskilt sammenligner Pigerens Antal, stod den højere Privatunderviisning i Forhold til den offentlige som 82 : 923 eller som 1 : 11. Det ovenanførte Antal af 1,903 Børn blev underviste af 84 Lærere, Lærerinder eller Instituter, hvorved omtrent 23 Børn i Gjennemsnit kom paa hver Lærer eller Institut.

Men foruden den her anførte private Underviisning, finder der endnu en anden Slags Information Sted i de større Stæder, navnlig Christiania, hvor en Mængde unge Mennesker modtage Forberedelse til Universitetet ved Lærelærere. Denne Art af Privatunderviisning, som er særdeles ubredt, er det umuligt at opgive med noget bestemt Antal, saalænge Privatunderviisning i Almindelighed er en aldeles fri Næring, der ikke i nogen Henseende staaer under det Offentliges Control.

Den næste Rubrik viser Antallet af Børn, som i 1837 ikke søgte Skole, hvilket udgjorde ialt 3,630, hvoraf 2,070 af Mangel paa Plads, 1,041 af Fattigdom og 519 af Modvillighed eller Egegyldighed. Sammenligner man Totalantallet af Iffe-Skoleføgende: 3,630, med det hele Antal af skolepligtige Børn: 20,048, bliver Forholdet mellem de Første og de Sidste som 2 : 11. Resultatet for Landet var, som ovenfor bemærket, i denne Henseende som 1 : 21, eller omtrent en Fjerdepart mod Stæderne.

Sammenligner man Antallet af Børn, som paa Grund af utilregnelige Karfager have forsomt Skolerne i 1837: 3,111, med de modvillige Forsømmelser til samme Tid, 519, finder man, at Forholdet var omtrent som 6 : 1.

Mulcttilfælde i samme Tidrum vare kun 40, altsaa blev af modvillige Forsømmelser kun 1 af hvert 13de Tilfælde straffet. Det maa imidlertid bemærkes, at da der ikke eksisterer nogen almindelig Skolelov og heller ikke nogen almindelig Bestemmelse for den skolepligtige Alder i Byerne, er det kun paa enkelte Stæder, at Mulct har været anvendt, hvortil endvidere kommer den Omstændighed, at de offentlige Elementarskoler i Almindelighed af Mangel paa Plads ikke vilde kunne rumme alle skolepligtige Børn, ifald de paa engang indfandt sig, og at følgelig noget Tvangsmiddel ikke passende kan anvendes mod de Forsømmelige.

Antallet af egentlige Almueskoler var 89 med 12,130 Børn (hvoraf 6,350 Dreng og 5,780 Piger), altsaa i Gjennemsnit omtrent 136 Børn paa hver Skole. Af disse Almueskoler vare 75 ældre end 1827, og saaledes 14 eller $\frac{1}{6}$ af det hele Antal oprettede i det sidste Decennium. Sammenligner man denne Tilvæxt af Skoler med Folkemængden i 1825 og 1835, finder man, at Skolernes Antal i ethvert af de nævnte Aar forholdt sig til $\frac{1}{6}$ af det opgivne Folketal som 1 : 200 og 1 : 248, og at saaledes Skolernes Antal siden 1825 ikke er tiltaget i samme Forhold som Folkemængden og Børneantallet, der er steget med 25 pCt. eller $\frac{1}{4}$.

Med Hensyn til den Grad af Kundskab, som opnaaedes af det anførte Antal af Skolebørn: 12,130, viser Tabellen, at 8,585 lærte at skrive, 7,651 lærte at regne, 684 vare videre komne og 3,473 øvedes i Sang efter Psalmodycon, altsaa forholdsvis af det hele Antal $\frac{2}{3}$, $\frac{2}{3}$, $\frac{1}{18}$, $\frac{2}{3}$. Sammenligner man disse Resultater med de tilsvarende i de faste Skoler paa Landet, $\frac{2}{3}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{10}$, $\frac{2}{3}$, viser det sig, at Almueskolerne i Byerne saavel i Henseende til Graden af de Kundskaber, de meddele, som til Mængden af de Børn, til hvilke disse Kundskaber udstrækkes, staae over Skolerne paa Landet.

Examina havde overalt været afholdte af Geistligheden, i hvilken Anledning bemærkes, at ligesom Almueskolevæsenet, hvad det Vdre betræffer, staaer under Byernes Communalbestyrelse eller Formandskaberne, der sædvanlig tiltrædes af Magistraten (Byfogden) og Sognepræsten, og specielt paa flere Stæder forterer under Fattigvæsenet, saaledes er det overalt Stedets Præster, der føre det nærmeste Opsyn med Almueskolernes indre Orden og Indretning.

Af Byernes 89 Skoler havde de 68 eget og 21 leiet Locale.

Af Mangel paa Plads faldt i de folkerigeste Stæder kun 2 à 3 Underviisningsdage ugentlig paa hvert Barn, hvilket Resultat, sammenholdt med Skoleforsømmelserne, omtrent giver et Begreb om den Mangel paa Underviisning, der finder Sted i

Byerne. Med den heraf flydende Lediggang og Betleri staaer ubetvivl det overhaandtagende Fattigvæsen og det voxende Antal af Forbrydelser i nøie Sammenhæng.

De 89 Almueskoler havde 118 Lærere, altsaa var Forholdet mellem Skoler og Lærere som 3 : 4. I Forhold til Børneantallet: 12,130, komme omtrent 102 Børn paa hver Lærer, hvilket synes at være altfor meget, naar tages Hensyn til de saa ugentlige Underviisningsdage, der falde paa hvert Barn, og det følgelig saameget større Arbejde for Læreren paa Grund af den ved idelige Ombytninger afbrudte Underviisning.

Af 118 Lærere havde kun 17 seminaristisk eller en dertil svarende Dannelse, men de maae desuagtet, paa Grund af den større Lethed til i Byerne at erholde duelige Lærere, antages i Almindelighed at være stikfede til deres Hverv.

De 118 Lærere lønede med 12,824 Spd. 80 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$, altsaa i Gjennemsnit 108 $\frac{7}{10}$ Spd. for hver Lærer (hvortil kommer Emolumenter, sædvanlig bestaaende i fri Bolig, Lys og Brænde, Dffer ic.), samt endelig Klokkerindtagter til Beløb 8,122 $\frac{1}{2}$ Spd., som, fordelte paa 45 Individuer, give et Gjennemsnitsbeløb af 180 $\frac{5}{11}$ Spd. Sammenligner man denne Løn med den, som i Preussen i 1825 var i Gjennemsnit tilstaaet Almueskolelærere saavel paa Landet som i Byerne, 95 Spd., udkommer i denne Henseende et nogenlunde fordelagtigt Resultat for vort Almueskolevæsen i Byerne.

I Gjennemsnit undervistes der i Almueskolerne i 34 Uger og i 29—31 Timer ugentlig. Sammenholder man Skolelærernes Gjennemsnitsløn, 108 $\frac{7}{10}$ Spd., med Antallet af Uger og Timer, hvori de underviste, lønede i Gjennemsnit hver Uge og hver Time med 3 $\frac{1}{2}$ Spd. og 12 $\frac{2}{3}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$. Paa Landet var Gjennemsnitsbeløbet til samme Tid for de faste Skolelærere 2 Spd. 106 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ og for de omgaaende $\frac{2}{3}$ Spd. og 2 $\frac{5}{6}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$. Lægges man endvidere Klokkerindtagterne: 8,122 $\frac{1}{2}$ Spd., til Beløbet af Lønningerne: 12,824 Spd. 80 $\frac{1}{2}$, tilsammen 20,947 Spd. 20 $\frac{1}{2}$, bliver Misforholdet endnu større, da Gjennemsnitslønnen for hver Lærer bliver 177 $\frac{1}{3}$ Spd.

Berelunderviisningsmetoden var indført i 44 Skoler, men blev dog paa de fleste Stæder kun anvendt med Modificationer. I de 4 Stiftskæder fandtes Normal-skoler for Berelunderviisningen, om hvilke senere vil blive talt under Foranstaltninger til Skolelæreres Dannelse.

Almueskolevæsenet i Byerne eiede ved Udgangen af Aaret 1837 Capitaler til Beløb 46,601 Spd. 93 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$. Skolepenge, der kun fandt Sted i 5 Skoler (Eken, Porsgrund, Kragerø, Tønsberg og Laurvig) indbragte ialt i 1837 1,261 Spd. 92 $\frac{1}{2}$. Tilskud af Fattigcaserne i 5 Stæder (Fredrikshald, Moss, Tønsberg, Stavanger og Tromsø) beløb sig til 675 Spd., hvorved bemærkes, at det først er i de sidste Aar, at Bidraget til Almueskolevæsenet i Byerne er overflyttet som selvstændigt paa Communerens Budget og at Skolerne directe af Kæmnercaserne erholde Tilskud. Kæmnercaserne udbetalte saaledes i 1837 til Almueskolevæsenet ialt 9,240 Spd. 6 $\frac{1}{2}$. Af Dphyningsvæsenets Understøttelsesfond havde Byernes Almueskolevæsen til samme Tid en Understøttelse af 704 Spd., ved directe Ligning paa Communerne 4,921 Spd. 71 $\frac{1}{2}$, ved frivillige Gaver 6 Spd. 84 $\frac{1}{2}$ og paa andre Maader 7,318 Spd. 17 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$. Sammenlægges alle disse Summer, udkommer en Totalindtægt af 24,127 Spd. 30 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$, og til samme Tid var Totaludgiften 20,528 Spd. 87 $\frac{1}{2}$. Fordeles dette Beløb, efter Fradrag af Bidraget af Dphyningsvæsenets Fond 704 Spd., eller 19,824 Spd. 87 $\frac{1}{2}$, paa Antallet af Skolebørn, 12,130, saa faaer man ud, at hvert Barns Underviisning kostede Communerne i Gjennemsnit 1 $\frac{2}{3}$ Spd. Sammenligner man dette med det tilsvarende Resultat for Landcommunerne, 45 $\frac{1}{2}$, saa staaer Byernes Bidrag til Almueskolevæsenet i Forhold til Landets som 200 : 45 eller 4 $\frac{1}{2}$: 1. Sammenligner man derimod blot det Beløb, der udkommer ved Ligning, hvortil kan henregnes Bidrag af Fattigcaserne, 675 Spd., af Kæmnercaserne 9,240 Spd. 6 $\frac{1}{2}$, ved directe Ligning 4,921 Spd. 71 $\frac{1}{2}$, eller ialt 14,836 Spd. 77 $\frac{1}{2}$, saa udkommer dog et Gjennemsnitsbeløb paa hvert Barn af 1 $\frac{1}{4}$ Spd. eller, da til samme Tid paa Landet svarede i Gjennemsnit 31 $\frac{1}{2}$ af hver Skjeldaler, et 5 Gange fordelagtigere Resultat end paa Landet.

Af specielle Arter Almueskoler fandtes ialt et Antal af 37, hvoraf 13 vare Søndagskoler (Fredrikshald, Moss, Eken, Tønsberg, Christiania, Bergen, Christiansand, Arendal, Flekkefjord, Stavanger, Herrerisøer, Trondhjem og Tromsø) med 873 Elever, og 10 Haandgjerningskoler (i Fredrikshald, Moss, Laurvig, Christiania 2, Bergen, Christiansand, Arendal, Herrerisøer og Røraas) med 567 Elever. De øvrige vare særegne Stiftelser, saasom Christiania Waisenhuus, Eugeniass Stiftelse i Christiania og Josephine-Stiftelsen i Stavanger, Aghler i Christiania og Trondhjem, Slavekole og Lugthuuskole i Christiania ic.

Antallet af Børn i disse 37 Specialskoler udgjorde ialt 1,812 (hvoraf 1,133 Dreng og 679 Piger), altsaa i Gjennemsnit 49 paa hver. Lærernes Antal var 79, hvoraf Søndagskolerne havde de fleste, nemlig 60. Deres Løn udgjorde 1,934 Spd. 52 $\frac{1}{2}$, hvorved bemærkes, at Lærerne ved Søndagskolerne i Almindelighed ikke have modtaget Løn.

Disse Specialskolers Capital udgjorde 41,758 Spd. 24 $\frac{1}{2}$, hvoraf Christiania Waisenhuus eiede 26,166 Spd. 24 $\frac{1}{2}$, Eugeniass Stiftelse 1,643 Spd., den nedlagte Dahlske Stiftelse i Grimstad 10,055 Spd., Søndagskolen i Christiansand 859 Spd., Aghlerne i Christiania og Trondhjem, det første 1835 Spd. og det sidste 200 Spd., begge Summer stændte af Hans Majestæt Kongen. Af Fattigcasen havde alene Haandgjerningskolen i Frederikshald et Tilskud af 40 Spd. Af By- eller Kæmnercaserne var Bidraget ialt 360 Spd. Af frivillige Gaver indkom 1,762 Spd. 63 $\frac{1}{2}$, hvoraf til Eugeniass Stiftelse 1,016 Spd. 13 $\frac{1}{2}$. Paa anden Maade indkom 7,362 Spd. 80 $\frac{1}{2}$, altsaa en Totalindtægt af 9,525 Spd. 23 $\frac{1}{2}$, og da Udgiften til samme Tid ialt udgjorde 8,210 Spd. 119 $\frac{1}{2}$, en Beholdning af 1,314 Spd. 24 $\frac{1}{2}$.

Antallet af nye Skoler, som tiltrængtes at oprettes i Byerne, antages at være 24 med et Antal af 2,265 skoleføgende Børn, af hvilke 400 falde paa Bergen, 300 paa Christiania, 250 paa Moss, og Resten paa de øvrige Byer. Den med disse Skolers Oprettelse forbundne Udgift var calculeret at ville udgjøre eengang for alle 27,192 Spd. og aarlig 6,061 Spd. Da Byerne have en Folkemængde af 132,383 Sjæle, vilde saaledes en Skat af respective 24 $\frac{2}{3}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ eengang for alle og 5 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ aarlig paa hvert Individ være nødvendig for at tilvejebringe de foreslaaede Skoler.

For den almindelige Sammenlignings Skyld tilføies, at Byerne havde 13 lærde Skoler med 580 Disciple, og 19 Borgerskoler med 840 Elever, ialt 1,380 Børn, som ikke ere beregnede i Antallet af Byernes skolepligtige Børn.

I Henseende til Byernes Almueskolevæsen føies overalt Savnet af en almindelig Skolelov, som kunde bringe Eenhed i Bestemmelserne for det hele Land, og opheve

stod i et passende Forhold til Statens Dpofrelser, eller at disse Skoler ikke svarede Regning. Det Samme var i en endnu højere Grad Tilfældet med Kongsbjergs Skole, hvor 11 Discipels Underviisning kostede 1,116 Spd. 26 $\frac{1}{2}$ p., altsaa hver Discipels Skolegang 101 $\frac{1}{2}$ Spd.; da Skolepengene i denne Skole udgjorde 25 Spd. aarlig, var Tilskudet af det Offentlige mere end $\frac{2}{3}$ Parten af hvad hver Discipels hele Skolegang kostede. Naar man tager i Betragtning, at der paa samme Tid i Agershuus Stift fandtes 26 fuldstændige lærde Skoler og endnu 1 Middelskole, eller ialt, iberegnet de ovennævnte 3, 6 lærde Skoler, saa synes dette Antal for stort til den stedfindende Frequentens, idetmindste saalænge den nuværende Privatunderviisning ikke bliver indskrænket.

De lærde Skolers Capitaler udgjorde ialt 232,139 Spd. 41 $\frac{1}{2}$ p., hvoraf Christiania Skole eiede 119,121 Spd. 75 $\frac{1}{2}$ p., Trondhjems 14,675 Spd. 36 $\frac{1}{2}$ p., Bergens 56,080 Spd. 30 $\frac{1}{2}$ p. og Christiansands 21,201 Spd. 89 $\frac{1}{2}$ p. Stipendiefondenes Capital udgjorde ialt 23,870 Spd. 50 $\frac{1}{2}$ p., hvoraf i 1837 uddeles 1,115 Spd. 102 $\frac{1}{2}$ p. til 31 Stipendiater eller omtrent 36 Spd. til hver. Antallet af Stipendiater var altsaa i Forhold til Discipelantallet som 1 : 17. Antallet af Gratister var til samme Tid 78, altsaa til det hele Discipelantal som 1 : 7, hvorved dog maa bemærkes, at de der nyde Stipendier sædvanlig tillige ere Gratister.

For at give en historisk Oversigt over det lærde Skolevæsen siden 1815 bemærkes, at i det anførte Aar fandtes ialt kun 4 lærde Skoler, nemlig i de 4 Stiftssteder, med et Antal af 198 Disciple. Sammenlignes dette Tal med det i Forhold til Folkemængden paa samme Tid antagelige Antal af skolepligtige Børn: 147,654, stod den lærde Underviisning da i et Forhold til den elementaire som 1 : 745, og da Forholdet efter det forhen Anførte ved Udgangen af 1837 var som 1 : 368, var saaledes Frequenten i de lærde Skoler omtrent dobbelt saa stor i 1837, eller har siden 1815 voret med 100 $\frac{1}{2}$ p., medens Folkemængden i samme Tidrum kun er tiltaget med omtrent 33 $\frac{1}{2}$ p. Det bemærkes imidlertid, at i 1815 Privatinformation som Forberedelse til Universitetet var næsten ingen, medens den i 1837, ifølge Tabellen over Udfaldet af Examen artium efter et Middeltal for de sidste 10 Aar, har staaet i et Forhold til Dimissionen fra de lærde Skoler som 83 : 33 eller som 5 : 2. Følger man fra 1815 det stedse vorende Antal af Disciple i de lærde Skoler, vil man finde, at Frequenten var størst i 1826, da Antallet udgjorde 631; siden har det været noget mindre, men dog holdt sig omtrent paa samme Højde indtil Begyndelsen af Skoleaaret 1837, da Antallet var 580; ved Udgangen af Aaret 1837 var det 540.

Med Hensyn til det Indre af de lærde Skolers Organisation vil man blot udhæve Fordelingen af Underviisningstimer, hvilke ialt udgjorde 1,659 ugentlig i alle 13 Skoler. Sammenligner man de classiske Underviisningstimer (for Latin 389 og for Græsk 177), ialt 566, med 1,659, bliver Forholdet som 1 : 3 eller 34 classiske Timer paa hvert 100 Underviisningstimer; i Preussen var Forholdet som 45 : 100.

Naar man undersøger Forholdet mellem Resultaterne af Skolernes Virksomhed og den private Underviisning, fremkommer, som allerede i een Henseende er paapeget, et mindre anbefalende Udfald hvad Privatunderviisningen angaaer. Endnu et Exempel skal anføres. Af det hele Antal af Dimitterede til Universitetet fra dets Dpretelse indtil Udgangen af 1837: 1,799 Individuer, har ialt 1,099 eller omtrent $\frac{1}{2}$ været privat Dimitterede og 700 Dimitterede fra Skolerne. Lægger man for enhver af disse Classer de Rejseredes Antal sammen med dem, der have erholdt stætteste Charakter og saaledes i Henseende til Modenhed kun staae lidet over de Rejserede, saa faaer man ud, at af 1,099 privat Dimitterede vare 409 enten Rejserede eller Non-Contemnendister, og af 700 Skoledimitterede kun 58; altsaa forholdt de privat Dimitterede sig til de Skoledimitterede i Henseende til grundig Forberedelse og Modenhed for Universitetet som 1 : 4, eller med andre Ord, Privatdimissionerne leverede til Universitetet 4 maadelige Candidater, medens Skolerne kun leverede 1. Den private Dimission synes saaledes i sin nærværende Udstrækning at være særdeles ubensigtsmæssig, da den opfylder Universitetet med umodne Studerende og allerede i denne Henseende maa antages at have virket skadeligt, da 223 af 924 Individuer eller omtrent $\frac{1}{4}$ af de privat Dimitterede have erhvervet academisk Borgersret med en Charakter, der forudsætter enten Mangel paa Forberedelse, Udygtighed til Studeringer eller begge Dele. For at befrie Universitetet fra dette Onde antages det forhen nævnte Middel af et Tentamen ved en lærd Skole, førend nogen privat Dimitteret erholder Tilladelse til at underkaste sig Examen artium, at ville virke til det Bedre, uden at denne Bestemmelse kunde give nogen billig Anledning til Klage over Indskrænkning i Udgangen til Universitetet, idet bemeldte Tentamen enten burde tilstædes uden Godtgjørelse eller mod den nærværende ubetydelige Afgift til Skolecasjerne, der er langt under hvad der sædvanlig betales til en privat Dimission. Af det ringe Antal, der har ladet sig dimittere til Universitetet efter Tentamen, 28, er Ingen rejseret og kun 1 har erholdt ringeste Charakter, hvilket synes at tale til Fordeel for disse Tentamina.

Tabelen over Skolernes og de privat Dimitteredes indbyrdes Orden, saavel i de enkelte Discipliner som efter Hovedcharactererne, udregnet efter Middeltallet af Charactererne ved Examen artium i 5 Aar, viser, at netop de Fag, som for den Studerende ere de vigtigste og hvori kræves den længste Forberedelse og de grundigste Kundskaber, (Norssk, Latin, Græsk, Mathematikk, &c.) ere de, der have været meest forsømte ved den private Dimission. At dette Forhold maa indvirke skadeligt paa den senere Fremgang, navnlig under Forberedelsen til Embeds-Examina, kan neppe være nogen Tvivl underkastet.

Nærværende Indledning har naturligtvis ikke havt til Hensigt at levere en udtømmende Fremstilling af de i de udarbejdede Tabeller indeholdte Resultater, men skulde alene udhæve nogle enkelte Momenter, hvilke i en eller anden Henseende vare af Betydning, og derved tillige give en Anviisning til Afbenyttelsen af de fremstillede Sifre.

Bilag A.

Det nordlandske Kirke- og Skolefond.

(See den af Kirkedepartementet udgivne Fortegnelse over Stiftelsesbrev og Legater, der vedkomme Nordlands og Finnmarks Amt, pag. 3 & 4.)

Fondets Indtægter og Udgifter for Aarene 1825 til 1836 begge inclusive.

Aar.	Indtægt.	Udgift.	Aar.	Indtægt.	Udgift.	Aar.	Indtægt.	Udgift.
1825	7,783. 84	8,950. 91	1830	7,378. 102	6,611. 108	1834	7,378. 102	6,611. 108
1826	4,850. 82	8,543. 14	1831	7,700. 66	9,980. 104	1835	8,699. 60	9,559. 87
1827	18,899. 94	19,105. 49	1832	6,612. 100	10,119. 80	1836	7,831. 57	10,276. 28
1828			1833	7,623. 116	7,126. 48			
1829	6,670. 91	7,605. 81				Tilfammen	91,439. 114	104,491. 69

Fondets Underbalance har saaledes i et Tidrum af 12 Aar udgjort 13,051 Spd. 75 $\frac{1}{2}$ p. eller efter et Middeltal 1,087 $\frac{1}{2}$ Spd. aarlig.

Fondets Indtægt og Udgift for Aaret 1837.

Indtægt.		Udgift.	
1. Missionscontingenten (svares af alle Kirker i hele Riget)	816 96	1. Biskopens Gage	1,900 Spd.
2. Renter af Fondets Statsobligationer	2,352 24	Casjerens Gage	600 Spd.
3. Renter af udestaaende (ikke forfaldne) Kjøbesummer for solgte Kirker	5 72	og Bidraget til Bergens Bisstøps Løn	160 Spd., ialt 2,660
4. Indtægter af de Fondet tilhørende Kirker	919 37	2. Offentlige Bygningers (Kirkers og Præstegaardes) Vedligeholdelse	1,842 20
5. Jordebogsrettigheder af det Fond det tilhørende Jordegods	1,719 2 $\frac{1}{2}$	3. Lønninger og Tilleg til de stættet aflagte Præster i Nordland og Finnmarken	1,034 111
6. Indtægter af det solgte Jordegods	579 72 $\frac{1}{2}$	4. Do. til Skoleholdere, Klokkere og deres Efterladte	52
7. Tilfældige Indtægter, hvorunder Renter af udsatte Capitaler	1,496 111	5. Pensioner til Do. Do.	770 107
Fondets Underbalance i 1837	928 53	6. Bidrag og Understøttelse til Skolecasjer i Nordland og Finnmarken	1,298 24
Summa	8,817 108	7. Kirkeprovisioner og Provostpenge	26
		8. Døvlige Rejsudgifter eller Honorar til Præsterne	300
		9. Tilfældige Udgifter, saafom for Incasationer, Lægeforretninger m. B.	833 86
		Summa	8,817 108

Det nordlandske Kirke- og Skolefonds Beholdning ved Udgangen af 1837:

4 pCt. rentebærende Statsobligationer	58,805 Spd. 17 $\frac{1}{2}$ p.
Udsatte Capitaler	29,308
Contant Beholdning:	
a) Depositum i Banken	4,097 Spd. 14 $\frac{1}{2}$ p.
b) Depositum i Statscasjen	3,303 — 57
c) Hos Casjereren	2,561 — 98
Forstud, som skulle refunderes, og Restancer, circa	9,962 — 49
Summa	108,175 Spd. 66 $\frac{1}{2}$ p.

foruden endeel endnu ikke forfaldne Afdrag paa Kjøbesummer for Kirker og Jordegods, hvilke dog ikke opløbe til nogen betydelig Sum.

Calculé over Størrelsen af det usolgte Jordegods den 31te December 1837:

circa 1,122 Brug, af Skuld 670 Bog 2 Spd. 21 $\frac{1}{2}$ Mkr.

Opgave over det solgte Jordegods i Aarene 1825 til 1837, begge incl.:

231 Brug af Skuld 138 Bog 15 Mkr., for 21,610 Spd. 48 $\frac{1}{2}$ p. betalbar Kjøbesum og 181 Tdr. 7 Skpr. 2 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ Skr. Kornrente og Jordafgift.

Antallet af de nordlandske og finnmarkske Kirker udgjør 88, hvoraf 19 ere Benaadningskirker eller uden Vedlæg og betingelsesvist overdragne til vedkommende Almue. Af de resterende 69 Kirker ere 48 solgte i Løbet af Aarene 1824 til 1829, begge incl., for et Beløb af 49,990 Spd. 12 $\frac{1}{2}$ p., 21 ere saavidt videt endnu ikke solgte, og antages disse snarere at ville paaføre Fondet betydelig Udgift end Indtægt.

Bilag B.

Fortegnelse over de vigtigste af de Skrifter for Almueskolevæsenet, som ere deels udgivne efter Kirkedepartementets Foranstaltning, deels understøttede af de under samme henhørende Fonds.

1. Forskrifter, 2de Oplag.	12. Bibelsk Geographie af Professor Holmboe.
2. Psalmebøger.	13. Kart over Palæstina af Samme.
3. Udvalg af Psalmer.	14. Fattig Richards Tankesprog eller Veien til Rigdom.
4. Jordebefrielse af Platon.	15. Læsebog for Almueskolernes mellemste Classer af cand. theol. K. O. Knutzen.
5. Regnebog af Adjunkt Odén.	16. Ziffer-Charakter.
6. Udtag af Norges Historie af Sognepræst Faye.	17. Folkesange af Sognepræst Wolff.
7. Om Reformationens Indførelse i Norge af Samme.	18. En N. B. C. Bog af Skolelærforeningen i Christiania.
8. Bibelhistorie af Professor Hørsleb.	19. Naturhistorie af Rafn.
9. Stave, Regne- og Skrivetabeller.	20. Fortjellige fra Præstis Officin udgivne Kartter.
10. Katechismus.	
11. Aethographisk Læsebog.	

Bilag C.

1. Fortegnelse over de Præstegjelde, der have erholdt Fritagelse for Dpretelse af fast Skole ved Hovedkirkerne.

a. Præstegjelde, hvis Kirkefængere ere ansatte efter 1827.	Hjørner.	Agers.	Sunddalen.	Loppen.
b. Præstegjelde, hvis Kirkefængere ere ansatte før 1827.	Hitteren.	Eds.	Tingvold.	Holstaalen.
	Beds.	Stangvig.		

2. Fortegnelse over de Præstegjelde, der ere in mora med Dpretelsen af den lovbefalede faste Skole.

Laurdal (siden 1838).	Nedre Ovinesdal (1831).	Orlandet (1833).
Botne.	Øvre Ovinesdal (1826).	Indervan (1836).
Hitterdal (1837).	Esjold (1828).	Ytterøen (bevilget Udsættelse med fast Skoles Dpretelse til 1840).
Sænde (1829).	Bigedal (1829).	Næs (1832).
Modum (1830).	Studesnæs (1828).	Kolvereid (1828).
Sandfjærd (1829).	Omblis (1837).	Grogan.
Flesberg (1832).	Balle.	Fosnæs (1832).
Lesjö (1838; Skolen skulde komme i Gang 1839).	Mo (1837).	Græsten (1835).
Lomb.	Nisfidal (1830).	Næs (Skolen neblagt 1836 efter Biskopens Ordre).
Ringebu (1833).	Ulfteen (1835).	Esferstad (1836).
Hier (1830).	Kind (1834).	Bods Landsogn (1832).
Vestre Toten.	Gloppen (1828).	Tromsø (1837. Den i 1819 oprettede Skole neblagt 1837).
Goel (1833).	Sells (1829).	Carlsø (1837).
Stommedal (1835).	Sognidal (1834).	Trondenes.
Stange (1831).	Leirdal (1834).	Jibestad (Skolen vil snart komme i Gang).
Gjerdrum (1837).	Strandebarm (1838).	Berg (Skolen ikke kommet i Gang af Mangel paa Skoleholder).
Søndre Duddal.	Bigøer (skulde komme i Gang 1839).	Qvæfjord (1838).
Hoff (Skolen skulde komme i Gang 1838).	Tysnæs (1832).	Lebesby.
Nittedal (1835).	Melhuus (1827).	
Thuns (1837).	Selbo (1829).	
Haabel.	Vårfsen (1832).	
Skibved (1835).	Norans.	
Hommelal (1834).	Hevne (1829).	
Evod (1835).	Stadsbygden (Skolen er formodentlig allerede kommen i Gang).	
Klep (1835).		
Haa.		

Tilfammen 68 Præstegjelde.

A. U l m u e s f f o l e v æ s e n e t.

Præstegjeld (Ladeplads).					Skolepl. Værn.		Priv. Underv.		Forsømmelse.		Omgangs- & Folter.												Safte										
Navn.	Sogne.	Areal.	Matrikelfyld.	Solkemængde.	Drenge.	Piger.	Børn.	Børn.	Børn.	af Bøttigdom.	af Bøttigdom.	Matrikelfyld.	Omgangs- & Folter.												Antal og Navn.	Drenge.	Piger.	Børn.	af Bøttigdom.	Børn.	af Bøttigdom.	Safte.	
													Robet.	Skolepligtige Børn.	Skolepligtige Børn.	Regne-Undervisning.	Regne-Undervisning.	Andere Komme.	Examen.	Omgangende Skolebørn.	Afgibne af Skole- & Stat.	Arbet.	Skolepligtige.	Pengelejn.									Skolepligtige.
Armarf . . .	2	4 3/4	707. 58	3201	287	284	0	0	0	2	7	0	5te Dt.	5	86	12	6	0	1	1	1	42	5	20	0	0	0	35					
													6te Dt.	5	66	17	8	0	1	1	1	46	27	22	0	0	35						
													7de Dt.	5	102	9	0	0	1	1	1	45	6	20	0	0	35						
													8de Dt.	6	74	0	0	0	1	1	1	21	1	20	0	0	35						
													9de Dt.	1	32	0	0	0	1	1	1	20	1	20	0	0	35						
													9	42	729	109	27	0	1	9	9	182	0	0	0	315							
													Kollerød	5	85	10	0	0	1	1	1	45	20	15	0	10.75	32						
													Øvisler	5	111	16	3	0	0	1	1	33	13	19	0	0	32						
													Øraabøl ic.	5	173	6	1	0	0	1	1	20	1	15	0	0	32						
Been ic.	5	115	12	0	0	0	1	1	22	10	15	0	0	32																			
Nivefjerd.	5	87	9	1	0	0	1	1	52	34	15	0	72.60	32																			
5	25	571	53	5	0	1	5	5	79	0	83.15	160																					
Røddenæs . . .	2	3	330. 16	2091	173	162	0	0	0	0	20	0	6temeDt.	3	61	11	0	0	1	1	0	52	32	14	0	30.	28						
													Kallenberg	3	80	8	0	0	1	1	1	46	7	12	0	0	28						
													Kafjby	3	81	15	0	0	1	1	1	32	13	12	0	0	32						
													Klunds	3	52	4	0	0	1	1	1	26	4	12	0	0	32						
													Romsfoug	4	61	6	0	0	1	1	1	44	20	12	0	10.	32						
													5	16	335	44	0	0	1	5	4	62	0	40.	152								
													Kirkefjerd.	3	100	27	9	1	1	1	0	39	21	20	0	0	35						
													Sjertensfj.	3	117	25	11	1	1	1	1	26	3 1/2	20	0	0	35						
													Lundervfj.	3	106	22	7	1	1	1	1	21	1	20	0	0	35						
3	9	323	74	27	1	3	2	1	60	0	0	105																					
Trogstad . . .	2	1 3/4	852. 97	3732	225	210	3	3	3	5	14	1	Kirkefjerd.	3	90	26	3	0	1	1	1	32	14	20	0	0	36						
													Kangstetfj.	3	50	13	6	0	1	1	1	21	3	20	0	0	36						
													Sjertensfj.	3	69	16	4	0	1	1	0	48	10	20	0	0	36						
													Hasbeiden	3	90	18	7	0	1	1	1	39	21	20	0	30.	36						
													Kangelangf.	3	76	16	4	0	1	1	1	25	6	20	0	0	36						
													5	15	375	89	24	0	1	5	4	100	0	30.	180								
													Kirkefjerd.	4	100	20	3	0	1	1	1	36	13	24	9 1/2 Savre	4.	36						
													Østfjerd.	4	110	25	5	0	1	1	1	26	6	24	0	0	36						
													Østfjerd.	4	120	10	5	0	1	1	0	31	3	20	0	0	36						
Østfjerd.	4	80	11	3	0	1	1	1	24	3	20	0	0	36																			
Tromborgf.	4	99	15	7	0	1	1	0	19	1	16	0	0	36																			
Østfjerd.	6	125	7	0	0	1	1	0	61	38	24	10 Savre	5.	36																			
6	26	634	88	23	0	1	6	3	128	19 1/2 Savre	9.	216																					
Summa . . .	6	13	14 1/2	4960. 75	20496	1642	1501	6	6	8	11	76	35	0	33	133	2967	457	106	0	1	33	27	611	162. 15	1128	2(*)	79	97	84	70	11	74
Bestre Børge																																	
Dnsø . . .	1	1 1/8	651. 118	2575	223	211	0	0	0	0	7	9	Kirkefjerd.	5	113	10	2	0	1	1	1	45 1/2	25	30	0	0	30						
													Østfjerd.	6	114	4	0	0	1	1	1	21	1	20	0	0	30						
													Vestfjerd.	5	118	5	0	0	1	1	1	21	1	20	0	0	30						
													Østfjerd.	6	89	4	0	0	1	1	1	17	1	20	0	0	30						
4	22	434	23	2	0	1	4	4	90	0	0	120																					
Rygge . . .	1	0 1/8	623. 117	1927	154	136	0	0	0	0	0	0	Østfjerd.	4	91	24	10	0	1	1	1	21	3	20	0	0	36						
													Vestfjerd.	4	103	28	2	0	1	1	0	53	11	35	0	0	36						
													Østfjerd.	4	96	28	4	0	1	1	1	21	3	20	0	0	36						
													3	12	290	80	16	0	1	3	2	75	0	0	108								
Raabe . . .	2	1 1/8	491. 40	2222	239	208	0	0	0	0	0	0	Kirkefjerd.	6	163	20	4	0	0	1	1	46	21	25	0	0	29						
													Østfjerd.	6	149	38	5	0	0	1	1	31	11	25	0	0	28						
													Vestfjerd. (b)	6	135	38	3	0	0	1	1	28	9	25	0	0	29						
													3	18	447	96	12	0	0	3	3	75	0	0	86								
Baaler . . .	2	1 1/8	790. 74	2488	208	201	3	25	26	3	34	0	Østfjerd.	3	110	35	13	8	1	1	0	68	20	29	0	0	36						
													Østfjerd.	3	65	26	18	5	1	1	0	64	17	29	0	0	36						
													Østfjerd.	3	78	8	1	3	1	1	0	72	15	29	0	0	36						
													Østfjerd.	3	156	70	3	16	1	1	0	38	17	29	0	0	36						
4	12	409	139	35	32	1	4	0	116	0	0	144																					
Røse Landdt.	1	1/2	283. 84	595	183	154	0	0	0	0	112	7	Landsegnet	5	280	38	16	20	1	1	0	22	5	25	0	0	36						
													1	5	280	38	16	20	1	1	0	25	0	0	36								
													Østfjerd.	5	212	8	2	0	0	1	1	32	12	25	0	0	26						
													Østfjerd.	5	90	4	0	0	0	1	0	44	19	25	0	0	26						
													Østfjerd.	7	120	14	2	0	0	1	1	23	2	25	0	0	26						
													Østfjerd.	5	84	3	0	0	0	1	0	46	20	25	0	0	26						
													Østfjerd.	5	105	11	0	0	0	1	1	27	4	25	0	0	26						
Østfjerd.	1	100	2	0	0	0	1	1	23	1	20	0	0	26																			
6	28	711	42	4	0	0	6	4	145	0	20	156																					
Summa . . .	9	6 3/8	3875. 45	14921	1478	1369	4	25	26	4	153	19	55	21	97	2571	418	85	52	1	21	13	526	20	650	3	145	131	170	61	16	50	
Redre Romme																																	
Urskog . . .	2	2 1/8	685. 104	3434	283	307	1	0	0	1	37	16	Østfjerd.	3	45	4	0	0	0	1	0	50	7	6 1/2	0	0	12						
													Østfjerd.	10	145	6	3	0	0	1	1	38	11	20	0	0	30						
													Østfjerd.	6	170	31	8	0	0	1	1	50	15	9	0	0	13						
													Østfjerd.	8	230	40	2	0	0	1	1	43	23	11	0	100	17						
4	27	590	81	13	0	0	5	3	66 1/2	0	100	104																					
Haland . . .	3	5 1/2	1287. 50	4546	382	457	3	5	4	0	8	3	Østfjerd.	6	120	7	0	0	1	1	1	25	2	20	0	0	36						
													Østfjerd.	5	155	14	0	0	1	1	0	38	14	20	0	0	36						
													Østfjerd.	5	186	12	0	0	1	1	0	55	10	20	0	0	36						
													Østfjerd.	5	110	9	0	0	1	1	0	60	15	20	0	0	36						
													Østfjerd.	5	106	5	3	0	1	1	1	23	5	20	0	0	36						
													Østfjerd.	5	162	9	2	0	1	1	1	43	13	20	0	0	36						
6	31	839	56	5	0	1	6	3	120	0	0	216																					
Fedt	2	1 3/8	676. 11	3009	287	248	4	2	3	8	0	0	Østfjerd.	3	124	24	10	0	1	1	1	37	15	30	0	0	40						
													Østfjerd.	4	118	23	5	0	1	1	1	38	21	30	0	0	40						
													Østfjerd.	4	113	22	14	0	1	1	0	54	18	30	0	0	40						
													Østfjerd.	4	72	16	6	0	1	1	1	20 1/2	1	26	0	0	40						
													Østfjerd.	3	108	36	23	0	1	1	0	45</											

Skoler.										Søndags-Underv.			Skolecasens Status.				Forskjellige Oplysninger.										Almue-Biblioteker.																												
Eget Skole.	Dage ugentlig paa hvert Barn.	Eget Korb.	Katte-Skolelærere.	Seminarlærer.	Liber.	Pengelen.	Emolumentet.	Årlig Sndt. af Skolebet.	Uger årlig Undervisning.	Årlig ugentlig Undervisning.	Metodebøger.	Søndagskole; Gæver.	af Udviklingsbøger.	af Mangel paa Gæver.	ved Eign. p. Matr.-St.	ved Eign. p. Gæver.	og Skolebet. it.	paa anden Maade.	Capital.	Mangel paa Bøger.	Antledn. til Dyr. af fl. sorte St.	Børn af Hønsge betrunder.	Udgifter seengang for alle.	Udgifter årlig.	Små. Skoleb. tiltrænges.	Årlig Udgift betill.	Skolebet.	Skolebet-Sundt.	Skolebet. ved Skolebet. anf. for 1837; hængt Liber.	Skolebet.	Skolebet.	Contingent årlig.	Skolebet.	Understøttelse.																					
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	69.	59	0	30.	92	0	Bjælmebgr.	5	Mosferød	50	370	105	2	40	0	72.60	1	1835	51	19.	128	0																			
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	44.	9	0	51.	35	210.	0	0	0	0	0	0	0	0	30.	1	1835	0	0	0	0																				
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30	0	0	42.	97	0	18.	56	0	Bibel	1	1ste District	90	300	35	0	0	1	45.	1	0	0	0	0																				
1	1	—	0	1	0	34	20	0	60	36	36	0	120	0	120.	74	0	48.	116	0	Ny Testam.	15	2det Dt.	90	300	35	0	0	1	20.	1	1831	170	0	219	0																			
1	0	—	0	1	0	34	12	26	L. Savre	30	40	33	0	0	107.	11	0	0	20.	0	0	0	0	0	0	2	40	1	100.	0	1836	124	25.	90	0																				
1	1	—	0	2	0	—	32	—	90	38	34	0	180	4	498.	24	0	239.	95	230.	Skolebøger	189	8	520	2140	360	9	210	2	377.60	4	5	445	74.	477	0																			
fysfelds Provsti.																				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30	0	1	29.	5	0	57.	97	449.	Bibler	4	Kolberg	50	600	200	0	0	0	80	1	1837	117	28.	260	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	43.	72	0	35.	45	0	Bibler	2	0	0	0	0	0	0	116	1	1837	25	25.	40	0																				
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30	0	0	41.	79	0	44.	49	329.	60	0	0	0	70	3	75	0	110	1	0	0	0	0	0																				
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	17.	60	0	89.	4	0	Bjælmebgr.	4	Kirkebygden	—	—	70	2	58	0	46	1	1833	28	17.	183	0																			
0	1	—	0	1	0	31	126	—	0	46	40	1	0	0	66.	0	56.	0	0	0	Bjælmebgr.	12	Hovedkirken	70	600	80	2	58	0	46	1	1833	28	17.	183	0																			
0	1	—	0	1	0	42	40	—	0	46	33	0	0	0	82.	20	0	86.	26	425.	Bibler	2	Verlesanden	200	1200	250	2	60	0	300	1	0	0	0	0	0																			
0	1	—	0	1	0	36	75	—	0	41	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Bibler	2	Hovedkirken	—	—	—	1	25	1	200	0	0	0	0	0	0																			
0	3	—	0	3	0	—	241	—	0	44	34	1	60	0	279.	116	0	368.	101	1203.	60	Skolebøger	55	8	380	2800	660	8	218	1	852	5	3	170	70.	483	0																		
riges Provsti.																				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	56.	30	0	58.	38	0	Bibel	2	Wasser Ann.	100	500	100	2	30	0	100	1	1831	52	5.24	200	50
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	25	0	6	120.	68	0	20.	0	0	Bibler	6	Hovedkirken	30	200	80	5	100	0	150	1	1831	50	10.	238	0																			
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	85.	76	0	62.	108	450.	0	0	0	47	450	40	0	0	0	80	1	1836	43	17.	146	0																			
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	83.	71	0	12.	66	0	Bibler	6	Kirkebygden	146	—	—	2	40	0	136	1	0	0	0	0	0																			
1	1	—	0	1	1	27½	100	—	0	40	44	0	30	0	54.	104	0	22.	32	141.	106	Bibler	1	Hovedkirken	80	400	130	0	0	0	43	0	0	0	0	0																			
1	1	2	0	1	0	63	118	—	0	44	34	0	45	0	84.	92	0	79.	62	0	Bibler	12	Hovedkirken	100	700	130	0	0	0	70	1	1837	62	9.96	—	0																			
0	0	0	0	0	0	0	0	—	0	0	0	0	0	1	37.	60	0	54.	64	0	0	0	—	—	—	—	—	0	50	1	1831	63	12.	167	20																				
1	2	—	0	2	1	—	218	—	0	42	36	0	100	0	523.	21	0	310.	10	591.	106	Skolebøger	332	19	1245	7100	1390	9	170	0	629	6	5	270	54.	751	70																		

Komm.	Sogn.	Areal.	Matrikullæstb.	Folkemængde.	Skolepl. Børn.		Priv. Underv.		Forsømmelse.		Omgangs- Skoler.												Faste																	
					Drenge.	Piger.	Børn.	Børn.	af Gæstgæm.	af Høvsillegæm.	Mutttillæstb.	Omgangs- Skoleforretter.	Robet.	Skolepligtige Børn.	Skribt- Undervisning.	Regne- Undervisning.	Ribere Lønne.	Gramen.	Omgående Skoleforretter.	Afgielse af Skatte- Stat.	Arbet.	Skoleforretter.	Pengelen.	Umoventer.	Kattig Sndt. af Skoleforret.	Iger aarl. Undervisning.	Antal og Mann.	Skribtebe.	Drenge.	Piger.	Skribt- Undervisning.	Regne- Undervisning.	Skribte og Geographi.	Gang.						
Dvre Kommeriges samt Sol																																								
Surdal . . .	2	2 $\frac{1}{2}$	450. 53	2755	323	293	0	0	0	0	76	0	0	Surdal østre	5	118	8	1	0	1	1	0	36	22	30	0	0	33	*Hovedskif.	1815	40	30	61	47	0	0				
														Surdal vestre	7	160	6	1	0	1	1	1	21	6	25	0	0	33	Glasværket	1755	24	15	11	7	0	8				
														Keitungen n.	3	138	15	2	0	0	1	0	34	16	25	0	0	33												
														Keitungen s.	3	91	8	1	0	0	1	1	18	2	20	0	0	33												
														4	18	507	37	5	0	1	4	2	—	—	100	0	0	132												
Ranneftad . .	3	2 $\frac{1}{2}$	1078. 97	3389	242	243	1	3	0	0	8	0	12	Bjerpe nordre	3	74	7	3	0	1	1	0	48	4	25	0	0	38	*Eger	1812	34	33	17	20	0	14				
														Bjerpe søndre	3	61	7	0	0	1	1	0	27	6	25	0	0	38												
														Ranneft. østre	3	72	13	13	0	1	1	0	40	17	25	0	0	38												
														Ranneft. vestre	3	60	2	1	0	1	1	0	25	1	25	0	0	38												
														Holter nordre	4	71	5	5	0	1	1	0	59	38	25	0	10	38												
														Holter søndre	4	80	16	6	0	1	1	1	50	22	25	0	24	38												
														6	20	418	50	28	0	1	6	2	—	—	150	0	34	228												
Gjerdrum . .	2	$\frac{5}{8}$	583. 90	1876	127	119	0	0	0	0	40	0	0	Gjerdrum Dt.	2	76	9	2	0	1	1	1	33	14	22 $\frac{1}{2}$	0	50	26	0	0	0	0	0	0	0	0				
														Heni Anner	2	120	14	2	0	1	1	1	43	26	22 $\frac{1}{2}$	0	50	26												
														3die District	2	50	15	8	5	1	1	0	31	—	20	0	0	26												
														3	6	246	38	12	5	1	3	2	—	—	65	0	100	78												
Ullensager . .	2	2 $\frac{1}{2}$	1464. 111	5271	436	420	6	9	10	18	70	2	0	U. vestre Dt.	3	114	18	6	0	1	1	0	60	7	24	0	0	31	*Frogner	1807	72	72	23	21	0	27				
														U. østre Dt.	5	121	20	6	0	1	1	1	32	12	24	0	0	33												
														Rifens Dt.	5	110	15	9	0	1	1	0	58	4	24	0	0	33												
														Hovind vestre	4	102	24	10	0	1	1	0	31	5	24	0	0	39												
														Hovind østre	6	140	14	5	0	1	1	0	30	2	24	0	0	33												
														Hovind nordre	4	125	24	5	0	1	1	1	48	31	30	0	12	34												
														6	27	712	115	41	0	1	6	2	—	—	150	0	12	203												
Store Næs . .	3	4 $\frac{1}{2}$	2120. 77	6519	500	729	0	0	0	0	94	0	0	Tovbygden	8	218	0	0	0	1	1	1	20	4	25	0	0	41	*Hovedskif.	18**	36	45	46	38	0	50				
														Mangelskjeldet	6	81	3	0	0	1	1	0	33	10	22	1 Ed. Byg	0	20												
														Westranden	5	228	0	0	0	1	1	1	45	23	30	0	0	41												
														Øststrand	4	155	10	4	0	1	1	0	51	11	22	do.	0	41												
														Udenæs	5	186	0	0	0	1	1	1	33	13	30	do.	50	41												
														Østre Næs	4	112	10	5	0	0	1	1	24	2	22	do.	30	41												
														Udenæs	5	168	0	0	0	1	0	1	19	$\frac{1}{2}$	22	do.	0	41												
														7	37	1148	23	9	0	1	7	4	—	—	173	6 Ed. Byg	80	266												
Søndre Duda .	2 $\frac{1}{2}$	4 $\frac{1}{2}$	1297. 15	4689	418	389	5	25	21	2	55	17	0	Vestre Dt.	4	108	10	8	0	1	1	0	78	51	25	0	56	40	0	0	0	0	0	0	0	0				
														Mellemste Dt.	4	130	14	2	0	1	1	0	54	25	25	0	0	40												
														Laagstadsgræn	5	112	11	2	0	1	1	0	48	23	25	0	36	40												
														Touglbygden	4	107	10	4	0	1	1	1	39	22	25	0	0	40												
														Østre Dt.	4	100	7	8	0	1	1	1	38	11	25	0	0	40												
														Østfald Dt.	4	138	36	7	0	0	1	1	36	3	25	0	0	40												
														Ulleren	4	112	15	6	0	0	1	1	23	2	25	0	0	40												
														7	29	807	103	37	0	1	7	4	—	—	175	0	92	280												
Nordre Duda .	2 $\frac{1}{2}$	3 $\frac{1}{2}$	651. 58	2706	295	269	0	0	0	0	48	20	9	Sands n. og v.	4	108	26	8	5	1	1	1	22	1	25	0	0	37	0	0	0	0	0	0	0	0				
														Sands søndre	4	122	17	10	0	1	1	1	22	3	25	0	0	37												
														Sands og Næe	4	120	15	6	8	1	1	1	23	5	25	0	0	37												
														Næe østre	4	145	17	4	7	1	1	0	42	22	25	0	50	37												
														Udantærne	1	69	12	4	0	1	1	1	27	8	20	0	0	24												
														5	17	564	87	32	20	1	5	4	—	—	120	0	50	172												
Binger . . .	2	8 $\frac{1}{2}$	1845. 83	8561	929	852	1	13	6	0	32	0	0	2det District	3	156	27	9	0	1	1	1	26	4	25	0	0	33	*Kvgr. Veit	1803	21	19	37	37	0	40				
														3die Dt.	4	159	31	10	0	0	1	1																		

Sole.										Sønd. Alnd. og Confum.		Solecaens Status.				Forfjellige Oplysninger.										Almue-Biblioteker.																													
Ermen.	Uget Sole.	Dage ugentlig paa hvert Barn.	Uget Fond eller offentlig Underst.	Softe-Solekareere.	Seminarlitter.	Alber.	Engeløn.	Emolumenter.	Kartig Sndt. af Klosteret.	Uger aarlig Undervisning.	Timer ugentlig Undervisning.	Relevmetoden.	Ombygning; Gievet.	Uforvillighed.	Ukonfirmerede af Mangel paa Gode.	ved Sign. p. Matr. St.	ved Sign. p. Samsam. Sndtagt og Sjælsfølg ic.	paa anden Maade.	Capital.	Mangel paa Bøget.	Strandbygd.	Andet til Dyr. af fl. faher St.	Børn at hellige berunder.	Udgifter eengang for alle.	Udgifter aarlig.	Dmg. Soleb. tilfrangeb.	Kartig Udgift betil.	Klostergaarb.	Kloster-Sndtagter.	Kirkef. ved Godeb. anf. for 1827; hvede Alder.	Dyrettede.	Medlemmer.	Contingent aarlig.	Bind.	Understøttelse.																				
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	104.	0	32. 60	200.	Bibler	6	0	40	600	—	—	0	0	1	80	1	1831	72	14.	48	236	0																		
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	8	114.	50	5. 96	50.	Bibler	4	0	57	150	50	2	50	0	45	1	0	0	0	0	0	0																			
1	1	—	0	1	0	51	25	966. 86. ugl.	50	25	30	0	56	0	0	153.	31	0	1138. 31	867. 60	0	0	50	150	40	2	40	—	40	0	1835	40	8.	80	0	0																			
0	1	3	0	1	0	32	50	0	—	11	35	1	0	0	2	36.	6	0	22. 72	525.	Bibler	3	0	0	0	0	1	10	0	12	*1	0	0	0	0	0																			
1	7	—	0	8	0	—	145	—	118	19	37	2	104	0	17	841.	23	0	1415. 1	2463. 115	Solebøger	61	12	686	3670	570	8	165	3	261	5	3	129	27. 26	328	0																			
Provsti.																																																							
0	1	—	0	1	0	44	24	fri Byg. Byg og Brænde	130	34	44	0	0	0	0	217. 96	0	125. 49	725.	Bibler	8	0	—	—	—	0	0	1	130	0	0	0	0	0	0	0	0																		
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	115.	0	30. 88	250.	Bibler	3	0	—	—	—	2	44	0	40	0	0	0	0	0	0	0																			
1	1	—	0	1	0	41	20	10 Byg	20	30	33	0	0	0	2	113. 80	0	18. 45	145. 106	Bibler	4	0	—	—	—	—	1	20	1	1834	31	6. 24	40	0	0																				
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	175. 9	0	61. 104	300.	0	0	0	—	—	—	2	60	1	80	0	1832	55	44.	496	0	0																			
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	196. 57	0	12.	1050.	Bøstiller	13	0	—	—	200	(3)	(117)	1	200	1	18**	30	30.	—	0	0																			
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	113. 56	0	0	791. 80	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	30	1	0	0	0	0	0																			
1	2	—	0	2	0	—	44	—	150	32	38	0	0	1	8	931. 58	0	248. 46	3262. 66	Solebøger	147	7	—	800	600	4	104	5	500	3	3	116	80. 24	536	0																				
og Hallingdalens Provsti.																																																							
1	1	—	0	1	0	53	80	20 Sp. til Brænde	150	38	36	1	0	0	0	197.	0	14.	350.	Bøstiller	7	0	0	0	0	3	60	1	150	*1	0	0	0	0	0	0																			
1	1	4	0	1	0	47	104	fri Hellig og Brænde	0	37	36	1	0	0	9	71. 112	0	56. 19	433. 50	Bibler	10	0	60	700	100	2	50	1	15	1	1830	—	—	100	0	0																			
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	83. 84	0	26. 77	330. 48	Bibler	4	0	100	—	—	2	50	1	90	1	18**	52	10. 48	83	0	0																			
—	1	—	0	1	1	55	0	Klostergrd.	150	32	35	0	0	0	2	345. 106	0	106. 68	0	Bibler	7	0	0	0	0	0	0	1	150	0	1833	—	—	80	0	0																			
1	0	—	0	1	0	31	95	0	0	36	35	1	0	0	0	0	0	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0																			
1	0	—	0	1	0	22	50	0	0	36	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0																			
0	0	—	0	1	0	47	0	0	80	32	35	1	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0																			
1	0	0	100 c. 8.	1	0	38	60	0	40	24	36	1	0	7	0	99. 54	0	—	194. 113	Bibler	10	0	0	0	0	2	40	0	25	0	0	0	0	0	0	0																			

Navn.	Provsti.				Skolepl. Børn.		Priv. Underv.		Forsamelse.		Omgangs- & Skoler.										Faste															
	Præstegjeld.	Sogne.	Kreal.	Matriculskjeld.	Drenge.	Piger.	Børn.	Børn.	af Høftigdom.	af Mobilistigheb.	Muttitiffarbe.	Omgangs- & Skolebistitter.	Robet.	Skolepligtige Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.							
Vestre Nedenæs	5	12	13½	5143.	49	20015	1741	1744	2	20	4	1	373	3	12	44	138	2950	909	471	14	1	44	18	1167	—	385.	1757	5	*1	259	276	200	175	12	133
Tønderens	5	13	6½	2965.	64	11464	919	938	2	8	8	0	142	18	0	24	108	1857	331	147	2	1	24	19	386	0	0	906	0	0	0	0	0	0	0	
Mandals	4	11	16	2515.	11	11492	861	833	0	0	0	0	4	6	1	33	85	1644	505	291	0	1	31	26	543	—	232.	822	2	*1	30	20	33	31	4	27
Liters	7	18	22½	5263.	15	25347	1969	1927	3	11	6	5	28	11	3	54	193	3896	926	304	4	1	53	41	927	0	200.	1825	1	*1	(15)	(5)	20	10	0	20
Dalernes	5	11	26	3222.	107	14689	1211	1097	1	0	0	4	22	10	9	32	107	2254	494	157	0	1	32	20	500	0	40.	981	2	*2	33	21	30	24	0	46
Stavanger	4	11	15½	2537.	1	9872	961	924	1	16	10	4	4	35	1	19	62	1689	297	448	0	1	19	14	298	0	35.	743	2	*2	98	98	79	73	0	70
Ryfylke	6	16	36	3758.	74	19160	1607	1500	5	103	99	3	26	40	2	39	210	3066	392	192	0	1	39	29	419	0	173.	1242½	2	*2	25	16	13	2	0	17
Karmsunds	3	8	3½	2038.	2	9603	864	787	5	7	9	2	5	17	5	23	73	1651	704	351	0	1	23	12	319	0	164.	904½	1	0	(26)	(21)	47	47	0	47
Østre Nedenæs	5	10	25½	2798.	31	13906	1298	1275	3	9	6	0	64	0	51	37	67	2135	776	419	65	1	36	19	688	0	0	972	7	*3	237	201	256	209	116	104
Kaabygdelaugets	4	14	49½	2310.	88	9601	704	680	0	0	0	0	17	2	0	29	77	1384	230	76	0	1	29	26	320	—	76.	759	0	0	0	0	0	0	0	0
Dovre Tellemarkens vestfjeldsk.	6	17	52½	2836.	35	13042	1137	1131	2	28	21	2	100	48	0	33	91	2079	271	269	2	1	33	28	455	0	87. 60	720	3	*3	92	97	52	55	7	47
— — — østfjeldsk.	3	11	31½	2256.	43	10821	814	733	1	3	2	4	28	13	2	26	87	1487	109	84	6	1	25	22	392	0	20.	588	1	*1	35	25	60	60	16	20
Christiansands Stiftsprovsti	1	1	1½	545.	114	2209	202	166	1	3	6	0	21	1	1	6	14	237	121	82	0	1	6	2	117	0	0	166	2	*1	69	62	83	83	33	77
13	58	153	299½	38191.	34	171221	14288	13735	26	208	171	25	834	204	87	399	1312	26329	6065	3291	93	1	394	276	6531	—	1412. 60	12285½	28	*16	878	816	873	760	188	608

Bergen

Navn.	Provsti.				Skolepl. Børn.		Priv. Underv.		Forsamelse.		Omgangs- & Skoler.										Faste																																
	Præstegjeld og Ladeplads, forsaavidt samme har fælles Skolecase med Præstegjeld.	Sogne.	Kreal.	Matriculskjeld.	Drenge.	Piger.	Børn.	Børn.	af Høftigdom.	af Mobilistigheb.	Muttitiffarbe.	Omgangs- & Skolebistitter.	Robet.	Skolepligtige Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.	Skole-Underv. Børn.																		
Kløvne Sogn	1	1½	346.	73	2384	229	222	0	0	0	0	0	3	7	1ste Distrikt	4	82	6	0	0	1	1	1	19	12	0	0	39	0	0	0	0	0	0	0	0	0																
Manger	4	2½	1095.	2	4810	566	378	0	0	0	0	0	0	0	0	2det do.	4	92	9	4	0	1	1	1	39	14	8	0	36	0	0	0	0	0	0	0	0																
																3die do.	4	134	11	4	1	1	1	27	6	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
																4de do.	4	143	39	5	0	1	1	42	21	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
																4de do.	4	143	39	5	0	1	1	42	21	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Lindaas	6	7½	1179.	21	5368	457	436	0	0	0	3	0	0	0	0	144	31	10	0	1	1	1	29	6	12	0	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0															
															1ste Sogne	10	196	43	15	0	1	1	22	3	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
															2de Sogne	3	119	36	5	0	1	1	25	3	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
															3de Sogne	4	170	40	6	0	1	1	20	1	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
															4de Sogne	4	148	35	5	0	1	1	21	3	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
															5de Sogne	8	167	23	2	0	1	1	29	3	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
															6de Sogne	37	944	208	43	0	1	6	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
															7de Sogne	4	93	17	14	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
															8de Sogne	4	104	11	6	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
															9de Sogne	4	120	4	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
															10de Sogne	4	90	20	5	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
															11de Sogne	4	86	28	14	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
12de Sogne	4	78	16	5	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—																	
Hammer	4	2½	916.	58	3993	356	370	3	2	3	2	0	1	4	1ste Sogne	4	100	48	20	0	1	1	1	26	7	10	0	0	33	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0														
															2de Sogne	3	77	30	17	0	1	1	29	12	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
															3de Sogne	4	72	49	29	2	1	1	0	40	8	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
															4de Sogne	4	79	38	25	0	1	1	1	33	16	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Hosanger	4	5½	595.	32	3208	220	190	0	0	0	0	0	0	0	0	69	40	26	0	1	1	1	20	3	9	0	0	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0															
															1ste Sogne	4	59	28	16	0	1	1																															

Skoler.										Sønd. Und. og Confirm.		Skolekassens Status.				Forskjellige Oplysninger.										Almue-Biblioteker.											
Ernem.	Eget Locale.	Eget Fond eller offentlig Underst.	Kaffe Skolekasser.	Seminariet.	Liber.	Pengelen.	Emolumentet.	Kartlig Sndt. af Skoleriet.	Uger aarlig Undervisning.	Timer ugentlig Undervisning.	Metoderne.	Søndagskole; Gaver.	af Udviklings- og Ukonfirmerede af Mangel paa Gave.	ved Sigt. p. Matr.-Eft.	ved Sigt. p. Huusm. og Skolekassens.	paa anden Maade.	Capital.	Mangel paa Bøger.	Antal af Børn af hængende berunder.	Udgiftte seengang for alle.	Udgiftte aarlig.	Dmg. Skoleb. tilfremg.	Kartlig Udgift dertil.	Skolekassens.	Skolekassens-Indtægter.	Kirkef. ved Skoleb. anf. før 1827; hæng. Liber.	Dyrettede.	Medlemmer.	Contingent aarlig.	Bind.	Understøttelse.						
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1/2	52	0	0	45	6. 27	0	50	0	0	Dalsbygd	—	—	24	2	54	1	—	1 (68)	1836	36	—	72	0			
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1/2	0	1	0	70	11. 2	13. 104	50	0	0	Hovebognet	53	320	115	1	20	0	20	1 (68)	183*	—	—	—	—			
1	0	—	0	1	0	34	19	0	29	27	36	1	0	0	1	91	0	6. 48	100	0	0	Direkt. Skolekassen	60	500	35	1	20	1	29	0	1827	15	1	25	0		
1	1	—	0	2	0	—	35	0	149	22	42	4	52	1	7	428	18. 13	28. 24	443	0	0	Skolebøger	12	12 (1. 1. 0)	514	2230	794	5	114	3	199	4 (*1)	6	71	2	173	0
Stiftsprovsti.																																					
1	0	—	0	1	0	44	44	7	14	24	33	1/2	0	0	0	73. 60	0	2. 36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	0	1838	—	—	—	0
1	0	—	0	1	0	—	44	7	14	24	33	1	0	0	0	73. 60	0	2. 36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	0	1	—	—	—	0	

Skoler.										Sønd. Und. og Confirm.		Skolekassens Status.				Forskjellige Oplysninger.										Almue-Biblioteker.										
Ernem.	Eget Locale.	Eget Fond eller offentlig Underst.	Kaffe Skolekasser.	Seminariet.	Liber.	Pengelen.	Emolumentet.	Kartlig Sndt. af Skoleriet.	Uger aarlig Undervisning.	Timer ugentlig Undervisning.	Metoderne.	Søndagskole; Gaver.	af Udviklings- og Ukonfirmerede af Mangel paa Gave.	ved Sigt. p. Matr.-Eft.	ved Sigt. p. Huusm. og Skolekassens.	paa anden Maade.	Capital.	Mangel paa Bøger.	Antal af Børn af hængende berunder.	Udgiftte seengang for alle.	Udgiftte aarlig.	Dmg. Skoleb. tilfremg.	Kartlig Udgift dertil.	Skolekassens.	Skolekassens-Indtægter.	Kirkef. ved Skoleb. anf. før 1827.	Dyrettede.	Medlemmer.	Contingent aarlig.	Bind.	Understøttelse.					
1	0	0	1	0	6.	75.	16	54	2	0	3	9	722.	108	3. 24	61. 29	360.	0	0	Skolebøger	635	(1. 16 1. 1)	634	5240	837	11	113	4	871.	7	8	310	50.	100	274	0
1	0	0	1	0	6.	40.	32	39	1	0	3	11	595.	42	0	186. 113	335.	—	—	—	35	(0. 15, 15)	1200	8590	1040	9	110	7	607.	6	6	165	8.	660	0	
1	0	0	1	0	10.	132.	32	42	1	30	0	1	509.	68	0	492. 116 1/2	411. 71	—	—	—	174	(2. 12 1. 1)	615	4715	733	10	196	3	467.	2	4	30	6.	345	0	
1	2	343	5	0	76.	77.	38	35	5	30	0	0	361.	0	0	30. 84	0	—	—	—	65	(1. 1. 1)	435	3310	485	9	156	3	343.	2	4	—	1.	586	0	
1	4	0	5	0	42.	380.	31	34 (31)	3	30	7	3	381.	91	0	305. 111	200.	—	—	—	89	(2. 2. 2)	280	1150	170	3	57	5	539.	3	5	68	17.	96	341	0
1	1	0	3	1	40.	48.	20	35	3	14	0	0	337.	111	0	189. 61	0	—	—	—	90	(2. 3. 3)	396	2760	239	4	123	4	181.	2	3	540	100.	112	262	0
1	1	0	5	0	28. 48	106. 60	27	35	6	75	4	4	543.	56	6.	262. 9 3/4	423. 15	—	—	—	74	(1. 1. 1)	80	800	112	7	116 1/2	4	281. 60	2	6	127	20.	42	281	0
1	0	0	2	0	26.	40.	14	42	0	0	2	3	364.	13	0	115. 81	0	—	—	—	24	(3. 4. 3)	348	3580	622	9	232	4	202.	4	8	285	23.	108	495	0
1	1	0	2	0	35.	149.	22	42	4	52	1	7	428.	18. 13	28. 24	443.	—	—	—	12	(1. 12 1. 1)	514	2230	794	5	114	3	199.	4	6	71	2.	173	0		
1	0	0	1	0	44.	14.	24	33	1	0	0	0	73. 60	0	0	2. 36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14.	0	1	—	—	—	0
1	9	343	26	1	313. 48	1061. 60	26	39	26	231	20	38	4317.	69	27. 37	1675. 65 1/2	2172. 86	0	0	Skolebøger	1198	(12. 29. 27)	4502	32375	5032	70 (4)	1217 1/2 (120)	37	3704. 60	32	51	1596	230. 98	3417	0	

Stift.

Skoler.										Sønd. Und. og Confirm.		Skolecasens Status.				Forfjellige Oplysninger.										Almue-Biblioteker.																
Gramen.	Uget Skole.	Dage ugentlig paa hvert Barn.	Uget Skole eller offentlig Underf.	Skoleforret.	Seminarist.	Libet.	Pengelsen.	Emolument.	Aarlig Indt. af Skoleriet.	Uger aarlig Undervisning.	Aarlig ugentlig Undervisning.	Regelmetheden.	Søndagsskole; Elev.	Ukonfirmerede	af Skolen paa Gavn.	bedsig. p. Matr.-Sk.	bedsig. p. Husm. og Sjælefolk ic.	paa anden Maade.	Capital.	Mangel paa Bøger.	Antal. til Dyr. af H. f. Skole.	Børn at hemsige berunder.	Udgifter reengang for alle.	Udgifter aarlig.	Dmg. Skolep. tiltrænges.	Aarlig Udgift betill.	Skolegaard.	Skole-Indtægter.	Skolef. ved Godeb. anf. for 1837; mang. Libet.	Dprettede.	Medlemmer.	Contingent aarlig.	Binb.	Understøttelse.								
Provsti.										30	4	0	0	398.	54	2759.	71	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	45	1	20.	1	1833	—	10	90	—		
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	84.	92	0	20.	8	190.	Forf. Udv. a. B. flm.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3						
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	47.	12	0	110.	8	650.	Bibel	1	0	0	0	1	20	0	26.	1+	1837	—	0	0	0						
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20.	0	44.	4	102.	60	0	0	0	0	0	0	0	23.	1	1837	—	0	0	0							
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	74.	60	0	114.	200.	Bibler Ny Testam. Regnebøger Bøhiller Grundlov	3	4	4	3	3	1	62.	0+	1837	—	0	0	0	0							
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	104.	104	0	60.	20	549.	34	Bibler Bøhiller Grundlov Skolelov	2	6	6	4	30.	1	1837	—	0	0	0	0							
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	120.	80	49.	22	0	Bøhiller Grundlov	8	8	0	0	0	0	24.	1+	1818	—	0	80	0							
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	54.	92	0	99.	342.	60	0	0	0	0	0	0	44.	1+	1837	—	0	0	0								
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	90	2	8	386.	120.	80	894.	116	4793.	105	Skolebøger	55	10	345	2990	190	5	100	3	277.	7	3	0	10	198	(1)	
Provsti.										30	0	0	0	25.	83.	88	35.	389.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	157.	63	0	50.	72	397.	60	0	0	0	0	0	1	24	1	8.	0+	1837	—	0	0	0					
fo m m e i (Gang).										0	0	0	0	66.	36	0	2.	72	40.	Ny Testam. Psalmebgr. Regnebøger	5	5	5	0	0	0	0	0	0	0	1	20	1	28.	1	1837	—	0	0	0	0	
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	145.	0	11.	48	470.	Bøhiller Bibler	4	4	4	4	4	4	4	70.	1+	1821	—	52	0	84	0						
1	1	—	0	1	0	30	24	0	16	36	44	1	0	0	0	81.	53.	46	16.	200.	0	0	0	0	0	0	0	1	35	1	32.	0	1834	—	—	300	0					
0	1	—	0	1	0	32	20	0	17	30	39	1	0	0	0	64.	102	0	110.	77	550.	Psalmegr.	4	4	4	4	4	4	22.	1	1837	—	0	0	0	0						
1	2	—	0	2	0	—	44	0	33	33	42	2	30	1	5	539.	81	137.	14	226.	29	2046.	60	Skolebøger	27	8	461	3360	216	5	104	4	211.	12	3	6	183	7	584	0		
Provsti.										0	2	0	0	76.	17	0	57.	90	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	79.	53	0	18.	16	200.	57	Bibler Ny Testam. Bøhiller Grundlov Instrux	8	21	2	4	4	91.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	46.	43	0	38.	47	166.	21	Bøhiller Regnebøger	5	2	100	500	100	1	27	1	63.	1	1838	—	—	—	—				

+) Dette Regn antyder, at der er meddeelt Dispensation fra fast Skoles Dyretelse.

Præstegjeld (Ladepåds).				Skolepl. Børn.		Priv. Underv.		Forsømmelse.		Omgangs- & Skoler.														Faste																
Navn.	Sogne.	Areal.	Matriculiffyld.	Bølfemængde.	Drenge.	Piger.	Børn.	Børn.	af Høftigdom.	af Mobiliffigeb.	Multiliffigeb.	Omgangsskolebistricter.	Skoler.	Skolepligtige Børn.	Skole-undervisning.	Regne-undervisning.	Høiere Lønne.	Grammen.	Omgangende Skoleholder.	Afvigelse af Skolestat.	Klæder.	Sjælestift.	Pengepen.	Emolumenter.	Kortlig Indt. af Skolestat.	Uger aarlig Undervisning.	Antal og Navn.	Sprettede.	Drenge.	Piger.	Skole-undervisning.	Regne-undervisning.	Historie og Geographi.	Gang.						
																																			Galtens					Tromsø
Saltbalden .	1	17	161. 73	1267	70	64	0	0	0	0	0	Mellemste Dt. Dv. og Vestfr.	5 15	60 74	7 4	0	0	1	1	0	0	30	12	35	0	0	20	* Skolestat (Præstegj. Grund)	1835	(20)	(21)	—	—	—	—					
Hammers .	1	23	145. 112	1675	171	159	0	0	0	20	3	3	Taugfjorden	6	64	0	0	0	1	1	0	30	12	24	0	0	24	* Præstegj. (Byg. Grd.)	1807	139	127	38	3	0	0					
Dfoten . . .	2	39	234. 94	2260	292 50	303 50	0	1	0	0	4	1	Evensø sog. g. Ankers	17 17	259 265	10 5	0	0	1	1	0	60	10	30	0	0	34	0	0	0	0	0	0	0						
Etegen . . .	3	5	141. 36	2052	228	216	0	0	0	0	0	0	Evensø nord. do. Kappelsf.	6 1	71 100	4 0	0	0	1	1	0	59	21	10	0	0	14	0	0	0	0	0	0	0						
Folden . . .	2	35	278. 1	2328	275	306	1	0	0	0	0	0	Nordre Sogn Sundre do. Kablingen	5 16 13	80 220 144	20 70 20	40	0	1	1	0	23	3	60	10	22	* Hovedsogn. (Præstegj.)	1789	(94)	(89)	81	104	35	150						
Eskerfald . .	1	16	391. 7	2548	260	271	0	0	0	2	0	0	Nordre Sogn Sundre do. Kablingen	3 1 1 1	444 206 175 48	110 3 5 2	170	0	1	4	0	3	0	110	0	46	0	0	0	0	0	0	0	0						
Gillesgaard .	2	15	221. 24	2456	263	269	0	0	0	0	0	0	Nordre Sogn Sundre do. Ditre do. Veieren	5 11 11 9	82 188 122 140	0 0 0 0	0	0	1	1	0	52	11	16	0	75	0	0	0	0	0	0	0	0						
Loddingen . .	3	13	187. 51	2333	192 17	151 18	0	0	0	9	0	0	Hjeltefjord Gids. o. y. Høst. Andre Høst. Høst. bygge Høst. Høst. Høst.	1 1 1 1 1	91 94 80 78 35	8 12 0 0 0	0	0	1	1	0	47	25	24	0	0	36	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
Bods Eddst.	1	10	237. 65	2246	202	255	0	0	0	4	1	0	Nordre Sogn Sundre do. Ditre do. Veieren	4 5 1 1	43 120 122 127	8 4 0 6	0	0	1	1	0	37	4	16	0	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Summa . . .	9	16	173	1998. 106	19165	2020	2062	1	1	0	0	35	8	4	32	207	3771	223	184	0	1	31	0	—	753	—	362	922	4 (* 3)	—	161	150	139	117	35	294				
Tromsø Eddst.	1	32	325. 82	4286	335	365	0	0	0	40	9	0	Nordre Sogn Sundre do. Ditre do. Veieren	9 6 6 6 11 12	138 100 90 100 110 162	46 16 15 16 18 54	—	0	1	1	0	30	1	36	0	0	40	0	Den i 1819	181	9	11	11	11	11	11	11	11	11	11
Carlens . . .	2	10	93. 66	2221	125	125	0	0	0	59	0	0	Nordre Sogn Sundre do. Ditre do. Veieren	10 11 16	125 125 250	0 0 0	0	0	1	1	0	30	17	46	0	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Lynge . . .	1	21	84. 80	2009	200	200	1	2	0	—	—	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	* Præstegj.	1826	200	200	10	2	0	12					
Eskerve . . .	1	32	136. 45	2817	322	262	2	4	—	3	0	0	Nordre Sogn Sundre do. Ditre do. Veieren	11 10 9 6	102 133 129 149	0 0 0 5	0	0	1	1	0	51	6	24	0	0	17	* Eskerve	1831	47	24	8	0	0	71					
Summa . . .	4	5	95	640. 33	11333	982	952	3	6	0	0	102	9	0	13	123	1463	170	0	0	1	11	0	—	370	0	100	309	2 (* 2)	—	247	224	18	2	0	83				
Senvig . . .	2	26	312. 76	2729	347	336	0	0	0	10	7	2	Indland. 1. Dt. do. 2. dt. do. Senjen Hillesø Høst. Høst.	6 5 10 9 14	101 167 138 113 164	35 9 5 10 15	9	0	1	1	0	49	24	30	0	90	28	(Præstegj.)	1837	endnu	uiffe	fem	men	i	Gang.					
Tromsø . . .	2	3 ¹ / ₀	216. 85	3451	426	423	0	0	0	0	0	0	1ste District 2det do. 3die do. 4de do. Sands Dt.	13 15 18 8 7	183 197 220 113 136	44 33 32 8 45	0	0	1	1	0	43	16	35	0	0	36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Trans . . .	2	7	199. 13	2013	249	255	0	0	0	0	0	0	Stangeland Nord. Reisen Høst. Høst. Høst.	1 1 1 1	183 69 70 166	0 0 11 55	0	0	1	1	0	32	18	19	0	0	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Abbeftad . .	2	41	231. 89	3819	522	498	0	0	0	35	0	0	Stangeland Nord. Reisen Høst. Høst. Høst.	5 11 11 12 6 9 10	504 252 240 160 111 127 130	81 6 7 3 2 8 3	43	0	4	0	0	40	6	30	0	0	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Berg	2	10	27. 33	562	62	57	0	0	0	2	0	0	Bergs Dt. Torstens Dt.	7 13	71 48	0 0	0	0	1	1	0	—	—	20	17	0	0	26	(Hovedsogn. Præstegj.)	—	iffe	fem	men	i	Gang af					
Dværfford . .	1	4	143. 81	1394	169	135	0	0	0	0	0	0	Hyggeland Gullefjord Gofjorden	8 6 7	117 98 89	23 3 5	9	0	1	0	34	7	30	0	60	31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
Summa . . .	6	11	91 ¹ / ₀	1131. 17	13968	1775	1704	0	0	0	47	7	2	26	210	3479	377	115	0	0	22	0	—	531	—	654	627	3 (* 1)	—	(127)	(135)	88	30	0	0					

Stift.	Stift.				Skolepl. Værn.		Priv. Underv.		Forsømmelse.		Omgangs- & Føler.										Faste																
	Præstegjeld.	Præstegjeld.	Øgne.	Real.	Matriculif. b.	Folkemængde.	Drenge.	Piger.	Børn.	Børn.	af Gættigdom.	af Provvisiønsb.	Matriculif. b.	Omgangsfoteføret.	Robert.	Skolepligtige Børn.	Skole-undervisning.	Regne-undervisning.	Siderekomme.	Erasmus barikke været afholdt i	Omgangsfoteføret.	Udflytning af Stat.	Pengelen.	Karlig Sabt. af Skolepligt.	Uger uaflytning.	Kontol og Maan.	Drenge.	Piger.	Skole-undervisning.	Regne-undervisning.	Udflytning og Emigrat.	Øgne.					
Agershus	17	118	285	638 ^{1/2}	122221.	85	446061	38092	36121	129	385	217	192	4517	986	212	673	2479	67722	10127	4448	201	21	676	427	14521.	84	3805.	99	20986 ^{1/2}	94 *32	3452	3039	3213	2390	316	2570
Christiansands	13	58	153	299 ^{2/3}	38191.	34	171221	14288	13735	26	208	171	25	834	204	87	399	1312	26329	6065	3291	93	7	394	276	6531.	1412.	60	12285 ^{1/2}	28 *16	878	816	873	769	188	608	
Bergens	10	53	176	313 ^{1/6}	42147.	12	183538	15013	14004	16	98	89	21	174	48	170	356	1359	27992	9930	5194	946	10	356	288	4152.	52	1238.	10796	26 *18	517	508	890	699	103	560	
Trondhjem	6	48	135	404 ^{2/3}	30768.	119	166487	13550	12830	23	53	42	51	515	99	115	279	905	25052	7273	4295	449	7	281	136	5310.	50	1473.112	7609	16 *11	670	658	544	411	33	766	
Nordlands og Finmarkens	7	43	89	930 ^{1/6}	7724.	57	95157	9158	8942	12	39	27	6	764	65	36	134	916	14504	1785	992	200	16	119	0	3249.	1504.	3438 ^{1/2}	36 *22	1917	1679	1026	775	85	1750		
5	53	320	838	2587 ^{21/100}	241053.	67	1062464	90101	85632	206	783	546	295	6804	1402	620	1841	6971	161599	35180	18220	1889	61	1826	1127	33764.	66	9434.	31	55115 ^{1/2}	200 *99	7434	6700	6546	5044	725	6254

*) Ved nogle under Forsømmelsen af Tabellerne indtagne Berigtigelser og Tilføje er enkelte Summers Størrelse ubetydelig forandret, efterat de allerede ved Beregningen af de foran i Indledningen angivne Forholdstale vare benyttede. I denne Recapitulation anføres de med de oprindelige Tal, under hvilke de med Specialtabellerne fremmende Forandringer ere satte i [] .

Recapi

Sammenlig

som viser Almueskolevæsenets Fremskridt paa

Agershus Stift.

Agershus

Præstegjeld.	Folkemængde.		Antal af Skolepligtige Værn.		1826					1836				
	1825	1835	1828	1836	Capital.	Indtægt ved Skolepligt.	Rente af Skolepligt.	Ung. Skolepligt.	Skolepligtige Børn.	Capital.	Indtægt ved Skolepligt.	Rente af Skolepligt.	Ung. Skolepligt.	Skolepligtige Børn.
Nedre Borgesyssels Provsti.														
Hvalerne	125.	55	997	1187	146	0	40.	59	0	2	0	30.	48	0
Borge	564.	10	1704	2075	271	137.	60	40.	52	0	3	60.	215.	0
Stieberg	820.	113	3144	3470	714	0	90.	72	1	7	0	118.	0	137.
Øde	474.	23	2128	2403	438	0	40.	102	2	3	0	65.	0	55.
Berg	688.	58	2146	2333	390	309.	82 ^{1/2}	49.	88	0	4	85.	334.	82 ^{1/2}
Glemminge	243.	77	1133	1327	211	125.	39.	86	0	2	0	56.	175.	0
	2916.	96	11252	12795	2051	2170	572.	22 ^{1/2}	301.	99	3	21	0	414.
Øvre Borgesyssels Provsti.														
Bestby	1140.	3	2078	2425	400	35.	111.	12	0	4	0	150.	35.	102.
Gølen Skib.	974.	5	2283	2266	429	0	88.	42	0	5	0	113.	0	94.
Næs	199.	36	935	1176	170	0	73.	52	0	3	0	72.	0	44.
Naabel	754.	47	1809	1917	280	300.	49.	108	0	4	0	80.	300.	50.
Krogshøj	879.	35	2076	2364	320	100.	59.	30	0	4	0	80.	100.	60.
Spjæsbjerg	724.	100	2045	2400	350	200.	68.	87	0	4	0	68.	200.	72.
Stibtoft	500.	74	1795	2164	275	100.	50.	50	0	4	0	53.	210.	49.
Froens Øegn	544.	80	1230	1492	270	0	68.	80	0	3	0	64.	0	71.
	5717.	20	14395	16382	2494	735.	569.	101	0	31	0	680.	845.	547.
Mellem Borgesyssels Provsti.														
Maffestad	1223.	66	4429	5032	700	0	86.	3	0	8	0	136.	0	112.
Kremar	707.	58	2797	3201	550	0	35.	44	0	5	0	45.	0	67.
Nedenæs	330.	16	1740	2091	278	63.	90	43.	3	0	5	48.	210.	47.
Nim	563.	51	1636	1802	320	0	39.	41	0	3	0	56.	0	42.
Krogshøj	852.	97	3294	3732	480	0	76.	23	0	5	0	100.	0	121.
Ødsberg	1283.	27	3887	4638	700	150.	105.	43	0	6	0	128.	20.	107.
	4960.	75	17783	20496	2361	3028	213.	90	385.	37	0	32	0	513.
Østlige Borgesyssels Provsti.														
Dnæs	651.	118	2113	2575	446	539.	31.	37	0	4	0	85.	449.	30.
Nyngø	623.	117	1762	1927	292	0	38.	68	0	2	0	50.	0	43.
Næbe	491.	40	2089	2222	445	179.	60	41.	70	0	3	62.	199.	43.
Næbe	790.	74	2080	2488	375	0	36.	56	0	3	0	74.	0	114.
Næbe	283.	84	609	595	240	0	26.	64	1	1	0	25.	0	28.
Næbe	1033.	92	4119	5114	878	325.	70.	23	2	6	0	130.	425.	79.
	3875.	45	12772	14921	2251	2676	1043.	60	244.	78	3	19	0	426.
Nedre Kommeriges Provsti.														
Urfkong	685.	104	2895	3434	600	0	41.	72	0	4	0	54.	48	48.
Øland	1287.	50	3983	4546	841	100.	65.	119	0	6	0	98.	0	102.
Fedt	676.	11	2596	3009	575	200.	118.	116	0	5	0	130.	450.	120.
Øne	910.	110	2974	3191	531	0	84.	24	0	5	0	88.	0	88.
Nittedal	615.	98	1693	1880	337	175.	100	40.	80	0	2	75.	108.	54.
Ødsø	894.	41	2655	2955	570	0	52.	70	1	4	0	96.	0	81.
Ørum	747.	119	2311	2587	445	0	62.	60	0	3	0	85.	0	37.
	5818.	53	19107	21602	2717	3899	475.	100	466.	61	1	29	0	626.
Øvre Kommeriges samt Soløer og Daldalens Provsti.														
Burdal	450.	53	2419	2755	613	0	97.	112	2	3	45.	64.	0	142.
Ranne	1078.	97	3019	3389	478	125.	105.	60	1	5	0	125.	125.	141.
Hjerdrum	583.	90	1603	1876	205	50.	26.	34	0	2	0	45.	182.	42.
Ønsager	1464.	111	4708	5271	862	250.	150.	66	1	6	26.	150.	250.	161.
Øre Næs	2120.	77	5529	6519	1221	200.	127.	40	5	25.	110.	446.	80	109.
Øndre Daldal	1297.	15	3960	4689	788	0	133.	118	0	7	0	175.	100.	148.
Øndre Daldal	651.	58	2114	2706	560	0	114.	73	0	4	0	100.	250.	100.
Ønder	1845.	83	7206	8561	1618	0	300.	110	1	11	160.	300.	0	435.
Øre	2003.	15	6107	7130	726	0	134.	72	1	6	0	180.	0	195.
Øst	2288.	11	6822	7657	900	280.	216.	97	0	12	0	300.	280.	200.
Øst	1044.	61	4616	5299	993	100.	152.	88	1	8	0	182.	350.	172.
	14828.	71	48103	55852	6740	8964	1005.	1561.	30	7	69	256.	1731.	1984.
Østerdalen Provsti.														
Folgen	305.	45	2286	2540	594	50.	131.	46	2	4	30.	96.	50.	147.
Øndalen	538.	5	1866	2091	323	0	151.	46	0	6	0	125.	100.	130.
Tamødt	743.	52	2940	3141	429	200.	151.	54	1	6	40.	113.	400.	180.
Øverum	842.	69	3659	3952	601	0	122.	76	0	5	0	105.	0	95.
Øst	222.	90	1977	2295	400	0	113.	44	0	5	0	110.	50.	114.
Tanfæt	765.	65	3413	4037	640	80.	195.	1	8	50.	145.	867.	60	195.
Øst	70.	65	1036	1041	200	525.	25.	2	1	25.	19.	525.	60	36.
	3488.	31	17177	19097	2624	3187	855.	889.	100	6	35	145.	713.	1992.

*) For 1826 haevet ingen Ulyshning.

**) Hvor ingen Ven er anført for de fæ

Præstegjeld.	Matriculn. 1825	Matriculn. 1835	Folkemængde.		1826						1836						
			Antal af flo-leppligtige Børn.		Capital.	Indtægt ved Sig-ning.	Kaffe Stofhold.	Dmg. Stofhold.	Lønninger		Capital.	Indtægt ved Sig-ning.	Kaffe Stofhold.	Dmg. Stofhold.	Lønninger		
			1828	1836					faste Stof- holdere	omg. Stof- holdere					faste Stof- holdere	omg. Stof- holdere	faste Stof- holdere
Mandalø Provsti.																	
Mandalø . . .	478. 46	1806	2034	—	231	0	76. 5	0	4	0	75.	0	88. 82	0	5	0	98.
Holme . . .	722. 65	3168	3421	—	447	155. 75	116. 5	0	7	0	122. 5	5	187. 6	0	9	0	185.
Sogne . . .	529. 26	2021	2229	—	324	110.	113. 3	0	4	0	85.	0	142. 82	2	5	12.	122.
Skjold . . .	784. 114	3386	3808	—	553	0	130.	0	10	0	130.	0	130. 58	0	10	0	132. 60
	2515. 11	10381	11492	1663	1555	265. 75	435. 13	0	25	0	412. 5	5	548. 109	2	29	12.	537. 60
Lister Provsti.																	
Lillefjord . .	604. 54	2727	3325	—	409	0	39. 84	0	4	0	40.	0	120.	0	6	0	120.
Ned. Vinnesb.	758. 54	2775	3226	—	481	77. 60	100. 0	0	6	0	100.	0	172. 60	0	6	0	100.
Langdal . . .	989. 25	4005	4249	—	568	0	142. 4	0	8	0	160.	0	20. 108	0	8	0	160.
Herød . . .	408. 59	1655	1938	—	272	0	58. 84	0	4	0	64.	0	102. 116	0	4	0	88.
Øvre Vinnesb.	416. 60	2599	2998	—	418	0	96. 37	0	6	0	96.	0	111. 47	0	6	0	90.
Utdal . . .	1061. 91	4785	5398	—	828	0	231. 113	0	11	0	169.	0	134. 49	0	11	0	175.
Wandø . . .	1024. 32	3781	4213	—	615	0	88. 20	0	6	0	100.	0	188. 10	0	9	0	200.
	5263. 15	22337	25347	3549	3591	77. 60	756. 102	0	45	0	729.	0	917. 64	0	50	0	933.
Dalerne Provsti.																	
Sogndal . . .	593. 95	2314	2613	—	464	0	43. 118	0	5	0	48. 70	0	104. 8	1	5	24.	84.
Sogndal Lfd.	758. 54	3111	3575	—	619	0	96. 0	0	6	0	96.	0	141. 16	0	9	0	144.
Skafte . . .	699. 54	3411	3857	—	400	0	81. 0	0	5	0	80.	420.	82. 83	0	5	0	100.
Helleland . .	799. 108	2711	2988	—	420	0	56. 0	0	4	0	56.	0	76. 41	0	5	0	80.
Egerfund . . .	560. 6	2271	2574	—	370	0	31. 56	0	5	0	31. 56	0	80.	0	5	0	80.
Lund . . .	569. 84	2044	2326	—	370	0	31. 56	0	5	0	31. 56	0	80.	0	5	0	80.
	3222. 107	12959	14689	2127	2273	0	308. 54	0	25	0	312. 6	420.	484. 28	1	29	24.	488.
Stavanger Provsti.																	
Stavanger . .	619. 10	2069	2864	—	360	0	45. 84	0	3	0	48.	0	135. 54	1	4	60.	66.
Finde . . .	439. 87	1128	1353	—	233	0	42. 60	0	4	0	55. 118	0	45. 32	0	4	0	50. 96
Strand . . .	971. 94	3330	3795	—	600	60.	91. 16	0	6	0	67. 4	150.	88. 72	0	6	0	82. 16
Rennebø . . .	506. 50	1572	1860	—	322	0	38. 81	0	4	0	60.	50.	61. 68	0	5	0	75.
	2537. 1	8099	9872	1540	1515	60.	218. 1	0	17	0	231. 2	200.	330. 106	1	19	60.	273. 112
Ryfylke Provsti.																	
Jelsø . . .	557. 33	2580	2997	—	500	0	29. 24	1	4	0	32.	0	58. 45	1	4	0	69. 60
Hjelmland . .	730. 97	3291	3783	—	560	0	50. 100	0	7	0	49.	0	145. 30	0	8	0	112.
Stjold . . .	940. 14	3929	4400	—	750	25.	43. 42	0	8	0	48.	25.	59. 100	0	9	0	54.
Karstrand . .	560. 115	1838	2052	—	340	0	21. 0	0	4	0	26.	0	48. 46	1	3	0	36. 30
Solidal . . .	504. 30	3392	3862	—	620	0	23. 110	0	6	0	29. 12	0	109. 5	0	9	0	90.
Bigeidal . . .	465. 25	1861	2066	—	360	0	21. 90	0	3	0	21.	100.	54. 32	0	5	0	56.
	3758. 74	16891	19160	2298	3130	25.	190. 6	1	32	0	205. 12	125.	475. 18	2	38	0	417. 90
Karmsunds Provsti.																	
Studenæs . .	780. 74	3213	3871	—	755	0	32. 16	0	6	0	60.	0	89. 80	0	8	0	96.
Torvefald . .	620. 45	2031	2449	—	335	0	16. 80	0	3	0	20. 88	0	68. 60	0	7	0	84.
Tugvaldnes . .	637. 3	2704	3283	—	542	0	33. 14	1	5	0	40.	0	84. 80	0	7	0	108.
	2038. 2	7948	9603	1418	1632	0	81. 110	1	14	0	120. 88	0	242. 100	1	22	0	288.
Østre Nedens Provsti.																	
Dmbl.	620. 75	2177	2475	—	399	25.	120. 0	0	8	0	120.	25.	144. 0	0	10	0	144.
Dyboag . . .	278. 119	2318	2513	—	443	22.	366. 3	5	190.	155.	22.	406. 48	3	5	215.	130.	
Gjerrefald . .	485. 36	3018	3622	—	646	200.	155. 1	9	0	155.	200.	172. 92	1	8	24.	140.	
Holt	922. 73	2732	3116	—	555	0	255. 0	2	7	45.	210.	0	240. 20	2	6	45.	160.
Sønnelev . . .	490. 88	1915	2180	—	359	0	83. 50	0	5	0	75.	0	95. 0	1	6	0	95.
	2798. 31	12160	13906	1789	2402	247.	979. 50	6	34	235.	715.	247.	1058. 40	7	35	284.	669.
Raabyldeauget Provsti.																	
Bygland . . .	500. 104	1497	1790	—	278	0	15. 0	0	1	0	15.	0	90. 0	0	6	0	90.
Balle	474. 99	1784	2090	—	190	0	36. 48	0	3	0	36. 48	0	71. 27	0	9	0	60.
Evje	939. 101	2994	3475	—	555	0	80. 0	0	8	0	80.	0	80. 0	0	8	0	80.
Øvre	395. 24	1851	2246	—	380	0	90. 0	0	6	0	90.	0	90. 119	0	6	0	105. 75
	2310. 88	8126	9601	1039	1403	0	221. 48	0	18	0	221. 48	0	332. 26	0	29	0	335. 75
Øvre Tellemarkens østfjeldske Provsti.																	
Tind	666. 96	3003	3426	—	457	25.	130. 92	0	8	0	100.	75.	134. 107	0	8	0	114.
Hjerdal . . .	926. 47	3354	3958	—	559	0	137. 0	0	9	0	108.	0	131. 104	0	11	0	148.
Sillefjord . .	663. 20	3032	3437	—	475	0	110. 1	0	7	0	98.	0	157. 25	1	7	30.	116.
	2256. 43	9389	10821	—	1491	25.	377. 93	0	24	0	306.	75.	423. 116	1	26	30.	378.
Øvre Tellemarkens vestfjeldske Provsti.																	
Binje	678. 32	2161	2511	—	474	0	94. 108	0	7	0	91.	0	101. 101	0	7	0	91.
Moland . . .	451. 50	1419	1737	—	260	30.	36. 76	0	4	0	16.	30.	95. 2	1	3	20.	41.
Mo	411. 114	1519	1706	—	300	0	47. 24	0	4	0	52.	0	67. 101	0	5	0	68.
Laurdal . . .	351. 8	1376	1662	—	255	0	93. 50	0	4	0	52.	0	120. 20	1	4	27. 60	66.
Misfald . . .	369. 29	1410	1715	—	350	125.	92. 26	0	5	0	65.	125.	69. 19	0	4	0	64.
Spidsø	574. 42	2990	3711	—	560	150.	91. 93	1	7	0	105.	225.	153. 114	1	7	37. 95	105.
	2836. 35	10875	13042	—	2199	305.	456. 17	1	31	0	381.	380.	607. 117	3	30	85. 35	435. 6
Christianfands Stiftsprovsti.																	
Øddernæs . .	545. 114	1858	2209	362	333	0	89. 94	1	3	25. 21	50.	0	204. 9	2	4	60.	100.
Recapitulation.																	
Bestre Nedens	5143. 49	17687	20015	2716	3347	600.	1133. 84	4	35	198.	925.	600.	1573. 19	5	44	198.	888. 82
Nedens	2965. 64	9692	11464	1669	1860	0	130. 74	0	19	0	133.	0	401. 70	0	24	0	394.
Mandalø	2515. 11	10381	11492	1663	1555	265. 75	435. 13	0	25	0	412. 5	635. 75	548. 109	2	29	12.	537. 60
Lister	5263. 15	22337	25347	3549	3591	77. 60	756. 102	0	45	0	729.	233. 48	917. 64	0	50	0	933.
Dalerne	3222. 107	12959	14689	2127	2273	0	308. 54	0	25	0	312. 6	420.	484. 28	1	29	24.	488.
Stavanger	2537. 1	8099	9872	1540	1515	60.	218. 1	0	17	0	231. 2	200.	330. 106	1	19	60.	273. 112
Ryfylke	3758. 74	16891	19160	2298	3130	25.	190. 6	1	32	0	205. 12	125.	475. 18	2	38	0	417. 90
Karmsund	2038. 2	7948	9603	1418	1632	0	81. 110	1	14	0	120. 88	0	242. 100	1	22	0	288.
Østre Nedens	2798. 31	121															

Stift.

Tromsø Stift.

Table with columns for Stift, 1836, and various sub-categories like Kapital, Indtægt ved Afgiftning, etc. Includes sections for Provsti, mørs Provsti, and Stiftsprovsti.

Main table for Tromsø Stift with columns for Præstegjeld, Matriculphib., Folkemængde (1825, 1835, 1828, 1836), and 1826/1836 sub-categories. Includes sections for Nordmørs Provsti, Romsdals Provsti, Nummedals Provsti, Indherreds Provsti, Fosens Provsti, Dalernes Provsti, and Recapitulation.

*) Snaasen blev først fra 1ste Jan. 1836 henlagt fra Indherreds til Nummedals Provsti. *) Det Gaardstads Legat.

Nordlands og Finmarkens Bispedømme.

Table for Nordlands og Finmarkens Bispedømme with columns for Præstegjeld, Matriculphib., Folkemængde (1825, 1835, 1828, 1836), and 1826/1836 sub-categories. Includes sections for Helgelands Provsti and a final summary row.

Finmarkens Bispedømme.

Table with columns for years 1826 and 1836, and rows for 'markens Provsti', 'pitulation', and 'Berg og Borggrunds Landdistricter'.

Label

over de omgaende Skoleholderes Alder, Tjenestetid og Løn.

Table with columns for 'Alder', 'Tjenestetid', and 'Løn' across various dioceses: Agerøhus, Bergens, Trondhjems, and Christianands.

berg og Borggrunds Landdistricter samt Frederiksværn, og ikke heller Bergstaden Neraas (respective 1308, førte under Byernes Skolelærere. Derimod ere Skolelærerne Hølen, Stathelle, Lillefand, Soggenbal og Bades henseende under Landet (respective 178, 238, 431, 331, 482, 173, 234) ialt 2067.

fenet i Byerne.

Large table with multiple columns: 'Status ved Udgangen af 1837', 'Elevet', 'Antal af Børn', 'Skolens Status ved Udgangen af 1837', 'Anledning til Oprettelse af flere Almuefokler', 'Byens øvrige offentlige Undervisningsanstalter', and 'Anmærkninger'.

Anmærkninger. Frederikshald. Da Garnisonens Børn beklage i Undervisningen i Sydsidens Skole, betaler ved militære Casse 48 Spd. aarlig til Hjælp for Almuefoklerne. Klosterets egentlige Indtægt er omtrent 268 Spd., hvorfra gaaer 50 Spd. til Borgerskolen, 16 Spd. til Pension etc. Ifølge Regl. for Ghorfungen af 1ste Juli 1740 har Skolecasjen en aarlig Indtægt af 74 Spd. 56 S.

anstalter for Almueskolelærere. (1840)

Table with columns: Stedet, hvor Seminariet eller Skolen er beliggende, Aaret, hvortil Kærestatistiken er oprettet, Bestyrer eller Forstander, Antallet af Elever, Antallet af Classer, and various subjects taught (Religion, Bible, etc.).

Anden Lærer ved Skolelærere-Seminariet sammesteds, med at denne Skole som Dvælseskole bliver sat i Forbindelse med bemeldte Seminarium. 2) At det ligeledes tillades, at et Stykke Jord af Klæbo Præstegaard maa afbenyttes til Tomt for bemeldte Skolebygning, og at Sognepræsten af fornævnte Præstegaards Grund maa bortkøbe et nærmere af ham bestemte Stykke dyrefod og dyrefod Jord, af den Størrelse, at derpaa kunne sødes 2 Keer, til Brug og Benyttelse for Lærerne ved den faste Skole i Præstegjeldet for deres Besiddelse under følgende Betingelser: (udelades her uden Interesse for denne Fremstilling). Sognepræst Darre, der med megen Dyrelidelse har arbejdet for Dyretallet af Seminariet, har paa egen Bekostning ladet opføre paa Præstegaarden et Vaaningssluus, bestaaende af 2 Arbejdsværelser, 2 Soverværelser og et Loft for Værlingenes nødvendige Løi, ligesom for Sygdomstilfælde et særskilt Værelse. Ligeledes har Sognepræsten, dog kun for det første Curfus af 2 Aar, paataget sig Seminariets Deconomi, saaledes at han serger for Anskaffelsen af Sund og tilstrækkelig Kød og fornøden Pleie for Seminarierne med en Godtgjørelse af 50 Eyd. aarlig for hver Glev. Læraantallet, hvortil strax havde meldt sig flere end det bestemte Maximum af Elever, traadte i Virksomhed den 7de Januar 1839 med et Antal af 13 Alunne, hvoraf de 6 allerede tilforn have præciferet som Lærere; 3 af dem ere gifte Mand. 7 af Seminarierne underholdtes ved Seminarier for vedkommende Communes Regning og 6 paa egen Bekostning, af hvilke 1 fra Klæbo Præstegjeld, hvormed Sognepræst Darre har eftergivet den bestemte Underholdnings-Sum. Et Reglement for Elevernes huuslige Dyragelse og Camli, samt et Stykke-Reglement er af Sognepræsten forfattet til Elevernes Underretning. Foruden de 6 Alunne anførte 18 Timer, anvender Sognepræsten ogsaa til ubestemte Timer enkelte Timer til Begrebsudvikling og til Reception af det gennemgaaede. Det fornødne Inventarium, mustafalte Hyvarester og Bøger ic. ere anskaffede, hvorved Udgiften har oversteget det bevilgede Beløb med omtrent 52 Eyd. 3 Klæbo Kirke nær Præstegaarden findes et større Orgel. Sognepræst Darre foretog for Dvælsingsvæsenets Understøttelsesfonds Regning en Rejse til Aker Skolelærere-Seminariet i Begyndelsen af 1838. Klæbo Præstegaard ligger omtrent 14 Mil fra Trondheim.

Storsten (Bergens Stift.) 1839 Bestyrer: Sognepræsten til Storsten (som Bestyrer 150 Eyd.) 30 20 2 Aar 2den Gl. 1ste Gl. Dvælseskole. 3 2 2 2 2 3 4 2 4 3 3 30 1ste Lærer, Sognepræst G. N. H. Daae. 1806 1828 1839 Religion, Bibel læsning, Bibelhistorie og Sjelalære. 8 200. Bestyrer af Seminariet, Sognepræst til Storsten. 2den Lærer Cand. theol. J. D. Haslund. 1812 1836 1839 Norff, Regning og Sang. 12 300. 3die Lærer Cand. theol. J. Wejenberg. 1812 1838 1839 Historie, Geographi, Begrebsudvikling og Ertrivning. 10 200.

Holt (Christianfands Stift.) 1839 Bestyrer: Sognepræsten til Holt (med 150 Eyd.) 950 30 18 2 Aar 2den Gl. 1ste Gl. Dvælseskole. 3 3 3 1 7 2 6 3 2 2 6 1 2 4 1 29 1ste Lærer Sognepræst M. Faye. 1802 1828 1839 Bibel læsning og Bibelhistorie, Catechetik og Metodelære. 9 100. Seminar. Bestyrer; Sognepræst til Holt. 2den Lærer Cand. theol. R. Jørgensen. 1810 1837 1839 Religion, Bibel læsning, Bibelhistorie, Sjelalære, Geographi, v. Regn. 27 300. 3die Lærer Cand. theol. J. Lange. 1814 1838 1839 Norff, Sang og Ertrivning. 28 200.

Molde (Almueskole) 1777 Bestyrer: Sognepræsten til Molde (med 133 Eyd.) 150 10 10 3 0 0 0 5 3 0 5 2 2 0 2 0 0 3 0 27 1ste Lærer Cand. theol. Stabell. 1805 1831 1838 Religion, norff Grammatik og Orthographi, Historie, Geographi, Naturhistorie, Sang, Ertrivning og Regning. 13 104. 2den Lærer Cand. theol. Stabell. 1807 1836 1838 275. 3die Lærer Cand. theol. Stabell. 1807 1836 1838 275. 4die Lærer Cand. theol. Stabell. 1807 1836 1838 275.

Christiania Berelundervisningskole. 1825 Ved Kongl. Resol. af 17de Febr. 1830 blev bevilget en aarlig Understøttelse i 5 Aar fra 1ste Januar 1830 at regne, af Dvælsingsvæsenets Understøttelsesfond, for 300 Eyd., til en af Christiania By oprettet fuldtidig Berelundervisningskole, hvorved det blev gjort til Betingelse, at Skolelærere fra andre Gane i Landet skulde uden Betaling have Adgang til i bemeldte Skole at erhverve Kundskab om Undervisningsmetoden. Dette Bidrag, der udbød med Aaret 1834, er ved Kongl. Resol. af 27de Mai 1837 bevilget til 200 Eyd. aarlig fra Resolutionens Dato indtil videre og under samme Betingelse som forhen. Af den af Skolens Inspecteur afgivne Indberetning om dens Virksomhed erfares, at der i de første 5 Aar efter dens Oprettelse (1825-1829) incl. indtraf sig ialt 54 Personer, for at lære Undervisningsmetoden, af hvilket Antal 41 ere ansatte som Skolelærere. Fra 1830-1837 incl. have

Trondhjems Berelundervisningskole. 1828 Ved Kongl. Resol. af 14de Juli 1828 oprettedes i Trondhjem en Berelundervisningskole, for hvilken bemeldte Resolution indeholder Planen. Af Dvælsingsvæsenets Understøttelsesfond skulde isølge samme Resol. aarlig udredes 200 Eyd. til Skolen, naar Trondhjems Commune overtog dens øvrige Udgifter. Skolen skulde tillige være en Normal-skole og Læraantalt for vorde Skolelærere for Trondhjems Stift, hvilke ved samme uden Betaling skulde nyde Undervisning. Ved Resol. af 14de Mars 1832 blev Bidraget indtil videre bestemt til 112 Eyd. aarlig, som Godtgjørelse for Skolens første Lærer, under samme Betingelse som forhen. Af den af vedkommende Inspecteur for Domsognets Skole afgivne Indberetning

Christianiafands Berelundervisningskole. 1834 Ved Kongl. Resol. af 30te Juli 1836 er indtil videre bevilget til Berelundervisningskolen i Christianiafand et aarligt Bidrag af Dvælsingsvæsenets Understøttelsesfond, stort 100 Eyd., under samme Betingelse som fornævnte Skole. Isølge Indberetningerne om Skolens Virksomhed har, siden Bidraget blev tilskaaet, kun en uendbryes Skolelærer, fra Nieshad Præstegjeld, oplyst sig ved Skolen for at gjøre sig bekendt

Bergens Berelundervisningskole. 1826 Ved Kongl. Resol. af 3die Juli 1835 blev indtil videre tilskaaet Berelundervisningskolen paa "Christi Kirkeby" i Bergen et aarligt Bidrag af Dvælsingsvæsenets Understøttelsesfond, stort 150 Eyd., fra 1ste Januar 1834 at regne, paa samme Betingelse som ovennævnte Skole. Isølge Indberetningerne om Skolens Virksomhed have fra 1831 til Udgangen af 1837 ialt 47 Skolelærere fra Bergens Stift erholdt Undervisning i denne Skole, og ere efter afslagt Prøve paa deres Duellighed dimitterede med Allet fra Skolens Lærer. Af ovennævnte 47 Skolelærere ere 19 ansatte som Kirkesangere ved Sognekirken og

Ammerf. vedkomm. Trondrens Semin. Seminariet iaponice Fonds Kapital udgjorde ved Udgangen af 1837: 4085 Eyd. hvoraf Renten er 163 Eyd. 48 p., samt Kongelønde af Erinde, Veintranden, Klæbo, Tiller og Sørbø Tinglange 720 Eyd., altsaa ialt aarlig Indtægt 883 Eyd. 4 p. Udgiften er 800 Eyd. til

med Metoden. Som Aarsag til denne ringe Søgning angiver Biskopen Almens Modbydelighed for alt Nyt og Fremmed, men fornemmelig Skolevæsenets Uvillie, naar det gjælder, er det endog en nok saa liden Udgift for Skolecasen. I 1838 have 28 Skoleholdere fra 10 forskellige Præstegjælde besøgt Læraantallet. Efter det som fremsat Andragende er det ved Resol. af 3 April 1840 bestemt, at ovennævnte Bidrag og Forsigtigelse bortfalder.

Lærere ved faste Skoler, 1 foresaarer nu selv Berelundervisningskolen, og de øvrige 27 antages at være ansatte som Annerkirkesangere eller som omgaende Skoleholdere. De fleste af disse Læringer have, i Saab om Anstøttelse, paa egen Bekostning opholdt sig ved Skolen; enkelte ere døbende deels for Privates, deels for Communes Regning; de have i Umindelighed fuldtidig deres Curfus i 4 à 6 Uger, i hvilken Tid der steds er bleven aabnet dem Adgang til Søndagskolen, ligesom de have modtaget særskilt Undervisning, uendfor den sædvanlige Skoletid, i Moderemaalets Grammatik og Kirkesang (eller Psalmodecon). I 1838 have 7 Skolelærere frekventeret Skolen.

Trondrens Skolelærere-Seminariet og 80 Eyd. til Casfereren. I de 12 Aar 1826-1837 er af Fondet ialt udbetaalt til Seminariet 9744 Eyd. eller i Gjennemsnit 812 Eyd. aarlig.

ning af Læraantallets Drettelse og Børligehedsbevilges af Dvælsingsvæsenets Understøttelsesfond en Sum af indtil 1100 Eyd. aarlig og 300 Eyd. engang for alle. Forhandlinger angaaende Drettelsen af denne Læraantalt have forelængt været indledede, men ere først under ovennævnte Dato fomm til et Resultat. Storstens Præstegjeld blev anset for det hensigtsmæssigste Sted til Drettelsen af et Seminarium for Bergens Stift, da dette Præstegjeld forener flere af de vigtigste Egenskaber dertil; Præstegjeldets Alunne er oplyst, særlig og i ret god Formuesforvaltning; den er ikke besægt med nogen herfænde Kæt, eller forfalden til nogenformelt religiøs eller politisk Ultræisme. Stedet har endvidere, hvent beliggende i en Kraand af 6 1/2 Mil fra Bergens By, megen og let Samferdsel med samme, saa at Seminariet paa en Dag ferreis kan naaes af Tilstantmanden eller Biskopen, naar de ønske at inspicere Læraantalten. Klimatet er sundt og behageligt og Bygden er tæt bebygget. Der gives Anledning til Honorar af Communen for den ansættende 3die Lærer, som Lærer for Dvælses-Skolen, hvortil beqvæmt alle henlægges 45 Gaarde. Leie af Lokale for Seminariet med fornøden Dværmning om Vinteren antages at ville udgjøre 60 Eyd. aarlig; Leie af Lokale for Dvælseskolen med Dværmning 40 Eyd. aarlig; Lønningerne for Forstanderen og 2 Lærere, 850 Eyd.; Lys, Inventarium, Skrivmateriale ic. anlæses til 150 Eyd.; ialt 1100 Eyd. aarlig. Alunnenes Antal er beregnet til 30, hvilke for det første, saalænge Seminarium kun er oprettet paa Prøve, selv maae anskaffe sig Logis, Kost ic. paa de omlyggende Gaarde. 3 Novbr. Maaned 1839 traadte Seminariet i Virksomhed.

Drettelse og Børligehedsbevilges af Dvælsingsvæsenets Understøttelsesfond en Sum af 950 Eyd. aarlig og 230 Eyd. engang for alle. Under de Forhandlinger, der gik forud for Drettelsen af et Seminarium for Christianfands Stift, blev først Nieshad og siden Unals Præstegjeld af Christianfands Stiftsdirection foreslaet dertil; men efterat have indhentet de nødtigste Dvælsinger om Localiteten, bestemte Departementet sig for Hølt Præstegjeld, som i flere Henseender anlaaes for beqvæmhed, da deels den tørrebyggede Bygd, deels Præstegaardens rummelige Lokale og den nærliggende faste Skole, under forevrigt lige Omstændigheder, talede til fordel for Hølt Præstegjeld. Paa Præstegaarden, der ligger 1 1/2 Mil fra Arntal, erholdes Lokale for Seminariet med en Gørtlgjærelse til Sognepræsten af 100 Eyd. aarlig, hvorfor tillige besærges Dværmning, Reensbølle og, om ønsket, Jord, for at give Eleverne praktisk Bøvlæring i Havedyrkning, samt et særskilt Muflværelse. Paa de omlyggende Gaarde, i nærmere Afstand end 1/2 Mil er Adgang til at erholde Logis baade for Lærere og Elever, hvor det antages, at et Par Værelser ville kunne faaes for omtrent 3 Eyd. maanedlig. Naar Eleverne ville lade sig nøie med almindelig Bondekost og være 2-4 om et Værelse, antages det at kunne erholde Alt i Snet for 24 p. daglig. Snetat der til Seminariet forud havde anmeldt sig 15 Elever, blev det sat i Gang i September 1839. Sognepræst Faye har for Dvælsingsvæsenets Understøttelsesfonds Regning foretaget en Rejse til Seminariet i Aker. Hølt Præstegaard ligger 6 1/2 Mil fra Christianiafand.

Commissioen har derfor ansøgt om et yderligere Bidrag af Dvælsingsvæsenets Understøttelsesfond af 200 Eyd. aarlig, som tilskud til Alunnenes Underholdning, medens de frekventere Seminariet, ligesom at der engang for alle maatte tilskaaes 250 Eyd. til Udbylde af Skolecasen, men den første Del af dette Andragende, der ogsaa gik ud paa Skolens Forandring til Skolelærere-Seminariet blev afslaaet, fornemmelig paa Grund af at det vorde Seminarium i Klæbo anlaaes tilstrækkeligt for Trondhjems Stift; hvorved Skolen ved Kongl. Resol. af 24de Octbr. 1838 blev tilskaaet engang for alle 200 Eyd. til Dvælses og et nyt Skolehuus.

iden de Skoleholdere, som beboes i Karmsunds Provisi. Bemeldte Skole er stiftet 1777 og er en Capital af 2250 Eyd. Til den ved Almueskolen ansatte Lærers Løn bidrager Districtets Indvaanere 30 Eyd. aarlig. Som Bidrag for den til Dannelsen af Dmangsskoleholdere ansatte Lærer underer Avguldsoms og Søndens Præstegjælde hvert 33 Eyd. 30 p. aarlig, medens Provisiets 3die Præstegjeld Torvshad har været villig til at yde nogetformelt Bidrag. Hidtil have kun meget faa uendbryes Elever benyttet den Adgang, der er dem aabnet til uden Betaling at erholde den for Dmangsskoleholdere fornødne Dannels.

lalt 38 Personer besøgt Skolen, for at lære Metoden, hvoraf 31 ere ansatte som Skolelærere. Frekvensen var i disse Aar som følger: i 1830: 6; i 1831: 12; i 1832: 11; i 1833: 1; i 1834: 5; i 1836 Ingen; i 1837: 1. Af Almueskolelærere have saaledes ialt ved denne Skole et Antal af 72 gjort sig bekendt med Berelundervisningsmetoden. Maaden, hvorpaa Metoden ved denne Skole bibringes Alunne, er saavel theoretisk, efter det for Metodenes Udvæls ved Skolen gjældende Reglement, som praktisk derved, at Alunne i Skolens forskellige Unerafdelinger selv maae agere Bøvlæring, og derefter, naar de hertil ere befornede duelige, for een eller flere Dage sættes til, under Lærerenes Dvæls og bestyre Undervisningen i den hele Skole. Dvælsingsvæsenets Understøttelsesfonds Bidrag i bemeldte Tidrum udgjorde omtrent 1620 Eyd.

om Skolens Virksomhed erfares, at fra 1832 til 1837 incl. ialt 37 Skoleholdere have været underviste i Berelundervisningsmetoden og erhvervet sig Færdighed i dens Anvendelse, nemlig i 1832: 3; i 1833: 11; i 1834: 5; i 1835: 4; i 1836: 4; i 1837: 5; hvortil kommer 3 af Domsognets Skolelærere og 2 Skoleholdere fra Vessens Præstegjeld i Nordlands Amt. Noget af disse have været understøttede af vedkommende Skolecasen, de øvrige have selv befoet deres Dvæls ved Skolen. Ved Resol. af 16de Juli 1838 bestemtes, at det Skolen af Dvælsingsvæsenets Understøttelsesfond tilskaaede Bidrag fra Begyndelsen af 1839 skal ophebe.

med Metoden. Som Aarsag til denne ringe Søgning angiver Biskopen Almens Modbydelighed for alt Nyt og Fremmed, men fornemmelig Skolevæsenets Uvillie, naar det gjælder, er det endog en nok saa liden Udgift for Skolecasen. I 1838 have 28 Skoleholdere fra 10 forskellige Præstegjælde besøgt Læraantallet. Efter det som fremsat Andragende er det ved Resol. af 3 April 1840 bestemt, at ovennævnte Bidrag og Forsigtigelse bortfalder.

Lærere ved faste Skoler, 1 foresaarer nu selv Berelundervisningskolen, og de øvrige 27 antages at være ansatte som Annerkirkesangere eller som omgaende Skoleholdere. De fleste af disse Læringer have, i Saab om Anstøttelse, paa egen Bekostning opholdt sig ved Skolen; enkelte ere døbende deels for Privates, deels for Communes Regning; de have i Umindelighed fuldtidig deres Curfus i 4 à 6 Uger, i hvilken Tid der steds er bleven aabnet dem Adgang til Søndagskolen, ligesom de have modtaget særskilt Undervisning, uendfor den sædvanlige Skoletid, i Moderemaalets Grammatik og Kirkesang (eller Psalmodecon). I 1838 have 7 Skolelærere frekventeret Skolen.

Trondrens Skolelærere-Seminariet og 80 Eyd. til Casfereren. I de 12 Aar 1826-1837 er af Fondet ialt udbetaalt til Seminariet 9744 Eyd. eller i Gjennemsnit 812 Eyd. aarlig.

Stedets og Skolens Navn.	Aaret, hvortil den er oprettet.	Ant. af Elever	Skolepenge aarlig for hver enkelt Eleve.	Undervisningsgenstandene og Antallet af Timer ugentlig, som læses i hver Klasse i de forskellige Fag.																	Lærere personalet.				Emolumenter eller anden offentlig Stilling.															
				Classens Antal.	Religion og Bibelfortælling	Portr.	Lesning med Fortælling	Lybf.	Lat.	Græsk.	Historie	Geographi.	Naturhistorie.	Arithmetik (Regning).	Algebra.	Geometri.	Calligraphi.	Regning.	Bogholderi.	Engelsk.	Mythologi.	Sang.	Symmetri.	Hønløst Samtal i hver Klasse.		Lærernes Navn oc.	Ernænsaar.	Antfættelsesaar.	Antal af Undervisningstimer ugentlig.	Spn.										
Fredrikshalds Borgerkole	1834	80	0	20.	3die Cl. b	3	4	2	3	2	0	0	6	4	3	0	4	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	34	Cand. theol. G. Stiffrad	1829	1834	27	350	fri Bolig og Brænde	
					3die Cl. a	2	4	2	4	3	0	0	5	3	2	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	31	Cand. theol. J. Bræder	1832	1834	27	200			
					2den Cl. b	4	5	3	0	0	0	0	4	4	4	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	31	Cand. theol. H. Kresting	1835	1836	25	170			
					2den Cl. a	3	4	3	3	2	0	0	3	3	0	0	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29	Cand. theol. M. Klem	1837	1837	16	100			
					1fte Cl.	0	0	12	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	E. Thilfen	—	1834	22	150				
Fredrikshalds Realkole	1801	37	0	(24 1/2)	3die Cl.	2	1	0	3	2	9	4	2	2	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29	1fte Lærer	—	—	26	—	refunderende Capellan; fri Bolig		
				(20 1/2)	2den Cl.	3	2	0	2	2	6	0	2	2	0	4	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29	Cand. theol. G. Falkenberg	1835	1835	26	192				
				12 1/2	1fte Cl.	6	4	0	0	0	0	0	3	3	0	7	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30	M. Olsen	—	1836	30	120				
Fredrikshalds Forstads Borgerkole	1798	19	9	—	1fte Cl. b	5	5	0	3	3	0	0	4	3	0	4	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	31	Cand. theol. P. Lund	1836	1836	31	230	fri Bolig og 3 Sp. for hver Elev, som undervises i fremmede Sprog		
Drøbak's Borgerkole	1825	20	0	20.	1fte Cl. c	5	5	0	3	3	0	0	4	3	0	4	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	31	—	—	—	—	fri Bolig og 20 Sp. til Lys og Brænde. Personel Capellan.			
				14.	1fte Cl. b. a	2	3	0	2	2	4	0	2	2	0	5	2	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	28	Cand. theol. J. B. Jarmann	1836	1836	30		180		
Moss Realkole	1833	25	0	30.	3die Cl.	3	4	0	2	2	3	2	2	2	1	4	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	34	Cand. theol. Kent. G. de Seue	1832	1834	30	300	fri Bolig, 60 Sp. til Lys og Brænde.		
				18.	2den Cl.	4	4	1	2	2	4	1	2	2	1	4	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	31	Cand. theol. J. Knudsen	1836	1834	31	180			
				12.	1fte Cl.	4	2	4	0	0	0	0	3	3	0	5	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	27	Seminarist Nygaard (fra Jonstrup Seminarium)	—	1837	31	144			
Stiens Borgerkole	1812	29	0	10.	2den Cl.	3	3	1	4	0	0	0	3	0	2	3	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	22	Cand. theol. K. D. Monrad	1833	1834	27	260	personel Capellan		
					1fte Cl.	4	3	2	0	0	0	0	4	2	6	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	28	Seminarist Wiibe	—	1812	30	310			
					2	7	6	3	0	0	0	0	3	4	4	9	3	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	50	Architect Bettger	—	1832	3	30			
					2	7	6	3	0	0	0	0	3	4	4	9	3	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	50	Organist Johnsen	—	1825	2	17 1/2			
Kragers Borgerkole	17**	22	13	18.	2den Cl.	2	3	0	4	3	6	0	3	2	0	3	2	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	33	Cand. theol. D. B. Juell	1831	1832	30	300	Catechet; fri Bolig og Dffer		
				6.	1fte Cl.	4	6	0	3	0	0	0	3	3	0	3	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	28	Cand. theol. J. F. Berg	1832	1837	30	200			
Lansbergs Borgerkole	1830	43	0	12.	2den Cl.	4	3	0	3	3	4	0	3	0	2	3	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	28	Cand. theol. J. Jacobsen	1827	1834	28	300	Catechet; fri Bolig, Jordvei (50 Sp. aarlig) og Dffer (150 Sp. aarlig)	
					1fte Cl.	6	0	3	2	0	0	0	3	3	0	6	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	28	Cand. theol. A. F. Møglstue	1832	1833	28	200			
Solmestrand's Borgerkole (den torstensholtske)	1824	32	0	15.	2den Cl.	4	6	0	0	0	0	0	2	4	0	4	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	28	1fte Lærer, Lovengreen	—	1823	30	360 Sp.		
					1fte Cl.	2	2	0	6	6	0	0	2	2	0	2	0	4	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	32	Cand. theol. Frost	1837	1836	30	200		
Drammen. 1. Bragerens Borgerkole	1714	73	0	22.	3die Cl.	3	4	0	4	2	4	0	2	2	0	6	2	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	35	1fte Lærer Cand. theol. H. N. Lange	1832	1824	16	252	Catechet; som Secretair 20 Sp., for Menholdelse 20 Sp., fri Bolig	
				18.	2den Cl.	4	4	2	4	0	0	0	2	2	0	4	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	28	2den Lærer Stud. F. Heins	—	1830	8	—		
				14.	1fte Cl.	6	0	6	0	0	0	0	0	2	0	6	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	26	3die Lærer J. F. Wilschfeldt	—	1834	30	240		
					3	13	8	8	8	2	4	0	4	6	0	16	2	14	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	88	Cand. theol. F. Winanæs	1831	1836	26	200		
2. Strøms Borgerkole	1725	40	0	9. 84	2den Cl.	4	5	2	3	0	0	0	2	2	0	6	4	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30	1fte Lærer A. Jacobsen	—	1819	30	600	fri Bolig, Catechet betales af 1fte Lærer, hos hvem han og saa har Alt frit i Huset	
					1fte Cl.	4	4	4	2	0	0	0	2	2	0	6	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30	2den Lærer M. Krohn	—	1832	30	(80)		
Sandnessjords Borgerkole	1830	13	0	—	1. 2. 3. Cl.	4	3	0	3	0	0	0	3	—	0	3	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18	Capitain Thestrup	—	1830	18	Sp. af hver Elev		
Christiania Borgerkole	1812	118	0	14 1/2	4de Cl.	3	4	0	5	0	0	0	3	2	1	3	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	36	1fte Lærer Stud. H. G. Schæffer	—	1819	18	450	Inspecteur ved Sk. fri Bolig, og Vrd. fri Bolig og Brænde	
					3die Cl. b	2	4	0	3	0	0	0	3	2	2	4	0	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	31	2den Lærer D. B. Brant	—	1825	28	250		
					3die Cl. a	2	4	0	3	0	0	0	4	3	2	5	0	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	28	3die Lærer Student G. Knudsen	—	1828	28	300		
					2den Cl.	2	4	0	0	0	0	0	2	3	5	0	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	28	4de Lærer Student E. Rasch	—	1829	23		246 1/2
					1fte Cl.	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	8	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24	5de Lærer Seminarist F. Bentzen	—	1827	24	250		
					5	9	16	16	11	0	8	0	10	9	8	25	0	19	5	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	147	6te Lærer Cand. jur. F. Wærstedt	—	1837	10	108		
					3	9	9	0	5	5	0	0	6	5	3	8	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	43	7de Lærer Cand. theol. G. Witttrup	1834	1837	6	64		
					3	9	9	0	5	5	0	0	6	5	3	8	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	43	8de Lærer D. Sundere	—	1832	5	84		
					37	105	105																																	

Realskoler.

Skolens økonomiske Stilling.						Anmærninger.
Capital.	Indtægt			Udgift		
	Skolpenge.	Kommunens Bidrag.	paa anden Maade.	til Læreres Løn.	øvrige Udgifter.	
Stift.						
0	1042.	0	130.	970.	114. 38	Fredrikshalds Borger-skole er oprettet efter en af Agerhuus Stiftsdirection under 31te August 1833 approberet Plan. 3 ældre Læder underviste Klokkeren, med en bestemt Betaling for hvert Barn, de Borgerbørn, for hvilke Saadant attraaedes. Skolen har eget Locale, opført i 1837 og indeholdende 5 rummelige og lyse Skoleværelser, foruden Bolig for een Lærer og en Rebel. Skolens Formaal er at give Eleverne Underviisning i de Kundskaber, som ere nødvendige for ethvert oplyst Medlem af Borgerfamfundet. Sognepræsidents Bidrag til Skolen er 80 Sp. og Klokkerens 50 Sp. aarlig, hvilke 130 Sp. udgjør det som "Indtægt paa anden Maade" anførte Beløb. Tilsynet med Borger-skolen føres af en Commission, bestaaende af Sognepræsident, Byfogden, een af Byens Formænd og 2de dertil af Kommunen udvalgte Borgere, der svare Stat af mindst 200 Sp. aarlig Indtægt.
4047.	414.	80.	488. 75	312.	572. 48	Fredrikstads Realskole er oprettet ved Fundats af 21de August 1801. 3 øverste Classer betales aarlig for en studerende Discipel 24 Sp. 72 f.; og for en Iffestuderende 12 Sp. 72 f.; paa samme Maade i de øvrige Classer; udenbyes Disciple betale noget Mere. Skolen har Forvagnings-Afgift af nogle til dens Bedste forsvarede Stykker af Byens Mark, aarlig til Beløb 213 Sp. 26 f.; Understøttelse af Statcasen 32 Sp. aarlig; Bidrag af Sognekaldet 80 Sp. og i Landfyld 3 Sp. 28 f. aarlig. Realskolen har et lille Bibliotek paa 36 Bind. Tilsynet med Realskolen føres af et Skoleraad, bestaaende af Byfoged, Sognepræsident og 3 af Byens Borgere. Med Forstadsens Skole føres Tilsynet af Inspectionen for de offentlige Skoler i Forstaden, der bestaar af Byfoged og Sognepræsident. Enhver Huseier maa betale Skolepenge efter Gaardens Brandassurancetart og Lebeoende for hvert Barn 4 Sp. aarlig. Begge Skoler have eget og tilstrækkeligt Locale. Forstadsens Skole har 200 Sp. aarlig i 3 Mar (fra 1837) af Oplysningsvæsenets Understøttelses-Fond, hvilket Bidrag indflyder i den fælles Skolekasse med Almueskolen.
(80.)	har fælles	Skolekasse	med Almueskolen.			
0	283.	0	0	200.	20.	Drethals Borger-skole er tilfattet Locale i øverste Etage af Hospitalsbygningen. Skolens Bestemmelse er, foruden den almindelige for Borger-skoler, tillige at bibringe de Børn, der maatte søge det, en forberedende Underviisning til at kunne optages i nederste Klasse af en Latinskole. Der følges en af Skolecommissionen affattet Underviisningsplan.
0	585. 24	157. 2	0	624.	118. 26	Rosø Borger-skole har et let, mindre bekvemt Locale, hvorfor en Skolebygning er under Opførelse. Skolens Bestemmelse er tillige at forberede til Optagelse i en Latinskole. 6 Sp. aarlig erlægges særskilt af de Disciple, som erholde Underviisning i de høje Sprog. Kommunen bidrager aarlig 124 Sp. og har desuden garanteret Skolen indtil 1000 Sp., hvoraf dog ikke mere end 150 Sp. maa anvendes aarlig. En stor Deel af bemeldte 1000 Sp. er allerede forbrugt. Ifølge Skolens Plan af 17de Juli 1833 bestaar Skolecommissionen af Byfogden, Sognepræsident, Formændene og een valgt Borger.
0	(193.)	har fælles	Skolekasse	med Almueskolen.		Skolens Borger-skole har eget Locale, der tillige afgiver Bolig for een Lærer. Res. af 17de April 1812 om Skolens Skolevæsen er lagt til Grund for Underviisningen, der har til Maal at gøre Eleverne stiftede til at optages paa Handels-Contoirer eller til at underfatte sig Navigations-Cramen. Tilsynet føres af Skolecommissionen, der bestaar af Byfoged, Sognepræsident og 3 Borgere.
0	590. 60	0	49. 17	500.	90. 114	Kragers Borger-skole er oprettet meget langt tilbage i Tiden. Instrux af Febr. 1831 jfr. Stiftsds. Bestemmelse af 6te Juli 1835. Skolekassen nyder 1/3 af Renterne af det Rosenhoffte Legat, af Kirkeblokkene og ved en Gavebog omtrent 50 Sp. aarlig, men bestaar forresten ved Skolepengene. 4 Sp. aarlig erlægges særskilt af dem, som nyde Underviisning i de høje Sprog. Det nærmeste Tilsyn med Skolen føres af første Lærer og Sognepræsident. Localet bestaar af 2de store og bekvemme Klasse-Værelser, hvoraf det ene tilhører Skolen, af det andet svares Løse til Byen. Begge Dreng-Classes ere samlede i eet Værelse de 2 Eftermiddage, da Pigerne nyde Underviisning.
(150.)	443. 38	450. 76	162. 46	500.	344. 119	Lønsberg Borger-skole er oprettet i sin nuværende Form ved Plan af 6te October 1830. Den har Locale i samme Bygning som Almueskolen, og hvori findes tilstrækkelig Plads saavel for Skolens, som for Borger-skolens Lærere. 3 Vintermaanederne (5) løses 5 Timer mere i hver Klasse. 25 Sp. betales aarlig af Disciple, der ere bestemte til Studeringer, hvilke i Almindelighed forberedes til at optages i 3de eller 4de Klasse af en lærd Skole; af disse Disciple var der i 1837 kun 4. Tilsynet føres af Byfoged, Sognepræsident og 2 af Formændsboret. Borgere, der have Gvne til at betale, kunne ikke faae sine Drengbørn indsatte i Almueskolen, men maae lade dem søge Borger-skolen, af hvilken Bestemmelse i Planen megen Ulempe opstaaer.
12000. Selv	275.	0	500. Selv	560.	35.	Holmestrand's Borger-skoles Locale eies af Byen og afgiver tilstrækkelig Plads. Skolens Maal er, at Eleverne kunne nyde en Dannelse, som er fornøden for vorde Hantlende og Søfarende. Tilsynet føres af en Direction, bestaaende af Sognepræsident, Byfogden og 2 Borgere, som, paa Forslag af Sognepræsident og Byfogden, bestilles af Stiftsdirectionen, der under 3die Juli 1822 har approberet Plan for Skolen.
0	960.	40.	177. 28	752.	235. 43	Dragernæs Borger-skole navnes allerede i Kirkens Fundats af 14de December 1714. Ved Plan af 16de August 1799 omdannet til en Realskole, igjen hævet ved Kongl. Res. af 9de Mai 1831, hvorefter en ny Plan af 21de December 1831 blev approberet af Stiftsdirectionen. En ny Skolebygning er under Arbejde. Dragernæs Borger-skole er tillige at betragte som Forberedelsesanstalt for Latinskolen. Tilsynet føres af en Inspection, bestaaende af Sognepræsident, Byfogden og 2 af Byens Borgere.
75.	300.	0	—	300.	—	Strømsø Borger-skoles nuværende Bygning er opført paa Kirkens Befølning i 1725. Skolen har ingen Plan; begge Lærere ere uforberede; 1ste Lærer oppebarer som Een samtlige Skolepenge, hvori dog ofte Medstøttelse finder Sted, saa at de ialt kunne anlæses til 300 Sp. aarlig. Skolen har et Bibliotek paa 50 Bind, hvortil aarlig anvendes Renten af Skolens Capital, der udgjør 75 Sp. Tilsynet føres af en paa lignende Maade organiseret Inspection som for Dragernæs.
Fælles	Skolekasse	med Almueskolen.				Sandefjord's Borger-skole benytter fælles Locale med Almueskolen, da Underviisningen i denne sidste foregaar om Eftermiddagen, i Borger-skolen derimod om Formiddagen. Eleverne ere deelte i 3de Classer. Plan af 30te Mai 1830. Tilsynet føres af Sognepræsident, Byfoged og 2 af Stedets Borgere.
400.	1726. 90	0	869. 103	2045. 48	418. 119	Christiania Borger-skole benytter siden 1825 det af Kommunen i 1822—25 opførte Locale. Skolens Plan er af 18de December 1827 jfr. Res. af 16de August 1833 og 20de August 1839. Skolen har en Indtægt af omtrent 400 Sp. aarlig ved Utleie af Værelser. Tilsynet føres ved en Bestyrelse, bestaaende af 5 Medlemmer. De Disciple, der nyde Underviisning i Latin, undervises ikke i Engelsk, og i 4de Klasse ikke heller i Tydsk, saaledes at ingen af Skolens Afdelinger læser mere end ved Planen er bestemt.
16522.	6619. 92	727. 78	2377. 29	6763. 48	1950. 27	
		9724. 79		8713. 75		
Stift.						
0	478. 75	100.	89. 99	598.	70. 54	Christiansands Borger-skole har Locale i en Byen tilhørende Bygning, den forrige Bispegaard. Den af Stiftsdirectionen approberede Plan er af 31te Marts 1837. En Bestyrelse bestaaende af Sognepræsident og 2de andre Indvaanere føre det fornødne Tilsyn.
har fælles	Skolekasse	med Latin	skolen.			Stavanger Borger-skole, der er combineret med den lærde Skole, er oprettet ved Res. af 20de August 1831. Planen er af 30te April 1832. Skolen benytter det samme Locale, som Latinskolen, den saakaldte Kongsgaard, og har tildeels det samme Lærerepersonale. De for Lærerne anførte Underviisningstimer gjaldt for den combinerede Skole ved Udgangen af 1837.
0	568.	0	0	550.	18.	Østerridsøer Borger-skole, oprettet ved Rescript af 17de October 1800, har eget Locale. Byens Skolecommission fører Tilsyn med Skolen.
0	1046. 75	100.	89. 99	1148.	88. 54	
		1236. 54		1236. 54		
Borger-skole.						Bergens Realskole gif fra 1834 over til at blive en aldeles privat Indretning. Aldede Højmand Laak har testamenteret til en Realskoles Oprettelse i Bergen en Capital, hvilken nu udgjør 32000 Sp., men efter Testators Dnsse først skal benyttes, naar den er steget til 48000 Sp.
Stift.						
0	244.	200.	32.	250.	256. 34	Christiansunds Borger-skoles ældre Plan var af 26de September 1795; ny Plan af 11te Juli 1836; den har eget Locale. Skolen nyder en aarlig Understøttelse af 32 Sp. af Oplysningsvæsenets Understøttelses-Fond. Tilsynet føres af Skolecommissionen.
		476.		506. 34		
12576. 5	1572. 33	0	1547. 98	2299. 36	558. 70	Trondhjems borgerlige Realskole med de dens Bestyrelse underlagte Instituter, det Meindstiftes Familielegat og Legatet til Mraas fattige oprettedes ved Fundats af 19de December 1781. Skolen eier en smuk Skolegaard, erhvervet i 1829 for 4500 Sp. Renterne af det Meindstiftes Familielegat tilfalde Skolen, forsaavidt ikke Fattige af Familien dertil melde sig, hvilket Sidste nu for et aarligt Beløb af 50 Sp. er Tilfaldet. Af de angførte Støttelser udbetales aarlig til Skolen 100 Sp. Antallet af Gratificer er 8, 4 Dreng og 4 Piger. Skolen eier et Bibliotek bestaaende af 600 Bind, fordetmeste tydske Bøger af ringe Værd; ligeledes eier den endel gode Tegne- og Gidsmodeller. Tilsynet føres af Inspectionen og Skolens Direction, bestaaende af 5 Medlemmer.
		3120. 11		2857. 106		
17885. 5	1816. 33	200.	1579. 98	2549. 36	814. 104	
		3596. 11		3364. 20		
ens Bispedømme.						
0	262.	0	0	210.	40.	Tromsø Borger-skole har til Henfigt at forberede Disciple for Middelskolen, og for Pigerne, at give dem tilstrækkelig Kundskab i de nævnte Underviisningsfag. Tilsynet føres af Middelskolens Forstandsbord, og Skolen holdes i Middelskolens Locale. Underviisning i Religion gives 4 Gange ugentlig i Skrivnings- og Regnings-Timerne.
				250.		
34407. 5	9744. 80	1027. 78	4046. 106	10670. 84	2893. 65	
		14819. 24		13564. 29		

og Middelskoler.

oekonomiske Forsætning ved Ulgangen af 1837.

Kortfjellige Indtægter.	Tilfud af Statscasen.	Tilfud af Kammercasen.	Indtægt i det Hæte i 1837.	Udgifter i det Hæte i 1837.	Stipendiefond.		Gratifikationspladse.	Bibliotek eller andre videnskabelige Samlinger.	Deres Størrelse ic.	Anmærkninger.	
					Capital.	Beløbet af de i Aaret udbettede Stipendier.					
1) Degnepenge 448. 54	0	0	10770. 107	9143. 14	2859.	430. 108	20	11	10000Bd.	En Latin-skole eksisterede allerede tidligere end 1567 i Dysto, hvorfra den i 1635 blev forflyttet til Christiania og erholdt Fundats af 20de August 1635. Det betydelige Fordegsels, hvoraf Skolen fra ældre Tider har været i Besiddelse, og som nu tildeels er realiseret, gik denne Skole til den rigeste i Landet. Den er desuden et betydeligt Stipendiefond, bestaaende af flere private Legater, hvoraf de vigtigste ere: Jørgen Wihlmsens 756 Eyd.; Frederici VII 346 Eyd. 30 f., og det Arentdalske (som dog først uddøles, naar vedkommende Disciple dimitteres til Universitetet), 1365 Eyd. Det Arentdalske Legat, hvis Capital udgjør 2106 Eyd., uddøles af Christiania Magistrat; og det Arentdalske, stort 1448 Eyd. dees lige mellem Skolen og Universitetet; disse tre sidstnævnte Legater ere derfor ikke heller optagne i det som Stipendiefond opførte Beløb. Da en lærd Skole allerede for længere Tid tilbage er oprettet i Arentdal, og saaledes ingen Discipel fra Arentdal siden den Tid har frekventeret Christiania Skole, er, ifølge Bestemmelsen i § 10 No. 5 af Fundatsen for det arentdalske Legat, Intet af dette Legat i flere Aar tilfaldt Christiania Skole, og det her saaledes ialfald rigtigere henregnes som tilhørende Arentdals end Christiania Skole.	
2) Godtgjærelse af Statscasen for Kongeliender . . . 162 for den Ankerfke Hauge . . . 150 312.	0	0	10770. 107	9143. 14	2859.	430. 108	20	11	11000Bd.	Foruden de i Tabellen anførte 20 Stipendiater er desuden under Rubriken om Stipendier i Regnskabet for 1837 een Discipel anført at have erholdt en Understøttelse af 30 Eyd., og saaledes kunde maaskee Stipendiaterenes Antal rettet anføres til 21. Med Hensyn til Stipendiefondets Formue maa isærigt anmærkes, at samme ikke nootagligen kan angives, da ifkun nogle enkelte af de til Stipendier for Skoledisciple tilfede Legater ere anvendte efter deres Bestemmelse, hvorimod de øvrige ere sammenfattede med Skolens Capitaler. — For at supplere den ved den aarlige Stipendieuddeling for fornødent anførte Sum, anvendes derfor endel af Skolens Indtægter, saasom af Degnepenge og Renter.	
3) Afgift af Agersthuus Stifts Kirker 132. 48	0	0	5143. 56	4601. 97	7006. 90	317. 30	-	6	1630Bd.	Den nærværende Skolebygning, der er opført, efterat den ældre i Aaret 1702 var afbrændt, er en grundmuret 2etages Gaard med omtrent 30 Værelser, er opført 1786, ifølge Afskr. 21 April 1774, paa den bestjendte Thomas Angels Legats Besøffning, af hvilket der ogsaa er anlaaet en aarlig Sum af 50 Eyd. til dens uødvendige Reparation; den afgiver, foruden Bolig for Rector og en Lærer, Locale for det næste Videnskabelige Selskab. Skolen har betydelige Indtægter under Navn af Kornliende af Nordmørs og Nordskals Fogderier, af Conrector-Løn af de nordlandske og trondhjemske Kirker, samt Stipendiefondet af Degnetels, Trondhjems Legat (35 Eyd. 66 f.) ic. ic. Af ifølge Fordegsels er Skolen 16 Spand, 2 Dre, 9 Mtr. eller 11 Eyd. 3 f. Lunge, med Bygjel og Landfjeld, samt uden Bygjel 3 Spand 1 Dre 15 Mtr., eller 2 Eyd. 7 f. Lunge. Af Stipendiefondets Renter have 272 Eyd. været anvendte til Godtgjærelse af Skolepengene for 6 Disciple, som have nydt fri Underføffning; Renter, 45 Eyd. 30 f., er anvendt til Indkjøb af Bøger, hvoraf 6 Disciple have nydt godt. Med Hensyn til Skolens Stipendier bemærkes Resolutionsen af 13de April 1835 jfr. Refol. 26de Marts 1840.	
4) Biri Kongeliende 169. 52	0	0	5143. 56	4601. 97	7006. 90	317. 30	-	6	1630Bd.	Den nærværende Skolebygning, der er opført, efterat den ældre i Aaret 1702 var afbrændt, er en grundmuret 2etages Gaard. Da den ikke svarer til sin Hensæt, er et nyt Skolehus under Arbejde, som antages at ville koste omtrent 24000 Eyd. og ventes at blive færdigt i 1840. Det med Skolen i ældre Tider forenede Seminarium Fredericianum, stiftet 1750, opførte ganske i 1808. Skolen har faaet sin nærværende Organisation ved Resolutionsen af 5te September 1806. Forøvrigt gjælder, ligesom ved de andre lærde Skoler, den almindelige Skoleforordning af 1809. Bergens Cathedral-skole har eiet omtrent 163 Leber Emers Landfjeld med Bygjel, foruden nogle faa Lebers Wngjel uden Landfjeld, og 16 Landfjeld i enkelte Brug i Bergens Stift, og 14 Bd. 2 1/2 Spand Korn i Stavanger Amt. Ifølge Dylingsbureauets Fonds Protocoller udgjør Beløbet af det folgte Skolens Gods til Ulgangen af 1836 55527 Eyd. 70 f., foruden en til Kornrente overgaaen Andeel af Kjøbesummen, stor 552 Eyd. 80 f. Naar det hele Gods i Bergens Stift engang bliver folgt, vil det efter en Middelevs af det hidtil folgte, indbringe en Capital af 79128 Eyd. Dglaa af Godset i Stavanger er Meget folgt, uden at dog endnu nogen rimelig Calcul kan gjøres over hvad det vil indbringe; maaskee vil det kunne anlaas til mindst 6000 Eyd. Hertil kommer Skolens ældre Capitalfond 7833 Eyd. 68 f. De paa denne Maade indvundne Capitaler ere gjorte frugtbringende, med Undtagelse af hvad der af samme i den senere Tid, med Hjemmel af Resolutionsen af 26de August 1832 er anvendt til Opføffelsen af den nye Skolebygning. Foruden Renterne af ovennævnte Capitaler, har Skolen Landfjeld af det ifølge Fordegsels og Jordafgift af det folgte og senere end Loven af 4de August 1827 bortbyggede. Fordegselsindtægterne i 1837 udgjorde i Alt 1037 Eyd. 32 f., men ville itige, naar Godset folges. Under "Kortfjellige Indtægter" er opført Conrector-Løn 89 Eyd.; Kostpenge af Statscasen 258 Eyd., Embedsaffgifter af 5 Præstefald (Gosanger, Hammer, Gleypen, Førde og Nyfiken) 440 Eyd.; Degnepenge 205 Eyd. 76 f. ialt 992 Eyd. 76 f. Af Statscasen har Skolen, foruden de saafaldte Kostpenge, intet Tilfud erholdt siden 1825. — Det tidligere Skolen givne Tilfud 12696 Eyd. faaer endnu uafbetalt, da Skolen ifølge Resolutionsen af 20de December 1805 formener sig berettiget til Erstatning af Statscasen for Besøffelsen af Kirkefjengen, som til den Tid havde været overdraget Cathedralskolens Lærer og Disciple. Ved bemeldte Resolutionsen, der henlagde Besøffelsen af Kirkefjengen til Almueskolerne, tilfagdes den lærde Skole en aarlig Godtgjærelse af 1108 Rd. D. G. eller 886 f. Eyd., hvilket Beløb siden 1814 er fal været kommet Skolen tilgode.	
5) Reie af Skolegdns. Kjelder 130.	0	0	5143. 56	4601. 97	7006. 90	317. 30	-	6	1630Bd.	Den nærværende Skolebygning, der er opført, efterat den ældre i Aaret 1702 var afbrændt, er en grundmuret 2etages Gaard. Den nærværende Skolebygning, der er opført, efterat den ældre i Aaret 1702 var afbrændt, er en grundmuret 2etages Gaard. Den nærværende Skolebygning, der er opført, efterat den ældre i Aaret 1702 var afbrændt, er en grundmuret 2etages Gaard. Den nærværende Skolebygning, der er opført, efterat den ældre i Aaret 1702 var afbrændt, er en grundmuret 2etages Gaard.	
6) Af Christianias ophavende Brandcasie Udbytte for Skolens Gaard 188.	0	0	5143. 56	4601. 97	7006. 90	317. 30	-	6	1630Bd.	Den nærværende Skolebygning, der er opført, efterat den ældre i Aaret 1702 var afbrændt, er en grundmuret 2etages Gaard. Den nærværende Skolebygning, der er opført, efterat den ældre i Aaret 1702 var afbrændt, er en grundmuret 2etages Gaard. Den nærværende Skolebygning, der er opført, efterat den ældre i Aaret 1702 var afbrændt, er en grundmuret 2etages Gaard.	
1380. 34	0	0	5143. 56	4601. 97	7006. 90	317. 30	-	6	1630Bd.	Den nærværende Skolebygning, der er opført, efterat den ældre i Aaret 1702 var afbrændt, er en grundmuret 2etages Gaard. Den nærværende Skolebygning, der er opført, efterat den ældre i Aaret 1702 var afbrændt, er en grundmuret 2etages Gaard.	
Statscasens Contingent . . . 132. (Erstatn. for Sangopvartning.) Kirkeiender 1440. Conrectors Løn 120. 82 Degnepenge 284. 9	0	0	6288. 114	5317. 81	7006. 90	317. 30	-	6	1630Bd.	Den nærværende Skolebygning, der er opført, efterat den ældre i Aaret 1702 var afbrændt, er en grundmuret 2etages Gaard. Den nærværende Skolebygning, der er opført, efterat den ældre i Aaret 1702 var afbrændt, er en grundmuret 2etages Gaard.	
1976. 91	0	0	6288. 114	5317. 81	7006. 90	317. 30	-	6	1630Bd.	Den nærværende Skolebygning, der er opført, efterat den ældre i Aaret 1702 var afbrændt, er en grundmuret 2etages Gaard. Den nærværende Skolebygning, der er opført, efterat den ældre i Aaret 1702 var afbrændt, er en grundmuret 2etages Gaard.	
Conrectors Løn 89. Kostpenge af Statscasen . . . 258. Kirkeiender 1440. beds-Afgifter 440. nepenge 205. 76	0	0	6288. 114	5317. 81	7006. 90	317. 30	-	6	1630Bd.	Den nærværende Skolebygning, der er opført, efterat den ældre i Aaret 1702 var afbrændt, er en grundmuret 2etages Gaard. Den nærværende Skolebygning, der er opført, efterat den ældre i Aaret 1702 var afbrændt, er en grundmuret 2etages Gaard.	
992. 76	0	0	6288. 114	5317. 81	7006. 90	317. 30	-	6	1630Bd.	Den nærværende Skolebygning, der er opført, efterat den ældre i Aaret 1702 var afbrændt, er en grundmuret 2etages Gaard. Den nærværende Skolebygning, der er opført, efterat den ældre i Aaret 1702 var afbrændt, er en grundmuret 2etages Gaard.	
401. 46	870	0	3882. 107	3629. 92	1564. 10	61. 60	1	8	1900Bd.	Den nærværende Skolebygning, der er opført, efterat den ældre i Aaret 1702 var afbrændt, er en grundmuret 2etages Gaard. Den nærværende Skolebygning, der er opført, efterat den ældre i Aaret 1702 var afbrændt, er en grundmuret 2etages Gaard.	
77. 110	2250	0	3489. 62	3386. 93	0	0	0	3	5	648Bd.	Den nærværende Skolebygning, der er opført, efterat den ældre i Aaret 1702 var afbrændt, er en grundmuret 2etages Gaard. Den nærværende Skolebygning, der er opført, efterat den ældre i Aaret 1702 var afbrændt, er en grundmuret 2etages Gaard.
0	1550	0	2387. 40	2342. 5	2000.	80.	3	4	225Bd.	Den nærværende Skolebygning, der er opført, efterat den ældre i Aaret 1702 var afbrændt, er en grundmuret 2etages Gaard. Den nærværende Skolebygning, der er opført, efterat den ældre i Aaret 1702 var afbrændt, er en grundmuret 2etages Gaard.	

økonomiske Forfatning ved Udgangen af 1837.
 tægt.

Forskjellige Indtægter.	Liggepladser.			Stipendiefond.			Gratistpladse.			Bibliotek eller anden videnskabelig Samling.	Deres Omkostning.	Anmærninger.			
	Liggepladse af Statscasen.	Liggepladse af Kommuncasen.	Indtægt i det Helt i 1837.	Udgift i det Helt i 1837.	Capital.	Beløb af de i Hvert udbetalte Stipendier.	Antallet af Stipendiater.	bejatte.	ubefatte.						
350.	800	0	2183.	2069.	41	0	200.	4	3	3	220	Frederikshald havde, ligesom Skien, Tønsberg og Frederikshald, i ældre Tider en latin Skole, som blev nedlagt 1739. I Aaret 1806 blev oprettet en privat Borger-skole, kaldet "Prinds Christian Augusts Minde," hvilken ved Resolution af 9de Juli 1822 blev udvidet til en lærd Skole, under Navn af "Kronprinds Carl Augusts lærde Skole." Hans Majestæt Kongen skænkede ved Resolution af 9de Juli 1822 af egne Midler 10,000 Sp. til Indkjøb af en Gaard for Latin-skolen; denne opbrændte i 1826 og er siden igjen opført af Grundmure med en Befolkning af 9,597 Sp. Da den udbetalte Assurance-sum kun udgjorde 7,600 Sp. blev Skolen nedlagt til at optage forskjellige Kaan, hvilke senere ere indførte ved et Oplysningsvæsenets Understøttelsesfond tilsaaret rentefrit Kaan af 1850 Sp. Den nye Skolebygning, der blev taget i Brug i 1830, er asureret for 8,350 Sp. Den Realkole af Prinds Christian August skænkede Skolegaard blev i 1823 solgt for 392 Sp. til Fordeel for Skolecasen. Hans Majestæt Kongen har ved Resolution af 9de Juli 1822 bevilget 4 Disciple af Smaalshøns Amt, som af Amtmanden udværges, hver et aarligt Stipendium af 30 Sp., saalænge de fortsætte deres Studeringer i denne Skole. For den ophævede Realkole tilhøder Skolen et aarligt Beløb af 350 Sp., hvormod der paahviler samme en Pension af 100 Sp. aarlig (vortfalden i Juli 1838). Skolehuset er en ældgammel anseelig Bygning med tilliggende Have, den saakaldte Stavanger Kongsgaard, der før Reformationen blev benyttet til Bispegaard. Den blev i 1824 indkjøbt til Skolen for 4000 Sp. I ældre Tider havde Stavanger en Latin-skole, som blev ophævet paa samme Tid som Frederikshalds, i 1739, og forandret til en almindelig Skole. Ved Resolution af 2den October 1824 oprettedes en lærd Skole, hvortil Stavanger By og Amt havde subscriberet en Capital af 4,720 Sp., som tildeels blev benyttet til Indkjøb af Skolegaard. Hans Majestæt Kongen skænkede en Capital af 1800 Sp., hvis Anvendelse er bestemt ved Fundats af 23de October 1826; den udgjorde ved Udgangen af 1837 1690 Sp. 70 f., hvoraf Renten var 62 Sp. 50 f.; 26½ Sp. blev anvendt som Vedligeholdelse til Skolecasen for 3de Disciple, og Resten tillagt Capitalen. Fra den forrige Realkole er Skolen et Fond af 321 Sp.; ligeledes et Legat, Serine Scheles, stort 500 Sp. Paa de subscriberede Bidrag stod ved Udgangen af 1837 endnu omtrent 888 Sp. til Rest, hvilket Beløb er opført under "forskjellige Indtægter." Skolens fremtidige Existent er sikret ved en under 3die August 1835 af Stavanger Byes Borgere tagen Beslutning, hvorved er bestemt, at Communen, med et aarligt Bidrag af 400 Sp. af Statscasen, vil garantere Dyrholdelsen af en fuldstændig lærd Skole i Forbindelse med en Borger-skole. Ved Kongl. Resol. af 17de Octbr. 1839 er et Rectorembete ved Skolen oprettet med 900 Spds. Wage. I 1719 blev oprettet en latin Skole, som allerede ved Fundats af 24de Marts 1734 blev forandret til blot at være Christendoms Skole (se Rescript af 28de Juni 1740). Ifølge Rescript af 29de September 1786 oprettedes igjen en latin Skole. Rescript af 10de October 1788 viser, at Skolecasen, der var fælles for det lærde og Almueskolevæsenet, ved Udgangen af 1786 eiede den betydelige Capital 45,149 Rd. Ved Forordning af 12de December 1806 blev den latin Skole omdannet til en Middel-skole, som igjen blev ophævet ved Rescript af 15de December 1812, der fastsætte, at dens Fonds ic. skulde — med visse Forsigtigheder — tilfalde Borger- og Almueskolevæsenet paa Kongebærg, men Borgersamlingen forbeholdes andre Skoler. Den blev i 1817 overladt til den lærde Skole i Drammen, hvormod Kongebærg Skole ved Resolution af 12de Februar 1818 erholdt Tilfagn om en Odbjergelse af 516 Sp. til Byg, naar en lærd Skole der igjen maatte blive oprettet. Ved Resolution af 10de Jan. 1824 oprettedes paa den Middel-skole, som endnu bestaar, og som forhen underholdtes af Byens almindelige Skolecasen, forsaavidt dens Udgifter ikke kunde bestrides af Skolepengene, og af de 200 Sp. i aarligt Tilfud af Statscasen. Skolen og dens Lærere have Høllig i Skolecasens Gaard, en stor og rummelig Bygning, asureret for 2,680 Sp. Ved Kongl. Resol. af 22de Jan. 1838 er nu bestemt, at Statscasen skal udbetale det Manglende, næstetter Skolepengene og et vedtaget Bidrag af Kongebærg By- eller Skolecasen, stort 300 Sp. aarlig. Den i Tabellen optagne Capital tilhøder egentlig det almindelige Skolevæsen. Under "forskjellige Indtægter" er indbragte 921 Sp., der ere optagne af Capitalen. Under "Udgift" er anført saavel Middel-skolens særskilt som dennes i Forening med det almindelige Skolevæsen; Cassebeholdningen ved Udgangen af 1837 var 645 Sp. 58 f. Ved Resolution af 6te Mai 1823 oprettedes i Laurvig en Middel-skole efter Anbefaling fra Communen, og blev organiseret ved Resolution af 10de Januar 1824. Ved Resolution af 1ste Septbr. 1829 forøgedes Maximum af Disciple til 50, og Skolepengene for de studerende Disciple i 3die Klasse forøgedes til 32 Sp. aarlig. Resolution af 16de Januar 1834 indeholder Bestemmelse om unge Søfarendes Oplæggelse ic. Biblioteket bestyres efter de ved Resolution af 17de Juli 1827 fastsatte Regler. En Handels-Klasse, der var annecteret Skolen, blev i 1833 ophævet af Mangel paa Disciple. Skolen og dens Bestyrelse have forandret Localen i den Laurvigs By tilhørende saakaldte Herregaardsbygning. I Tabellen er under "forskjellige Indtægter" optaget Beholdningen fra det foregaaende Aar; ved Udgangen af 1837 udgjorde den 570 Sp. 39 f. Ved en Borgersamlings Beslutning af 10de Septbr. 1835 er Skolen sikret et aarligt Tilfud af Kommuncasen af 200 Sp. Efter Handelsklasses Ophævelse antages Maximum af Disciple igjen at være det oprindelig bestemte Antal 40. Ifølge Rescript af 9de August 1805 var Skolen oprindelig en borgerlig Realkole, men blev ved Resolution af 19de November 1824 udvidet til tillige at være Middel-skole. Planen for Skolen indholdes i fornavnte Rescript, nærmere bestemt ved Resolution af 21de December 1818 og 12de September 1823. Med Skolen er under samme Bestyrelse forenet en Højskole (23 Elever), hvori Middel-skolens samtlige Lærere tilsammen give 18 Timer ugentlig Undervisning. Antallet af Gratistler er ikke bestemt, men ifølge Bestemmelsen for Kjøbmand B. Thomassens og Hustru Lovise Grosses Legat (Capital 8,750 Sp.) anvendes af Renterne til 12 fattige Børns (6 Dreng og 6 Piger) Odrægtelse og Skolegang ic. 144 Sp. 36 f., samt til Lønning for en Lærer ved Middel-skolen 100 Sp., der i Tabellen ere opførte under Rubriken "forskjellige Indtægter." Skolens Capital bestaar i 23 Stk. 4 pSt. rentebærende Statsobligationer. Skolens Indtækt ved Udgangen af 1837, 175 Sp. 36 f. føres til Udgift i næste Aars Regnskab. Skolen er et Zetages Huus, asureret for 3,500 Sp. der, foruden 5 rummelige Kæseværelser, afgiver Høllig for en Lærer, der ikke har Familie. I samme Bygning er indbrømt Localen for Byens Fattigskole og sammes Lærere. Skolen har ikke nydt nogen Understøttelse af det Offentlige. Ved Resolution af 4de Juni 1831 blev Skolen befalet oprettet, hvortil en i Romdals Amt foranstaltet Subscription gav Anledning. Af frivillige Bidrag indkom ialt 4816 Sp. 81 f., hvoraf fra Melde By 2000 Sp., og fra Trondhjems By 440 Sp. Ved Beslutning af 19de Januar 1831 har Melde Commune vedtaget, næstetter Skolepengene og 300 Sp. aarlig af Statscasen, samt flere mulige Indtægter, at overtage Forpligtelsen til at soutinere en Middel-skole der paa Stedet. Skolens specielle Reglement er af 26de October 1831. — Resolution af 24de Februar 1832 tillægger Skolen Afgiften af Ojægtløber- og Landstrammer-Besvillingen i Romdals Amt, hvilken for 1837 udgjorde 45 Sp. Under "forskjellige Indtægter" er tillige optaget Beholdning fra 1836. Ved Udgangen af 1837 udgjorde Beholdningen 1965 Sp. 55 f., hvoraf 1728 Sp. 90 f. var Restance af frivillige Bidrag, og 236 Sp. 85 f. contant. Skolehuset kostede i Indkjøb 3,100 Sp., er asureret for 3,080 Sp., og indeholder 13 Værelser. Ved Resolution af 4de Juni 1831 blev Skolen befalet oprettet, saafraat Tromsø By paa egen Befolkning havde tilveiebragt det fornødne Local; hvorhos et aarligt Tilfud af Numarkens Brandevins-Afgiftscasse, stort 200 Sp., blev tilsaaret Skolen, tilligemed 450 Sp. aarlig af Statscasen. Forsvrigt tillygtes Byen in subsidium at afholde Skolens Udgifter. Skolens specielle Reglement er af 14de Marts 1832. Skolehuset er en gammel Zetages Krøbbygning, tilhørende Tromsø Byes Commune, med Localen for Skolen, samt Høllig for Dretslæren og Adjuncten. En Bogsamling i Forbindelse med Skolens Bibliotek er i 1837 oprettet under 9de Marts 1837, have S. S. Olsen Lømmervig og Hustru af Trans Sogn skænkede deres hele Formue, efter Fradrag af 500 Sp. til Trans Sogns Skolecasen, til Tromsø Middel-skole, til Bestridelse af Skolepengene for uformuende og værbige Forældre Børn. Under "forskjellige Indtægter" er opført 200 Sp. af Brandevinsafgiftscassen og 19 Sp. 44 f. private Bidrag. Ved Udgangen af 1837 var Beholdningen 197 Sp. 25 f.			
1091. 23	400	0	2546.	53	1690.	1690.	70	26.	24	3	3	0	Skolens Bibliotek Gudeel Karter og 2de Glober.	340	Bind
1330. 107	200	300	2900.	22	1116.	22	(2254.62)	0	0	0	0	0	Skolens Bibliotek	120	Bind
567. 117	300	200	2034.	27	1463.	108	0	0	0	0	0	0	Skolens Bibliotek	250	Bind
100.	0	350	1424.	104	1600.	20	8750.	0	0	6	0	0	—	—	—
2232. 53 (hvoraf dog 1948 Sp. 2 f. er Restance af de eengang for alle tegnede frivillige Bidrag).	300	0	3292.	65	1327.	10	0	0	0	0	0	0	Skolens Bibliotek Hølle Karter.	209	Bind 20 Spd. aarlig til Byens Indkjøb.
462. 57	450	0	1797.	87	1600.	62	Kommer- vigsLegat	—	—	0	0	0	Skolens Bibliotek	155	Bind

mindelige Skolevæsen (se Anmærningstabel).

Undervisnings-Timenes Fordeeling i de lærde Skoler.

Skole.	Undervisnings-gjenstandene.															Tidetal ugentlig.				
	Religion og Bibelesfor.	Roef.	Latin.	Latin Stil.	Græf.	Hyff.	Frans.	Historie.	Geographi.	Geometri og Arithmetik.	Arb.	Calligraphi og Tegning.	Antiquit. og Mytologi.	Engelf.	Handelslæb.					
Christiania	12	18	48	under Latin	26	7	8	20	11	23	6	10 (16)	3	0	0	under Religion	3 (9)	4 (12)	0	199 (219)
Trondhjem	12	16	39	9	20	6	9	18	9	20	4	10	2	0	0	1	0	0	0	175
Bergen	15	17	50	under Latin	11	8	9	17	13	21	3	10 (20)	0	0	0	—	2 (10)	0	0	176 (194)
Christiansand	8	10	33	under Latin	22	4	4	16	8	16	4	8	(2)*	0	0	under Religion	3 (12)	3 (12)	0	139 (157)
Drammen	11	12	25	5	13	11	6	15	8	16	5	7	2	6	0	—	0	0	1	143
Efien	16	12	40	under Latin	23	8	8	12	12	15	6	0	(3)*	0	0	(1) und. Græf.	0	0	0	152
Frederikshald	7	12	23	5	12	7	7	12	6	13	(15)	2	6 (10)	0	0	(1) und. Relig.	0	0	0	112 (118)
Stavanger	15	11	22	6	11	9	4	8 (11)	11	15	(18)	3	9 (12)	2	0	(1) und. Relig.	0	0	0	128 (137)
Kongsberg	3	3½	11½	1½	8½	5	4½	5	3 (4)	7½	0	3	1	0	0	0	0	0	0	57 (58)
Laurvig	6	7	20	under Latin	8	4	4	10	10	9	0	6	0	0	0	0	0	0	0	84
Krendal	6	13	12	1	4	10	7	11	4 (6)	13	0	6 (18)	0	4	0	0	0	0	0	91 (105)
Molde	4	4	16	under Latin	8	5	3	4	4	9	0	4 (8)	0	10	2	0	0	0	0	73 (77)
Tromsø	4 (6)	7	21	under Latin	6	7	4	9	5 (7)	10	0	8	0	3 (6)	0	0	1 (3)	0	0	85 (94)
Summa	119(121)	142½	360½	27½	172½	91	77½	157(160)	104(109)	187½(192½)	33	87(126)	10	23(26)	4	1	9(34)	7(24)	11614(1713[1659])**	

* betegner, at Tidetallet, som allerede indbefattet under et andet Fag, ikke medtages i Dpsummeringen. **) Se Anm. S. 50.

De lærde Skolers økonomiske

Skole.	Kølfatal (1835) i Statens Budget for de følgende Aar.	Ant. af Elever.		Capital.	Subsidium af Statskassen.	Indkomster af Skolerne.
		Ant. af Elever.	Ant. af Elever.			
Christiania	23121	96	9	119121. 75	—	—
Trondhjem	12358	76	7	14675. 36	—	—
Bergen	22839	81	8	56080. 30	—	—
Christiansand	7665	39	5	21201. 89	870	—
Drammen	7250	37	4	—	2250	—
Efien	2625	28	4	—	1550	—
Frederikshald	4921	27	4	—	800	—
Stavanger	4857	16	4	821. 66	400	—
(med Borgerfolket)	(45)					
Kongsberg	3540	11	2	14201. 35¹)	200	300
Laurvig	3413	37	2	—	300	200
Krendal	3229	31	3	4147. 70	—	350
Molde	773	31	2	990.	300	—
Tromsø	1365	30	2	900.	450	—
Summa	57956	540	56	232139. 41	7120	850

¹) 3 de for Kongsberg anførte Summer er det almindelige Skoleverks er uafhængigt; med Hensyn til de som Len og øvrige og 216 Sp. 22 f. vedkomme den lærde Skole, hvorfor ogsaa ²) Til det som Rønninger anførte Vælsk maa derhos lægges de de lærde Skoler, hvorved udkommer for denne Rubrik Det bemærkes forøvrigt, at i de specielle Tabeller er Rønnernes ³) hvorunder er indbefattet til Pensioner 496 Sp. 80 f., Renter ⁴) hvorunder indbefattet Pension 200 Sp.

Opgave

over Dplysningsvæsenets Understøttelses-Fonds Bidrag til de lærde Skoler i Aarene 1826—1837 incl.

Mar.	Christiania.	Trondhjem.	Bergen.	Christiansand.	Drammen.	Efien.
1815 (2000)	—	—	—	—	—	—
1816 (3800)	—	—	4030	2500	500.	—
1817 (2500)	—	—	1572	700	2600.	—
1818 (800)	—	—	450	1400	1250.	—
1819 (500)	—	—	1294	900	350.	—
1820	—	—	1050	700	700.	—
1821	—	—	1200	600	1275. 111	—
1822	—	—	500	500	300.	—
1823	—	—	500	1600	—	650
1824	—	—	1000	1164	400.	720
1825	—	—	850	1050	1300.	550
1826	—	—	—	750	500.	700
1827	—	—	—	500	700.	600
1828	—	—	250	850	1550.	400
1829	—	—	—	650	1300.	1200
1830	—	—	—	300	1750.	900
1831	—	—	—	—	1350.	1100
1832	—	—	—	450	1900.	1400
1833	—	—	—	600	1800.	1050
1834	—	—	—	600	2000.	900
1835	—	—	—	350	2000.	1200
1836	—	—	—	870	1850.	1350
1837	—	—	—	600	2250.	1550
—	9600*)	—	12696	17634	27625. 111	14270

*) Tilbagebetalt i 1835. **) Tilbagebetalt i 1831.

Sammenlignende Tabel, der viser Udfaldet af Examen artium for alle, saavel fra de lærde Skoler som privat, Dimitterede

Mar.	Dimitterede fra Skolerne																													
	i Christiania.				i Trondhjem.				i Bergen.				i Christiansand.				i Drammen.				i Efien.				i Stavanger.					
	Dimitterede.	Rejterede.	laudabilis præ ceteris.	laudabilis.	laud. illaudab.	non contemn.	Dimitterede.	Rejterede.	laudabilis p. c.	laudabilis.	laud. illaudab.	non contemn.	Dimitterede.	Rejterede.	laudabilis p. c.	laudabilis.	laud. illaudab.	non contemn.	Dimitterede.	Rejterede.	laudabilis p. c.	laudabilis.	laud. illaudab.	non contemn.	Dimitterede.	Rejterede.	laudabilis p. c.	laudabilis.	laud. illaudab.	non contemn.
1813	8	—	0	4	4	0	5	—	0	4	1	0	0	—	0	0	0	0	0	—	0	0	0	0	—	0	0	0	0	0
1814	10	—	0	6	4	0	3	—	0	2	1	0	3	—	0	0	1	2	—	0	0	1	2	—	0	0	0	0	0	
1815	2	—	0	1	1	0	1	—	0	1	0	0	3	—	0	0	1	0	—	0	0	1	1	—	0	0	0	0	0	
1816	7	—	0	1	6	0	5	—	0	0	4	1	6	—	0	0	0	2	—	0	0	0	2	—	0	0	0	0	0	
1817	10	—	0	2	7	1	0	—	0	0	0	0	2	—	0	0	2	0	—	0	0	5	0	—	0	0	0	0	0	
1818	3	—	0	0	2	1	0	—	0	0	1	1	0	—	0	1	3	0	—	0	1	3	0	—	0	0	0	0	0	
1819	7	—	0	0	9	0	3	—	0	0	0	3	0	—	0	0	0	0	—	0	1	1	3	—	0	0	0	0	0	
1820	10	—	0	1	9	0	3	—	0	0	2	0	3	—	0	1	1	3	—	0	1	3	2	—	0	0	0	0	0	
1821	12	—	0	3	8	1	3	—	0	2	1	0	5	—	0	2	2	1	—	0	6	—	—	—	—	0	0	0	0	0
1822	16	—	0	1	12	3	4	—	0	4	0	0	5	—	0	1	4	0	—	0	6	—	—	—	—	0	0	0	0	0
1823	8	—	0	4	3	1	2	—	0	2	0	0	5	—	0	1	6	2	—	0	8	—	—	—	—	0	0	0	0	0
1824	13	—	0	6	7	0	2	—	0	2	0	0	5	—	0	3	1	1	—	0	8	—	—	—	—	0	0	0	0	0
1825	19	—	0	4	12	3	8	—	0	2	6	0	5	—	0	0	5	0	—	0	9	—	—	—	—	0	0	0	0	0
1826	13	1	0	7	4	1	6	—	0	3	2	0	1	—	0	1	0	0	—	0	7	3	—	—	—	0	0	0	0	0
1827	14	—	0	9	5	0	2	—	0	2	0	0	2	—	0	1	0	0	—	0	0	0	0	—	—	0	0	0	0	0
1828	9	—	0	3	6	0	6	—	1	0	3	0	5	—	1	0	3	1	—	0	7	3	—	—	—	0	0	0	0	0
1829	8	—	0	3	5	0	3	—	0	3	0	0	0	—	0	0	0	0	—	0	3	1	—	—	—	0	0	0	0	0
1830	12	—	0	5	6	1	9	—	1	7	1	0	1	—	0	1	0	0	—	0	7	—	—	—	—	0	0	0	0	0
1831	14	1	0	6	6	1	6	—	0	4	2	0	4	—	0	3	1	0	—	0	4	—	—	—	—	0	0	0	0	0
1832	2	—	0	1	1	0	3	—	0	2	1	0	7	—	0	6	1	0	—	0	4	1	—	—	—	0	0	0	0	0
1833	3	—	0	2	1	0	2	—	0	0	2	0	5	—	0	5	0	0	—	0	8	—	—	—	—	0	0	0	0	0
1834	7	—	0	6	1	0	4	—	0	1	3	0	2	—	0	2	0	0	—	0	5	—	—	—	—	0	0	0	0	0
1835	9	—	0	5	4	0	1	—	0	1	0	0	2	—	0	3	2	0	—	0	3	—	—	—	—	0	0	0	0	0
1836	7	—	0	7	0	0	4	—	0	4	0	0	2	—	0	6	1	0	—	0	1	—	—	—	—	0	0	0	0	0
1837	11	—	0																											

